

RAPORT O STANIE GMINY

TOSZEK

za rok

2025





Szanowni Państwo,

zgodnie z obowiązkiem ustawowym spoczywającym na burmistrzu mam zaszczyt przedstawić Państwu **Raport o stanie Gminy Toszek za rok 2025**.

Dokument ten stanowi podsumowanie działań podjętych przez samorząd w minionym roku – zarówno w zakresie realizacji inwestycji, jak i wdrażania programów, polityk oraz uchwał Rady Miejskiej w Toszku. Raport pełni przede wszystkim funkcję informacyjną, prezentując w przejrzysty sposób obraz funkcjonowania naszej gminy.

Najważniejszą inwestycją zakończoną w roku sprawozdawczym była budowa hali sportowo-widowiskowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku, której wartość przewyższa 15 mln (z czego ponad 13 mln to dofinansowanie ze środków zewnętrznych).

W roku 2025 przeprowadzono również szereg zadań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną – wartość otrzymanego dofinansowania z POLiOC przekroczyła 1 mln.

Rok 2025 był także czasem wzmacniania współpracy z sołectwami i organizacjami pozarządowymi.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z treścią dokumentu - niech będzie on inspiracją do dalszych, wspólnych działań na rzecz wspólnoty lokalnej.

To nie tylko przegląd faktów, ale również punkt wyjścia do rozmowy o przyszłości Gminy Toszek - o tym, jaką wspólnotą chcemy być.

Wszystkie opisane w raporcie działania są efektem wspólnej pracy wielu osób - mieszkańców, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego w Toszku oraz wszystkich jednostek organizacyjnych gminy.

Sukcesy na poziomie lokalnym – czy to budowa remont placu zabaw, drogi, czy organizacja festyny – są niemal zawsze wynikiem synergii różnych grup społecznych. Taka partycypacja społeczna buduje demokrację lokalną o poczucie współodpowiedzialności za najbliższe otoczenie.

Dziękuję za Państwa zaangażowanie i codzienną pomoc w realizacji o pisanych zadań.

Milej lektury 😊

Grzegorz Kupczyk





SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
Rozdział I Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2025	14
1. Ogólne dane finansowe	14
2. Wydatki inwestycyjne.....	21
3. Bezpieczeństwo publiczne	35
4. Oświata, wychowanie i edukacja	42
5. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami, związkami i spółkami	48
Rozdział II Realizacja polityk, programów i strategii	57
1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027	57
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek / Plan ogólny	70
3. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego	72
4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026.....	73
5. Program Ochrony Środowiska.....	78
6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek w 2025 roku	82
7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032	84
8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2025 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	85
9. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy dla mieszkańców Gminy Toszek na lata 2023-2025.....	93
10.Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek.....	96
11.Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029.....	99
12.Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek.....	99
13.Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek.....	100
14.Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025	103
15.Program profilaktyczny dla seniorów.....	106
16.Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze	107





17. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2025-2027	107
18. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026	110
19. Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł zewnętrznych w 2025 r.	111
Rozdział III Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku.....	121
Sposób realizacji w 2025 r. niektórych (wybranych) uchwał podjętych w latach poprzednich.....	134
Rozdział IV Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki	143
1. Toszecki Budżet Obywatelski.....	143
2. Fundusz Sołecki.....	151
PODSUMOWANIE.....	160





WSTĘP

Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm., dalej: „u.s.g.”) raport o stanie jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzany przez organ wykonawczy tej jednostki, a następnie przedkładany organowi stanowiącemu w terminie do dnia 31 maja każdego roku.

Raport o stanie gminy jest instytucją wprowadzoną w roku 2018 nowelizacją samorządowej ustawy ustrojowej. Ma charakter informacyjny, sprawozdawczy oraz społeczno-partycypacyjny, obejmujący podsumowanie działalności organu wykonawczego (w tym przypadku: burmistrza) w roku poprzednim, w tym w szczególności sposób realizacji:

- 1) polityk, programów i strategii,
- 2) uchwał rady,
- 3) budżetu obywatelskiego.

Ustawodawca w zwięzły sposób określił, co ma być przedmiotem raportu - podsumowanie działalności organu wykonawczego w roku poprzednim, wskazując jedynie przykładowy katalog jego zagadnień.

Gmina Toszek położona w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w północnej części powiatu gliwickiego jest gminą o charakterze miejsko-wiejskim. Powierzchnia jednostki zajmuje 9982 ha (w tym 70% - użytki rolne, 16% - lasy)¹ i stanowi prawie 15% powierzchni powiatu gliwickiego². Dane te nie uległy zmianie w stosunku do danych przedstawionych w raportach za lata 2018-2024.

Rysunek 1
 Mapa administracyjna powiatu gliwickiego z zaznaczoną Gminą Toszek (po lewej) na tle mapy województwa śląskiego (po prawej) - charakterystyka położenia



źródło:
 Diagnoza sytuacji powiatu gliwickiego
www.bip.powiatgliwicki.pl

¹ Dane udostępnione na oficjalnej stronie Gminy Toszek www.toszek.pl

² Powierzchnia powiatu gliwickiego (bez miasta Gliwice) jest równa 664,37 km²





Infrastruktura drogowa Gminy Toszek

Toszek znajduje się na pograniczu Kotliny Raciborskiej i Garbu Tarnogórskiego, w pobliżu aglomeracji Górnego Śląska i Śląska Opolskiego. Przez jednostkę samorządu terytorialnego przebiegają dwie drogi krajowe (nr 94 oraz nr 40) oraz dwie drogi wojewódzkie (nr 907 i 901) – stanowią one główne połączenia z pobliskimi ośrodkami miejskimi. Uzupełnienie sieci drogowej stanowią liczne drogi powiatowe (około 15 odcinków), zapewniające dojazd do okolicznych miejscowości, oraz drogi gminne obsługujące ruch lokalny wewnątrz gminy. W odległości około 12 km od centrum Toszka przebiega autostrada A4 (węzeł Łany) oraz około 23 km autostrada A1 (węzeł Wieszowa), co zapewnia dogodny dojazd do sieci dróg szybkiego ruchu.



Linie kolejowe

Przez teren gminy Toszek przebiegają dwie linie kolejowe o znaczeniu państwowym - są to magistralne, zelektryfikowane linie kolejowe łączące Górny Śląsk z Opolszczyzną i dalej z Dolnym Śląskiem. Dodatkowo na północnym skraju gminy rozpoczyna się ważna linia towarowa kierująca ruch pociągów w stronę Opolszczyzny i portów na wybrzeżu. Poniżej zestawiono podstawowe informacje:

- **linia kolejowa nr 132** (relacji *Bytom – Wrocław Główny*) – **czynna**, dwutorowa trasa magistralna. Stanowi część międzynarodowego korytarza CE-30, łączącego Górnośląski Okręg Przemysłowy (dale: „GOP”) z Dolnym Śląskiem. Na terenie gminy Toszek linia 132 przebiega ze wschodu na zachód; znajdują się przy niej **stacje**: *Paczyna* i *Toszek* oraz **przystanki**: *Ligota Toszecka* i *Kotulin*. Linia wykorzystywana jest zarówno w ruchu towarowym, jak i pasażerskim (przez pociągi dalekobieżne na trasie Gliwice–Wrocław);
- **linia kolejowa nr 152** (relacji *Pyskowice – Lubliniec*) – **czynna**, w znacznej mierze ukierunkowana na ruch towarowy. Jest to pierwszorzędna, prawie w całości dwutorowa linia znaczenia państwowego, stanowiąca ważne połączenie między GOP a północną częścią województwa śląskiego. Na obszarze gminy Toszek linia 152 przecina jej teren z południowego wschodu na północ; znajdują się tu **stacja** *Toszek Północ* (węzłowa, na odgałęzieniu linii 153) oraz częściowo również stacja *Paczyna* (wspólna z linią 132). Linia nr 152 obsługuje głównie pociągi towarowe oraz nieliczne składy pasażerskie (dalekobieżne) kierowane tą trasą;
- **linia kolejowa nr 153** (relacji *Toszek Północ – Rudziniec Gliwicki – Stare Koźle*) – **towarowa** linia kolejowa rozpoczynająca się na stacji *Toszek Północ* i wybiegająca z Gminy Toszek w kierunku zachodnim. Jest to ważny fragment tzw. towarowej obwodnicy Górnego Śląska, zapewniający transport ładunków (zwłaszcza węgla) z Rybnickiego Okręgu Węglowego w stronę portów morskich. Linia 153 była w ostatnich latach kompleksowo modernizowana – wymieniono torowisko i sieć trakcyjną – w celu podniesienia bezpieczeństwa i przepustowości ruchu pociągów towarowych. Po zakończeniu prac linia ponownie pełni rolę jednej z kluczowych tras frachtowych regionu.

Rysunek 2

Stacja Toszek Północ z lotu ptaka

źródło:
atlaskolejowy.net



Infrastruktura stacyjna

Głównym czynnym dworcem kolejowym jest Toszek (stacja w mieście Toszek, ul. Dworcowa), obsługujący obecnie połączenia regionalne i dalekobieżne w ograniczonym zakresie (pociągi na linii Gliwice–Opole–Wrocław). Pozostałe stacje – *Paczyna*, *Toszek Północ*, *Ligota Toszecka* i *Kotulin* – pełnią istotną rolę zarówno w ruchu towarowym (stawki manewrowe, mijanki), jak i w ruchu pasażerskim.



Rysunek 3

Dworzec kolejowy w Toszku

*źródło:
archiwum*

Urzędu Miejskiego w Toszku



Rysunek 4

*Pozostałe stacje na terenie gminy
Toszek przystanek osobowy
w miejscowości Kotulin (u góry),
Ligocie Toszeckiej (na środku)
oraz w Paczynie (na dole)*

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Właścicielem głównej infrastruktury kolejowej (torów) na terenie gminy Toszek jest PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (zarządca infrastruktury państwowej). Należy jednak wspomnieć, iż aktualnie (rok 2026) trwa remont torów między Toszkiem Północ, Rudzińcem i Starym Koźlem. Przeprowadzono już remont mostu na Kanale Gliwickim i wiaduktu w Paczynie, wymieniono tory i rozjazdy oraz sieć trakcyjną między Toszkiem a Rudzińcem. Po zakończeniu prac na tym odcinku rozpocznie się rewitalizacja linii po stronie województwa opolskiego (tym samym remontem została objęta stacja Kotulin i Ligota Toszecka).

Trasa ze stacji Toszek Północ do Starego Koźła jest jedną z najważniejszych tras towarowych na Górnym Śląsku. Tędy jest transportowany na północ, m.in. do portów w Szczecinie, Świnoujściu i Gdyni węgiel z kopalń Rybnickiego Okręgu Węglowego. Dzięki odnowieniu infrastruktury pociągi towarowe pojadą o 30 km szybciej, z prędkością 90 km/h. Wyremontowane zostanie około 40 km torów.





Z analiz PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. wynika, że po rewitalizacji, linia kolejowa z Toszka Północ do Starego Koźła będzie mogła przejąć nawet połowę pociągów towarowych z linii łączącej Bytom i Wrocław Główny oraz Katowice – Legnica.

Koszt remontu to 182 mln zł z czego 85% pokryją fundusze europejskie. Gmina Toszek nie ma wpływu na trwający remont, ani nie partycypuje w kosztach, jednak polepszenie standardów torów usprawni komunikację kolejową oraz wpłynie na bezpieczeństwo korzystających z tej formy transportu.

Jednocześnie trwa remont linii kolejowej nr 132 (odcinek Pyskowice – Opole Groszowice, obejmujący rejon Toszka) ma na celu kompleksową modernizację infrastruktury, aby usprawnić ruch pociągów, szczególnie towarowych, a także zwiększenie prędkości i przepustowości: Rewitalizacja ma na celu przywrócenie pierwotnych parametrów technicznych, co pozwoli pociągom pasażerskim na rozwijanie prędkości nawet do 160 km/h, a towarowym do 120 km/h.

Rysunek 5

Trwający remont torów ze stacji
Toszek Północ

źródło:

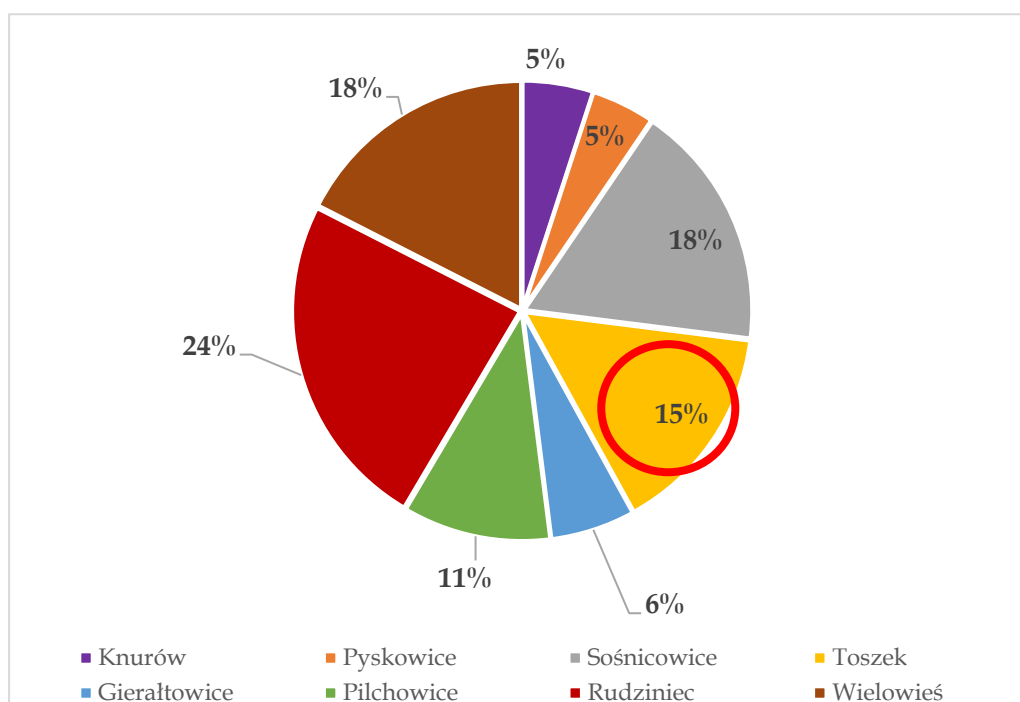
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Gmina Toszek jest jedną z ośmiu gmin powiatu gliwickiego, czwartą pod względem powierzchni (15%) oraz szóstą pod względem liczby ludności. Dane te nie uległy zmianie w stosunku do informacji wskazanych w raporcie za rok 2024

Wykres 1

Powierzchnia powiatu gliwickiego w ujęciu procentowym



źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>





Ludność – dane statystyczne

Czy wiesz, że ...?

Liczba ludności na świecie systematycznie wzrasta – aktualna liczba ludności wynosi ponad 8,3 miliarda ludzi (stan na 1 kwietnia 2026 r.). Liczba ta stale rośnie, a próg 8 miliardów został oficjalnie przekroczony 15 listopada 2022 roku. Najludniejszymi kontynentami pozostają Azja i Afryka³. Polska znajduje się na 42. miejscu pod względem liczby ludności.⁴



Liczba ludności w Unii Europejskiej (UE) ogólnie wzrasta, osiągając ok. 450,4 mln na początku 2025 r., głównie dzięki imigracji, która równoważy ujemny przyrost naturalny. Jednak trend ten jest zróżnicowany – wiele krajów, w tym Polska, notuje znaczne spadki ludności, a prognozy długoterminowe wskazują na starzenie się społeczeństwa i spadek populacji. Europa to kontynent, który starzeje się najszybciej, co oznacza kurczenie się zasobów siły roboczej.

Według wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), liczba ludności Polski na koniec 2025 r. wyniosła 37,332 mln, co oznacza spadek o około 157 tys. w stosunku do roku poprzedniego. Utrzymuje się negatywny trend demograficzny, a stopa ubytku rzeczywistego wyniosła ok. -0,42%, czyli na każde 10 tys. ludności ubyły 42 osoby⁵.



Większość województw (11 z 16) boryka się z depopulacją. Najludniejszym regionem jest mazowieckie (5,5 mln), na drugim miejscu jest województwo śląskie (4,4 mln), a najmniej ludnym lubuskie i opolskie (oba po 1 mln).

W Polsce liczba ludności z roku na rok spada. Zdaniem ekspertów głównymi przyczynami zmniejszania się liczby ludności w Polsce są⁶: ujemny przyrost naturalny, migracje zagraniczne osób młodych, niestabilna sytuacja ekonomiczna, model rodziny z jednym dzieckiem lub bez dzieci, konsumpcyjny i indywidualistyczny styl życia (nastawiony na karierę zawodową), upowszechnienie się skutecznych metod antykoncepcji (odnotowuje się niską dzietność w krajach wysokorozwiniętych).

Najważniejszymi skutkami depopulacji w kraju są: starzenie się społeczeństwa, malejące wpływy na wypłaty emerytur – opóźnienie wieku emerytalnego, wzrost bezrobocia w niektórych zawodach (przykładowo w szkolnictwie). W przyszłości może wystąpić: brak rąk do pracy, spowolnienie rozwoju lub regres społeczno-gospodarczy.

³ Dane ze strony internetowej: <https://www.worldometers.info/pl/populacja-swiata/populacja-wedlug-krajow/>, dostęp: 3 kwietnia 2026 r.

⁴ Ibidem; na pierwszym miejscu są Indie z liczbą mieszkańców 1.476.625.576 osób, a na ostatnim – 234. miejscu znajduje się Stolica Apostolska z liczbą mieszkańców 506 osób

⁵ Dane Głównego Urzędu Statystycznego udostępnione na stronie: <https://ssgk.stat.gov.pl/Ludnosc.html>, data dostępu: 3 kwietnia 2026 r. Są to dane szacunkowe GUS, oficjalny raport za rok 2025 zostanie opublikowany w połowie 2026 r.

⁶ <https://zpe.gov.pl/a/zmiany-liczby-ludnosci-polski/D1A0dRW01>, dostęp: 3 kwietnia 2026 r.





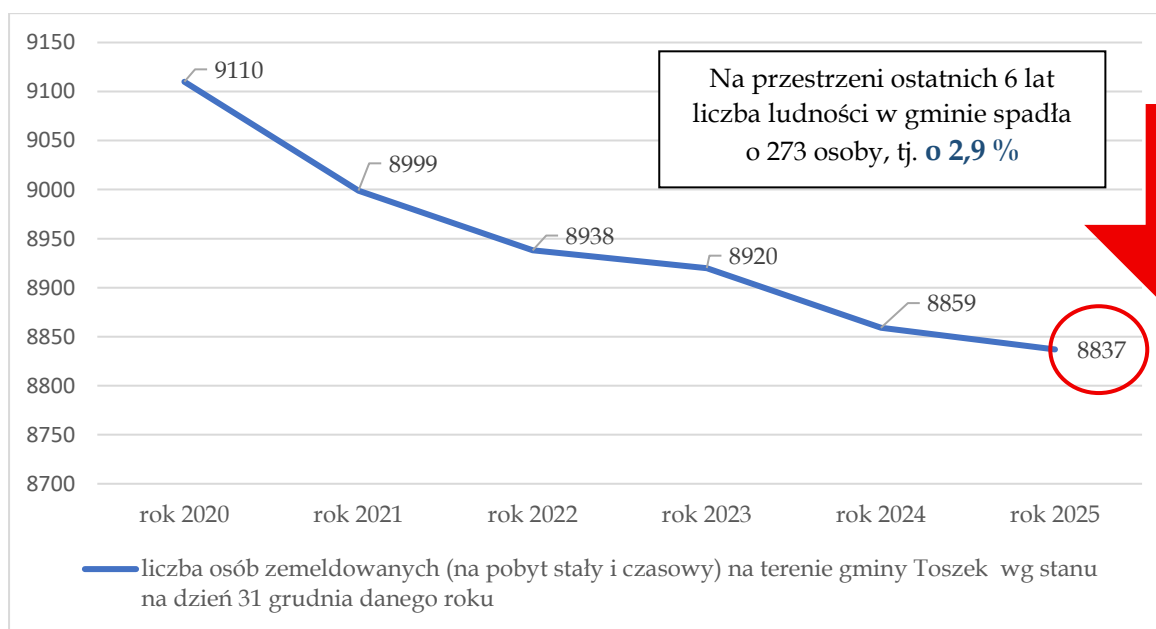
Mieszkańcy Gminy Toszek

Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy zmniejsza się. Poza przyczynami depopulacji społeczeństwa wskazanymi na poprzedniej stronie można wymienić fakt, iż wiele osób, które w latach 80-tych wyjechało za granicę obecnie porządkuje kwestie związane z miejscem zameldowania.

Liczba ludności w gminie Toszek utrzymuje tendencję spadkową (tak jak na terenie kraju), co najlepiej obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2

Liczba osób zameldowanych (na pobyt stały i czasowy)
na terenie gminy Toszek w latach 2020-2025



źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Toszku

Tabela 1

Dynamika zmian stanu ludności na przestrzeni lat (2020-2025)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców ogółem	9.106	8.994	8.934	8.918	8.859	8.837
w tym: osoby zameldowane na pobyt stały	8.953	8.832	8.816	8.781	8.741	8.715
w tym: osoby zameldowane czasowo	153	162	118	137	118	122

źródło: opracowanie własne





Tabela 2

Struktura ludności według grup wiekowych na koniec 2025 r.
(osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy)



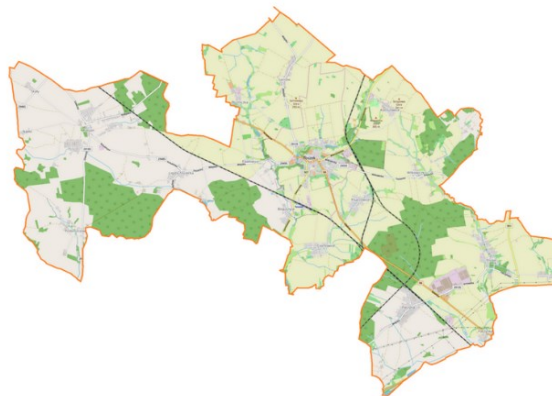
KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	Razem	Charakterystyka populacji
772	846	1.618 osób - 18,31% (dla porównania w 2024 było to 18,33%)	wiek przedprodukcyjny (tj. osoby poniżej 18. roku życia)
2.429	2.746	5.175 osób - 58,56% (dla porównania w 2024 r. było to 59,04%)	wiek produkcyjny (tj. kobiety w wieku 18-59 lat oraz mężczyźni w wieku 18-64 lat)
1.330	714	2.044 osoby - 23,13% (dla porównania w roku 2024 było to 22,63%)	wiek poprodukcyjny (tj. kobiety 60 lat i więcej i mężczyźni 65 lat i więcej)
4.531	4.306	RAZEM (8.837 osób - 100%)	
51,27%	48,73%		

źródło: opracowanie własne

Obszar Gminy Toszek obejmuje miasto Toszek oraz 14 miejscowości (wsi), z których to wyodrębnione zostały jednostki pomocnicze – sołectwa (w kolejności alfabetycznej: Boguszyce, Ciochowice, Kotliszowice, Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Paczynka, Pawłowice, Pisarzowice, Płużniczka, Pniów, Proboszczowice, Sarnów, Wilkowiczki) i osiedle Oracze.

Rysunek 6

Mapa administracyjna gminy Toszek
(granice)



źródło:

<https://www.google.pl/maps/place/Toszek/>

W tabeli poniżej (vide: tabela 3) wskazano liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach wchodzących administracyjnie w skład Gminy Toszek – jak wynika z tabeli poniżej w 7 miejscowościach odnotowano spadek liczby ludności, w 7 wzrost, a liczba ludności w jednej miejscowości od 3 lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Z przedstawionej poniżej tabeli wynika, iż poza miastem Toszek (3.303 mieszkańców) najwięcej ludności zamieszkuje w Kotulinie (1.222 mieszkańców) oraz w Paczynie (1.066), z kolei najmniejszymi sołectwami (zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby mieszkańców) są: Paczynka (54 mieszkańców) oraz Pawłowice (71).





Tabela 3

Gmina Toszek w liczbach – porównanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach w roku 2024 i 2025

Lp.	Nazwa miejscowości (sołectwa) (alfabetycznie)	Liczba mieszkańców ⁷		Lp.	Nazwa miejscowości (sołectwa) (alfabetycznie)	Liczba mieszkańców ⁸	
		według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.	według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.			według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.	według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.
1.	Boguszyce	250	256 ↑	9.	Pisarzowice	339	340 ↑
2.	Ciochowice	359	367 ↑	10.	Pniów	668	718 ↑
3.	Kotliszowice	225	227 ↑	11.	Proboszczowice	131	132 ↑
4.	Kotulin	1.227	1.222 ↓	12.	Plūzniczka	216	216 =
5.	Ligota Toszecka	251	252 ↑	13.	Sarnów	378	369 ↓
6.	Paczyna	1.076	1.066 ↓	14.	Toszek	3.331	3.303 ↓
7.	Paczynka	55	54 ↓	15.	Wilkowiczki	250	244 ↓
8.	Pawłowice	73	71 ↓				

źródło: opracowanie własne

Przygotowany już po raz ósmy raport zawiera zbiór najważniejszych informacji dotyczących mienia komunalnego i jego wykorzystania, realizacji budżetu ze wskazaniem najważniejszych źródeł dochodów/przychodów i wykonanych wydatków/rochodów w 2025 r. oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego w istotnych dla niej dziedzinach.

Uzupełnieniem przedstawionych w raporcie informacji mogą być comiesięczne sprawozdania z działalności Burmistrza Toszka, stanowiące załączniki do protokołów z sesji Rady Miejskiej w Toszku, które znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Toszku (dostępne online) w zakładce „Burmistrz” -> „Sprawozdania z pracy Burmistrza Toszka”.

Lata 2022-2024 okazały się przełomowe w historii samorządu pod względem realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych z dofinansowaniem zewnętrznym, w tym środków unijnych (szczegółowy opis w rozdziale II pkt 19), a rok sprawozdawczy (2025) był okresem kontynuacji kilku projektów wieloletnich oraz inwestycji zapoczątkowanych w latach poprzednich, które opisano w dalszych rozdziałach niniejszego opracowania.

⁷ tj. liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (łącznie)

⁸ tj. liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (łącznie)





Rysunek 7

Okładki poprzednich edycji raportu o stanie Gminy Toszek



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





Rozdział I

Ogólne informacje o działalności Burmistrza Toszka w roku 2025

1. Ogólne dane finansowe

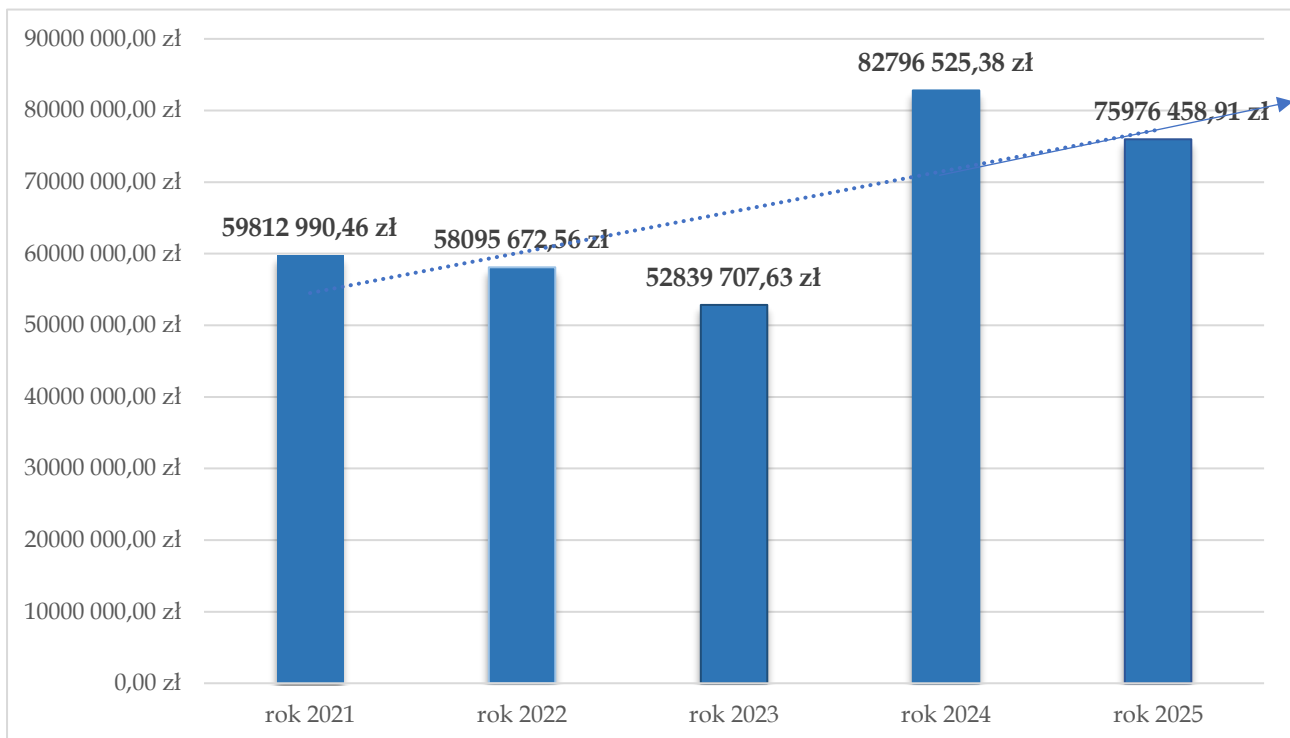
Poniżej przedstawione zostają podstawowe dane odzwierciedlające sytuację ekonomiczną Gminy Toszek w roku 2025.

W okresie sprawozdawczym zrealizowane przychody i dochody (wykonanie planu) ogółem wyniosły 78.626.279,61 zł, co stanowi 99,5% planu, natomiast rozchody i wydatki wykonano w kwocie 74.799.422,52 zł, co stanowi 94,7% planowanych rozchodów i wydatków razem na rok 2025.

Sposób kształtowania się dochodów (bez przychodów) na przestrzeni lat obrazuje poniższy wykres. Jak wskazano w poprzedniej edycji raportu (za rok 2024) rok 2024 był rekordowym pod względem wysokości dochodów i przychodów ze względu na fakt, iż był to rok kontynuacji wielu zadań inwestycyjnych dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych (szczegóły opisano w poprzedniej edycji raportu).

Wykres 3

*Dochody ogółem (bez przychodów) Gminy Toszek w latach 2020-2025 (ujęcie porównawcze)
z zaznaczoną linią trendu*



źródło: opracowanie własne





Główne źródła dochodów budżetu Gminy Toszek stanowią: udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (36,54%), subwencja ogólna (15,84%), podatek od nieruchomości (8,44%) oraz dotacje z Budżetu Państwa (na zadania własne i zlecone – 7,3%). Uzupełniającym źródłem dochodów są pozyskane fundusze, w tym środki zewnętrzne na dofinansowanie wielu zadań inwestycyjnych oraz projektów miękkich (prospołecznych, edukacyjnych).

Tabela 4

Wybrane dane budżetowe Gminy Toszek – zestawienie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek w roku 2025

Lp.	Kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek	Wysokość wpływów do budżetu w roku 2025 ⁹	
		(w zł)	(w %)
1.	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	27.759.233,34	36,54
2.	Subwencja ogólna z Budżetu Państwa	12.034.383,08	15,84
3.	Podatek od nieruchomości	6.409.359,94	8,44
4.	Dotacje z Budżetu Państwa (w tym na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej)	5.543.728,79	7,3
5.	Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	3.147.369,17	4,14
6.	Podatek rolny	1.443.569,38	1,90
7.	Wpływu do budżetu z tytułu najmu i dzierżawy	1.296.228,95	1,71
8.	Sprzedaż majątku	869.058,90	1,14
9.	Środki otrzymane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na „Wymianę stolarki okiennej w budynku bramnym”	460.600,00	0,61
10.	Dochody ze źródeł zewnętrznych, w tym Unii Europejskiej, NFZ, WFOŚiGW	344.226,08	0,45
11.	Środki z Funduszu Pomocy na dofinansowanie własnych zadań z przeznaczeniem na pomoc ludności uchodźczej z Ukrainy	294.566,42	0,39
12.	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	65.045,47	0,09
13.	Inne¹⁰	16.309.089,39	21,47

źródło: opracowanie własne

⁹ suma dochodów (bez przychodów) w 2025 r. wyniosła: 75.976.458,91 zł (w tym dochody bieżące: 65.532.429,53 zł, pozostałą kwotę stanowią dochody majątkowe w wysokości 10.444.029,38 zł)

¹⁰ w kategorii „inne” mieszczą się także wpływy kolejnych transz dotacji udzielonych w latach poprzednich, dochody ponadplanowe, przykładowo z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat, kar umownych, wpływu z tytułu kosztów egzekucyjnych prowadzonych postępowań, zwroty podatku VAT, podatek od spadków i darowizn, wynagrodzenie płatnika składek ZUS i podatku dochodowego, opłaty skarbowe, darowizny i inne. Szczegóły wskazano w sprawozdaniu finansowych z wykonania budżetu za rok 2025, tym samym nie są one powtarzane





Porównując wysokości poszczególnych kategorii źródeł dochodów do budżetu Gminy Toszek w roku 2025 z rokiem 2024 można zauważyć:

- ↓ spadek procentowego udziału wysokości subwencji ogólnej z budżetu państwa o 12,48 punktów procentowych, tj. z 28,32% dochodów w roku 2024 do 15,84% dochodów w roku 2025 – przedmiotowa sytuacja wynika ze zmiany ustawy o dochodach jst;
- ↓ znaczący spadek procentowego udziału dochodów ze źródeł zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej z 2.963.008,16 zł do 294.566,42 zł (spadek o ponad 3 punkty procentowe). Mniejsza ilość środków unijnych w gminie w bieżącej perspektywie (2021-2027) wynika z nałożenia się kilku czynników, obejmujących zarówno politykę unijną, jak i sytuację finansowo-demograficzną w Polsce. Główne przyczyny to: zmiana priorytetów unijnych¹¹, centralizację środków¹², zmianę zasady promujących projekty o dużej skali, co promuje większe ośrodki kosztem małych, wysokie koszty własne oraz opóźnienia w uruchamianiu środków (KPO): Nowa perspektywa 2021-2027 ruszyła z opóźnieniem, a dodatkowo część środków (Krajowy Plan Odbudowy - KPO) była przez długi czas zablokowana z powodów politycznych, co utrudniło planowanie inwestycji;
- ↓ spadek procentowego udziału środków otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 o blisko 1 pkt procentowy;
- ↓ spadek procentowy wpływów do budżetu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych o 62,34 %;
- ↑ znaczący wzrost udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych o 25,27 punktów procentowych ze względu na zmiany systemu finansowania jst;
- ↑ nieznaczny wzrost procentowego udziału podatku od nieruchomości z 7,94% w roku 2024 do 8,44 % w roku 2025 – sumarycznie odnotowano jednak niewielki spadek tej wartości z 6.574.5229,71 zł do 6.409.359,94 zł;
- ↑ wzrost procentowego udziału wysokości otrzymanych dotacji z Budżetu Państwa (na zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej) o 2,44% - różnica w stosunku do roku 2024 wynosi ponad 1 mln i może wynikać z realizacji w roku sprawozdawczym Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej;
- ↑ nieznaczny wzrost wpływów do budżetu z tytułu najmu i dzierżawy o 0,34%;
- ↑ wzrost wysokości dochodów z tytułu sprzedaży majątku z 0,58% do 1,14% wszystkich dochodów;
- procentowy udział wpływu z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi utrzymuje się na porównywalnym poziomie;
- ↓ wysokość dochodów z innych tytułów spadła z 34,79% w roku 2024 do 21,47 % w roku 2025 w szczególności ze względu na fakt, iż w roku sprawozdawczym nie otrzymano środków z Rządowego Funduszu Polski Ład na realizację zadań inwestycyjnych.

Szczegółowe dane, tj. wyszczególnienie źródeł dochodów oraz wydatków Gminy Toszek określone zostały w Zarządzeniu nr 0050.71.2026 Burmistrza Toszka z dnia 25 marca 2026 r. w sprawie przedłożenia sprawozdania rocznego wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025 (...) – zarządzenie dostępne jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Toszku (m.in. w zakładce „Prawo lokalne”).

¹¹ Obecnie (w perspektywie 2021-2027) kładzie się nacisk na: Ekologię i Cyfryzację ("zieloną energię", transformację cyfrową i innowacje), a nie na tradycyjną infrastrukturę (jak budowa dróg, czy wodociągów), która była priorytetem w ubiegłych latach. Mniejsze gminy, które mają potrzeby w zakresie budowy dróg, a nie innowacyjnych technologii, mają trudniej o dofinansowanie

¹² większość funduszy jest zarządzana na poziomie województw (Programy Regionalne), co oznacza silniejszą konkurencję między gminami





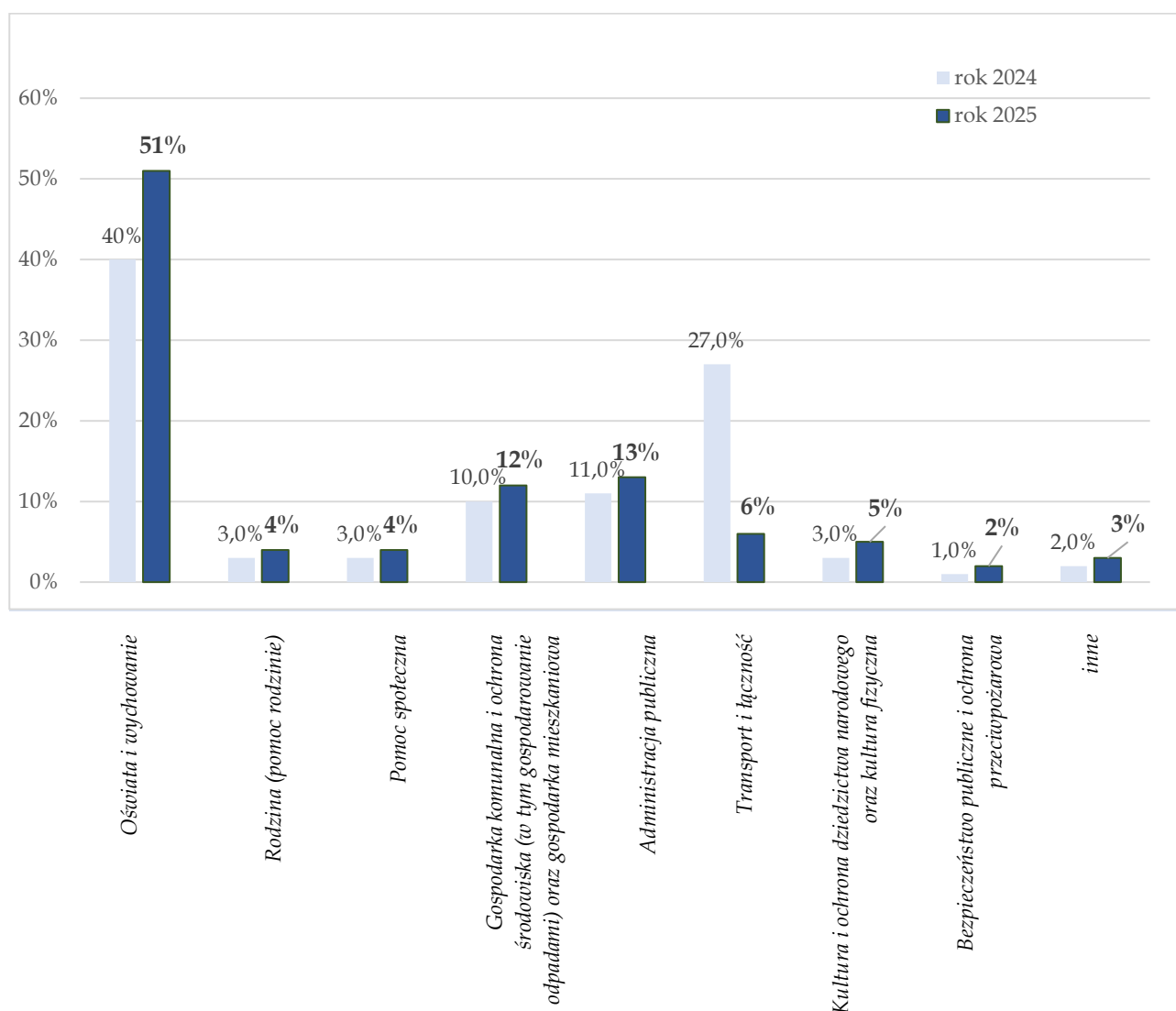
Wydatki Gminy Toszek

Uzyskane dochody determinują poziom wydatków budżetowych na zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej. Największy strumień środków przeznaczany był w 2025 r. (jak zawsze) na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą (51% wydatków ogółem) i wielkość ta systematycznie rośnie (w roku 2024 było to 40%, w 2023 - 38%, w 2022 r. - 35%, w 2021 r. - 32%, w 2020 r. - 31%).

Wskazane powyżej dane liczbowe najlepiej obrazuje poniższy wykres (*vide*: wykres 4).

Wykres 4

Strumienie wydatków Gminy Toszek w roku 2024 i 2025 – porównanie



źródło: opracowanie własne





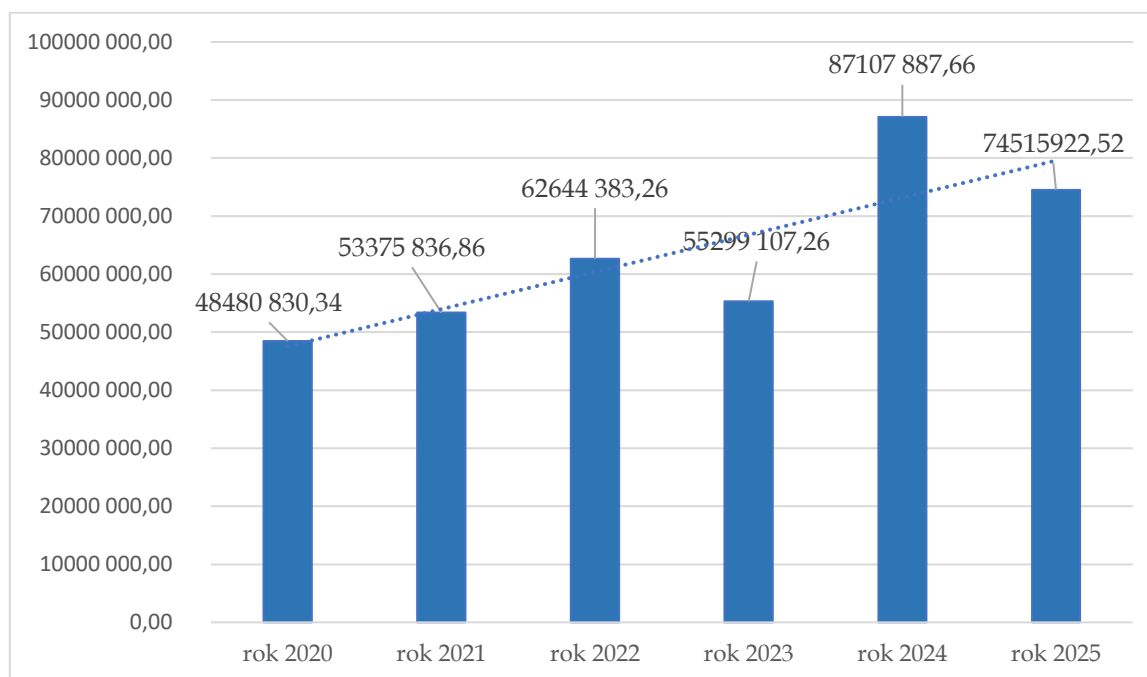
W porównaniu z rokiem 2024 w roku 2025 znacząco zwiększyły się wydatki na:

- ↑ gospodarkę komunalną, ochronę środowiska i gospodarkę mieszkaniową z 10% wydatków ogółem do 12%;
- ↑ kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz kulturę fizyczną o 2% - przyczyn wzrostu wydatków w tej kategorii należy doszukiwać się w związku z otrzymaną dotacją na wykonanie wymiany stolarki okiennej w budynku bramnym, zwieszenie kwot dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane oraz na realizację zadań publicznych w tych sferach;
- ↑ bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – wzrost o 1 punkt procentowy (ponad 1 mln) – wynika to z faktu otrzymania w roku sprawozdawczym dotacji na realizację Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (dalej: „POLiOC”);
- ↑ zadania z zakresu pomocy rodzinie – wzrost o 1 punkt procentowy;
- ↑ inne” (z 2% do 3%)¹³.

Z kolei zmniejszyły się (znacząco) wydatki z przeznaczeniem na transport i łączność (z 27% wszystkich wydatków do 6%). Zmniejszenie wydatków w tej kategorii kosztów wynika z zakończenia części inwestycji drogowych.

Wykres 5

Wydatki ogółem (bez rozchodów) Gminy Toszek w latach 2020-2025 (ujęcie porównawcze) z zaznaczoną linią trendu



źródło: opracowanie własne

Jak widać na powyższym wykresie rok 2024 był rekordowy pod względem wysokości budżetu oraz wydatków Gminy Toszek. Warto jednak zaznaczyć, iż (porównując lata poprzednie 2022-2023) utrzymuje się trend wzrostowy.

¹³ Na kategorię „inne” składają się wszystkie inne kategorie kosztów niewskazane na wykresie 4, jak na przykład oświetlenie ulic, utrzymanie terenów zielonych, obsługa papierów wartościowych, pozostała działalność





Nadwyżka budżetu

W 2025 r. wydatkowano (ogółem) kwotę 74.515.922,52 zł (tj. o 4.227.112,13 zł mniej niż zakładano), co stanowi 94,6% planu wydatków, a uzyskano dochody w wysokości 75.976.458,91 zł (tj. o 64.244,96 zł więcej niż zakładano), co stanowi 100,1%.

W 2025 r. zrealizowane przychody i dochody ogółem wyniosły 78.626.279,61 zł, co stanowi 99,5% planu, natomiast wydatki i rozchody wykonano w kwocie 74.799.422,52 zł, co stanowi 94,7% planowanych wartości na rok 2025 (tj. porównywalnie do roku 2024, kiedy wartości te kształtowały się na poziomie 90,6% w stosunku do planu).

Różnica między wykonanymi (wypracowanymi) dochodami (dochody bieżące i majątkowe bez przychodów) a wykonanymi wydatkami (tj. wydatki bieżące i majątkowe bez rozchodów) wyniosła zatem **1.460.536,39 zł jest to tzw. „nadwyżka budżetu”**.

Na ukształtowanie się nadwyżki budżetowej na w/w poziome, czyli wyższym niż planowano/zakładano miały wpływ w szczególności:

- 1) zwiększenie wysokości dochodów w stosunku do planowanych, poprzez:
 - wzrost (w stosunku do planu) wysokości dotacji otrzymanych na realizację zadań zleconych,
 - realizację w roku sprawozdawczym zadania inwestycyjnego związanego z modernizacją dróg gminnych ul. Twardowskiego, Guttmanna, Bocznej, Polnej w Toszku - wieloletniej inwestycji, której termin realizacji pierwotnie wyznaczono do 2025 r., jednak z przyczyn niezależnych od samorządu termin realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego został przedłużony, a termin płatności przeniesiono na rok 2026.
- 2) ponadplanowe środki otrzymane z tytułu zwrotu podatku VAT naliczonego od inwestycji „Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku” w wysokości 2.837.903,00 zł.

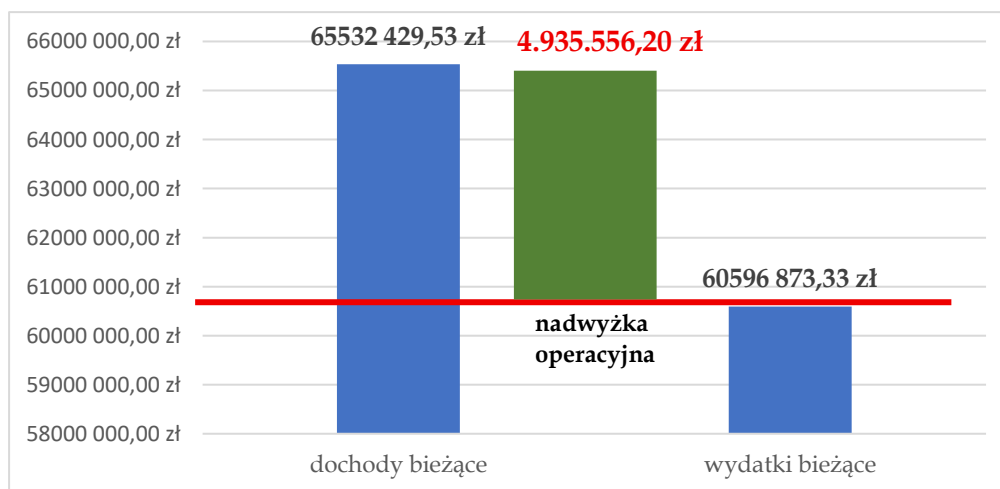


Nadwyżka operacyjna

W roku 2025 Gmina mimo ogólnie ciężkiej sytuacji ekonomicznej samorządów wypracowała **nadwyżkę operacyjną w kwocie 4.935.556,20 zł** (różnica między dochodami bieżącymi tj. 65.532.429,53 zł, a wydatkami bieżącymi tj. 60.596.873,33 zł).

Wykres 6

Nadwyżka operacyjna wygenerowana w 2025 r. zobrazona na wykresie



źródło: opracowanie własne





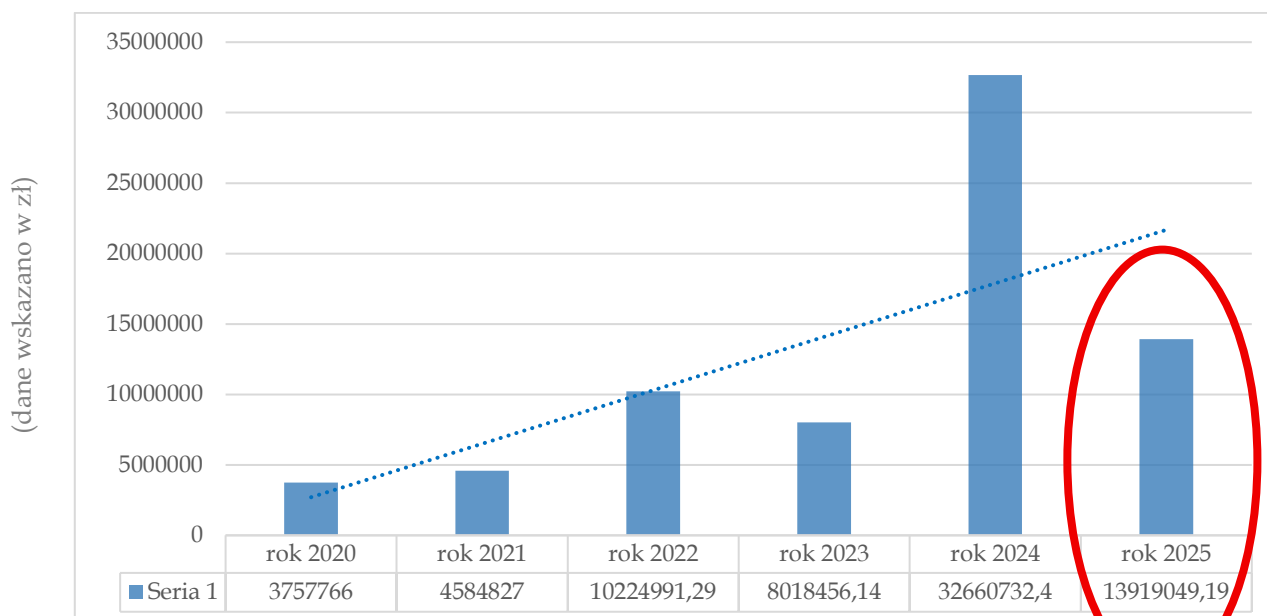
Tempo rozwoju

Tempo rozwoju Gminy Toszek (mierzone wysokością nakładów inwestycyjnych) jest rozłożone w czasie. Długofalowy wzrost dynamiki wynika z faktu realizacji wielu zadań inwestycyjnych. Można wnioskować, iż wielkość ta będzie utrzymywała tendencję wzrostową także w kolejnych latach (na wykresie 7 zaznaczono niebieską kropkowaną linią prognozowaną tendencję wzrostową dynamiki rozwoju – linią trendu).

W stosunku do rekordowego w inwestycje roku 2024 wydatki inwestycyjne w roku 2025 stanowiły 42,62% tej kwoty, natomiast w stosunku do roku 2023 stanowiły one 173,59% wydatków na inwestycje, co obrazuje poniższy wykres (*vide*: wykres 7).

Wykres 7

Tempo rozwoju Gminy Toszek – wysokość nakładów inwestycyjnych w latach 2020–2025 (porównanie z zaznaczoną linią trendu)



źródło: opracowanie własne

Utrzymująca się (już od roku 2018) tendencja wzrostowa związana jest z faktem, iż Gmina Toszek jest w trakcie realizacji licznych przedsięwzięć inwestycyjnych (rozłożonych w czasie, których termin zakończenia wskazano na lata 2022-2025). Dodatkowo sukcesywnie podejmowane są mniejsze (bieżące) działania inwestycyjne.

Najważniejsze projekty inwestycyjne, których szacunkowa wartość całkowita wpływa na utrzymanie się rosnącej tendencji tempa rozwoju Gminy Toszek realizowane w roku sprawozdawczym to w szczególności:

inwestycje wieloletnie:

- 1) „Przebudowa dróg gminnych: ul. dr. Ludwiga Guttmanna, ul. ks. Twardowskiego, ul. Polna, ul. Boczna w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego”,
- 2) Przebudowa fragmentu drogi ul. Polna w Sarnowie,
- 3) Kanalizacja sanitarna w Paczynie,
- 4) Modernizacja placu zabaw Toszkoland,

inne jednoroczne inwestycje:

- 5) wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Kotulinie i Paczynie,
- 6) modernizacja oczyszczalni ścieków w Szkole Podstawowej w Pniowie,





- 7) modernizacja ogrzewania w żłobku w Toszku,
- 8) [rebudowa drogi w Paczynie ul. Wiejska wzdłuż ulicy Leśniczówka.

Stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich został szczegółowo opisany w Zarządzeniu nr 0050.71.2026 Burmistrza Toszka z dnia 25 marca 2026 r. w sprawie: przedłożenia sprawozdania rocznego budżetu Gminy Toszek za rok 2025, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Centrum Kultury „Zamek w Toszku” za rok 2025 oraz informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2025 r. (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej).

Inwestycje zrealizowane w roku 2025 przez toszecki samorząd oraz rozpoczęte lub kontynuowane w roku sprawozdawczym zostały opisane w pkt 2 niniejszego rozdziału.

2. Wydatki inwestycyjne



Jak wskazano powyżej wysokość nakładów inwestycyjnych cyklicznie wzrasta – w roku sprawozdawczym na inwestycje przeznaczono 13.919.049,19 zł. Szczegółowe dane zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5

Nakłady inwestycyjne w latach 2020-2025

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nakłady inwestycyjne (w zł)	3.757.765,99	4.584.826,76	10.224.991,29	8.018.456,14	32.660.732,41	13.919.049,19
Dynamika wzrostu do roku poprzedniego	105,56 %	122,01%	223,02%	78,42 %	407,32%	42,62%

źródło: opracowanie własne

Drogownictwo:



- w 2025 r. przeprowadzono/wykonano:
 - ✓ remonty częściowe nawierzchni dróg gminnych, o łącznej powierzchni ubytków 499,51 m² oraz kruszywa 100 m² za kwotę 104.422,82 zł brutto, tj. porównywalnie do lat poprzednich¹⁴;
 - ✓ awaryjne udrożnienie i wyczyszczenie przepustu kolejowo-drogowego na linii 152 (szlak Toszek Północ, km 13,05 w Kotliszowicach) za kwotę 3.400,00 zł brutto;
 - ✓ zakupiono oznakowanie drogowe w Toszku i Kotliszowicach za kwotę 2.330,75 zł;
 - ✓ wykonano fragment rowu przydrożnego przy ul. Wiejskiej w Pniowie za kwotę 31.999,68 zł (częściowo finansowanie ze środków funduszu sołeckiego – szczegóły opisano w rozdziale 4 niniejszego raportu);

¹⁴ w roku 2024 wykonano remonty częściowe nawierzchni dróg gminnych o łącznej powierzchni ubytków 599,148 m² oraz kruszywa 100 m² za kwotę 127.137,23 zł brutto, w roku 2023 - wykonano remonty częściowe o łącznej powierzchni ubytków 596,93 m² za kwotę 103.895,32 zł, z kolei w roku 2022 wykonano remonty o łącznej powierzchni ubytków 8892,08 m² i wartości 139.919,77 zł





- ✓ zakup dwóch wiat przystankowych przy drodze krajowej DK 94 w Paczynie za łączną kwotę 23.999,98 zł;

Rysunek 8

**Nowe wiaty przystankowe w Paczynie
posadowione przy skrzyżowaniu DK 94**

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- ✓ awaryjną częściową naprawę:
 - odcina drogi w Pniowie przy ul. Wiejskiej za kwotę 5.043,00 zł brutto;
 - uszkodzonego odcinka drogi w Toszku przy ul. Oracze za kwotę 7.150,00 zł brutto;
 - uszkodzonego odcinka drogi w Toszku przy ul. Curie-Skłodowskiej za kwotę 1.000,00 zł brutto;
 - kanalizacji deszczowej w Toszku przy ul. Gustawa Morcinka za kwotę 4.800,00 zł oraz w Kotliszowicach przy ul. Wiejskiej za kwotę 4.305,00 zł;
- ✓ obowiązkowy przegląd roczny dróg gminnych oraz 7 obiektów mostowych na terenie gminy Toszek o łącznej wartości 5.700,00 zł (identycznie jak w roku poprzednim);
- ✓ pomiary widoczności wraz z pomiarem i wypełnieniem metryk na 8 przejazdach kolejowo-drogowych w Gminie Toszek o łącznej wartości 1.389,90 zł brutto (tj. porównywalnie do roku 2024, kiedy to w tym celu wydatkowano 1.586,70 zł);

Ponadto w roku 2025:

- na koszenie poboczy dróg gminnych wydatkowano kwotę w wysokości 33.480,00 zł brutto (dla porównania w roku 2024 wydatkowano na ten cel 33.912,00 zł, w roku 2023 - 32.400,00 zł, w 2022 - 31.212,00 zł, a w 2021 - 17.442,00 zł);

Rysunek 9

Koszenie poboczy w gminie Toszek w 2025 r.

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- na zimowe utrzymanie dróg gminnych wydatkowano kwotę: 140.485,17 zł brutto (dla porównania w roku 2024 na ten cel wydatkowano 92.062,35 zł, w 2023 r. była to kwota 135.849,28 zł). Zwiększenie kosztów w roku 2025 w stosunku do 2024 spowodowane było panującymi warunkami atmosferycznymi (uzależnione jest bowiem od śniegu);



Rysunek 10

Zimowe utrzymanie dróg gminnych w sezonie 2025/2026

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej na kwotę 36.289,30 zł (dla porównania w roku 2024 na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 30.483,30 zł, w 2023 – 37.193,03 zł). W ramach utrzymania przystanków w 2025 r. wymieniono dach w wiacie przystankowej w Ligocie Toszeckiej przy ul. Wiejskiej za kwotę 2.644,50 zł, a na zakup i posadowienie koszy przy przystankach autobusowych w Gminie Toszek wydatkowano kwotę w wysokości 4.132,22 zł;

Projekty inwestycyjne w zakresie drogownictwa i kanalizacji zrealizowane w roku 2025

- 1) „Przebudowa drogi w Paczynie od przepustu w rejonie ul. Wiejskiej wzdłuż ulicy Cmentarnej w stronę Leśniczówki do granicy ALP” – całkowity koszt inwestycji wyniósł 477.021,39 zł brutto (całość poniesiona w roku sprawozdawczym), z czego 309.100,00 zł zostało dofinansowanych z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. W/w kwota została przeznaczona na wykonanie robót budowlanych (drogowych) na odcinku 562 mb polegających na wykonaniu podbudowy pod drogę oraz pobocze, wykonanie jezdni z masy asfaltowej oraz mini zatok mijankowych, oczyszczenie i regulacja istniejących rowów przydrożnych przepustów pod drogą;



Rysunek 11

Remont drogi w Paczynie (do cmentarza) 2025 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 2) „Przebudowa fragmentu drogi gminnej – ul. Polna w Sarnowie” – całkowity koszt inwestycji wyniósł 90.875,78 zł (całość wydatkowano ze środków własnych). Roboty budowlane na odcinku 81mb polegały na wykonaniu podbudowy pod drogę oraz pobocze wraz z wykonaniem jezdni z masy asfaltowej. Zakończenie prac planowane jest na przełom czerwca i lipca 2026 r. Podsumowanie zostanie zatem zawarte w kolejnej edycji raportu;





Rysunek 12

„Przebudowa fragmentu drogi gminnej – ul. Polna w Sarnowie” - w trakcie realizacji



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 3) „Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków w Paczynie” – całkowity koszt inwestycji wyniósł 1.442.238,96 zł, przy czym w roku 2025 wydatkowano 1.372.238,96 zł (całość wydatkowano ze środków własnych). To kluczowa inwestycja wodno-kanalizacyjna realizowana w ostatnich latach, mająca na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej w regionie. Projekt obejmował budowę tzw. kontenerowej oczyszczalni ścieków oraz rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej. To pierwszy etap prac - oczyszczalnia wraz z odcinkiem sieci pozwoli w pierwszej kolejności zlikwidować tymczasowe rozwiązania kanalizacyjne w kilku najbliższych budynkach (zostały już podłączone), a w przyszłości pozwoli na podłączenie budynków, które powstaną w rejonie ulic Wiejskiej/Kasztanowej w miejscu niedokończonego bloku mieszkalnego. W dalszej kolejności będą projektowane podłączenia kolejnych budynków mieszkalnych. Technologia oczyszczalni pozwala - w miarę potrzeb - na sukcesywną rozbudowę instalacji w kolejnych latach.

Rysunek 13

„Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków w Paczynie” (przed i po realizacji)
- inwestycja zrealizowana w 2025 r.



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- 4) „Modernizacja oczyszczalni ścieków socjalno-bytowych dla Szkoły Podstawowej w Pniowie” – całkowity koszt inwestycji wyniósł 133.330,00 zł (całość ze środków budżetowych Gminy Toszek).

Rysunek 14

**Oczyszczalnia ścieków
przy Szkole Podstawowej w Pniowie**

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- 5) w 2025 r. poniesiono wydatki związane z opracowaniem koncepcji przebudowy ul. Toszeckiej w Pisarzowicach (drogi gminnej) w wysokości 31.980,00 zł – opracowanie dokumentacji wraz ze wstępnym kosztorysem ułatwią w przyszłości realizację inwestycji;

- 6) „Przebudowa dróg gminnych: ul. dr. Ludwiga Guttmanna, ul. ks. Twardowskiego, ul. Polna, ul. Boczna w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego” – planowany koszt inwestycji wynosi 8.278.600,00 zł, z czego 7.600.000,00 zł zostanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Projekt przebudowy ul. dr. Ludwiga Guttmanna, ul. ks. Jana Twardowskiego, ul. Polnej oraz ul. Bocznej w Toszku powstał w 2021 r. W 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 46.740,00 zł celem sporządzenia programu funkcjonalno-użytkowego (co stanowi zaledwie 0,6% planowanych kosztów).

Ze względu na szacowaną wartość inwestycji (ponad 8 mln) i brak wystarczających środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w latach 2023 i 2024 został złożony wniosek o jego dofinansowanie (z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych) w wysokości 95% kosztów kwalifikowanych. Tym samym w latach 2023 i 2024 nie poniesiono żadnych wydatków w ramach inwestycji – termin jej realizacji przesunięto na rok 2025.¹⁵

Wartość zawartej umowy wynosi 7.870.892,82 zł brutto i zadanie jest w trakcie realizacji – w związku z koniecznością wielokrotnego uzgadniania zakresu przebudowy skrzyżowania ul. Polnej z ul. Dworcową w Toszku (droga wojewódzka nr 907) z Zarządem Dróg Wojewódzkich oraz przedłużającym się procedowaniem wniosków o wydanie warunków branżowych – na wniosek Wykonawcy – przesunięto termin zakończenia inwestycji do 30 czerwca 2026 r.

¹⁵ w 2024 r. ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych w trybie podstawowym bez negocjacji, jednak zostało ono unieważnione ze względu na fakt, iż oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, którą Zamawiający mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Ogłoszono zatem kolejne postępowanie, które zostało rozstrzygnięte w połowie czerwca 2024 r.





Rysunek 15

Zdjęcie wykonano podczas wizji w terenie postępów prac realizacji zadania inwestycyjnego „Przebudowa dróg gminnych: ul. dr. Ludwiga Gutmanna, ul. ks. Twardowskiego, ul. Polna, ul. Boczna w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego”

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- 7) „Budowa parkingu (miejsca postoj) w Toszku przy ul. Dworcowej – zwiększenie miejsc parkingowych” - całkowity koszt inwestycji obejmującej wykonanie parkingu z kostki betonowej oraz dojazdu z płyt ażurowych wyniósł 279.628,90 zł (całość ze środków budżetowych Gminy Toszek).

Rysunek 16

Budowa parkingu (miejsca postoj) w Toszku przy ul. Dworcowej – zwiększenie miejsc parkingowych



PRZED



W TRAKCIE REALIZACJI



INWESTYCJA ZREALIZOWANA



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





Dodatkowo w roku sprawozdawczym (2025) zlecono:

- wykonanie fragmentarycznego obniżenie chodnika oraz wykonano projekt zmiany docelowej organizacji ruchu wprowadzając oznakowanie pionowe i poziome dla wyznaczenia miejsca parkingowego „koperta” dla osoby niepełnosprawnej przed budynkiem Urzędu Miejskiego w Toszku (przy ul. Bolesława Chrobrego w Toszku). Realizację zadania zakończono w grudniu 2025 r., wartość zadania: 12.791,00 zł w całości sfinansowane ze środków budżetu gminy;



Rysunek 17

Miejsce postoju dla niepełnosprawnych przed budynkiem Urzędu Miejskiego

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- wykonanie koncepcji (dokumentacji) realizacji zadania pn. „Rozwój infrastruktury mobilności miejskiej” - na ten cel wydatkowano kwotę 22.270,00 zł w całości sfinansowane ze środków budżetu gminy.
Rozwój infrastruktury mobilności miejskiej w Toszku koncentruje się na zrównoważonym transporcie, integracji różnych form przemieszczania się oraz zwiększaniu bezpieczeństwa, co wpisuje się w projekty realizowane w Subregionie Centralnym województwa śląskiego. Planowany do realizacji w kolejnych latach projekt o wstępnej wartości 2,5 mln zł zakłada rozbudowę i integrację infrastruktury transportu publicznego oraz indywidualnego w Gminie Toszek oraz poprawę infrastruktury rowerowej i pieszej (działania obejmują budowę dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych, które mają łączyć się z węzłami przesiadkowymi w regionie).



Oświetlenie:

- bieżące koszty funkcjonowania istniejącej sieci oświetlenia ulicznego w Gminie Toszek w 2025 r. (według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie jednostki samorządu terytorialnego eksploatowanych było 1.231 punktów oświetlenia ulicznego, tj. o 7 więcej niż w roku 2024):
 - ✓ 334.792,97 zł przeznaczono na opłaty za energię elektryczną, tj. porównywalnie do roku 2024, kiedy to wydatkowano na ten cel kwotę 330.141,85 zł. Koszty te systematycznie rosną (co związane jest ze zwiększeniem liczby punktów oświetleniowych oraz wzrostem cen jednostkowych za zużycie energii elektrycznej) w 2023 na ten cel wydatkowano 249.782,07 zł a w 2022 - 130.634,70 zł). Wzrost w okresie sprawozdawczym wynikał z faktu, iż przez cały rok były eksploatowane wszystkie 1.231 punkty oświetlenia ulicznego;
 - ✓ 164.815,88 zł - eksploatacja i konserwacja oświetlenia (tj. porównywalnie do lat poprzednich, bowiem w roku 2024 wydatkowano na ten cel kwotę 152.526,99 zł, w 2023 r. - 146.829,74 zł, a roku 2022 - 143.383,01 zł);
 - ✓ 96.071,88 zł - wynajem słupów oświetlenia ulicznego (dla porównania w 2024 r. na ten cel wydatkowano 92.671,55 zł, w 2023 - 86.054,57 zł, a w 2022 r. - 74.893,74 zł);
 - ✓ 12.054,00 zł - wykonanie projektu budowy oświetlenia ulicznego przy ul. Zalesie w Boguszycach





Budowy i modernizacje obiektów oraz zagospodarowanie terenu wokół nich:

- 1) „Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku” – całkowity koszt inwestycji (po zmianach) wyniósł na 15.652.573,58 zł, z czego 13.310.568,00 zł zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Była to inwestycja wieloletnia realizowana w latach 2022-2025:
 - w 2022 r. zakupiono projekt hali o wartości 48.892,50 zł;
 - w roku 2023 ogłoszono 3 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez negocjacji, przy czym pierwsze dwa zostały unieważnione ze względu na fakt, iż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą Zamawiający mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W 2023 r. dokonano zmian w zakupionym projekcie hali, które dotyczyły konstrukcji dachu i wpłynęły na wartość inwestycji. Dodatkowo w 2023 r. wydatkowano kwotę w wysokości 6.765,00 zł z przeznaczeniem na aktualizację projektu hali. Dopiero za trzecim razem udało się wyłonić Wykonawcę (rozstrzygnięcie postępowania nastąpiło w listopadzie 2023 r., umowę na realizację inwestycji zawarto w grudniu 2023 r. i w 2024 r. przystąpiono do jej realizacji);
 - w 2024 r. wydatkowano kwotę w wysokości 7.490.440,00 zł;
 - w 2025 r. wydatkowano kwotę 7.484.440,00 zł z przeznaczeniem na działania inwestycyjne, z kolei koszty związane z opłaceniem inspektora nadzoru budowlanego oraz zakupem wyposażenia hali sportowej w roku sprawozdawczym wyniosły 622.036,08 zł

Rysunek 18

Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku - zdjęcie zrealizowanej inwestycji



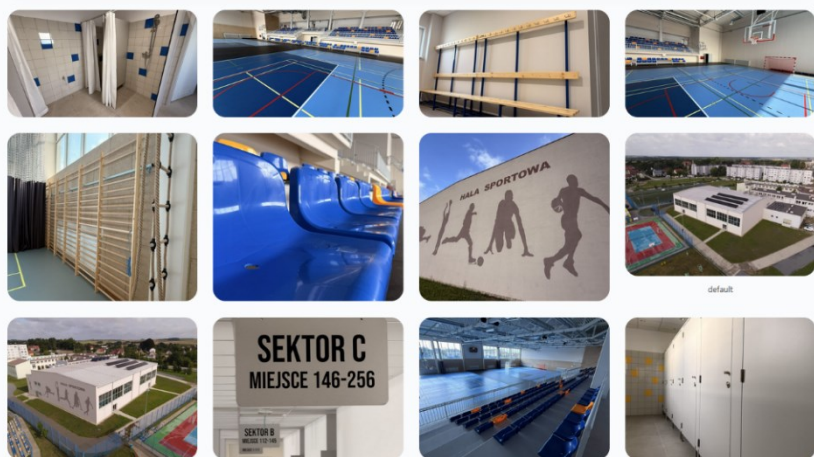
źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





Hala sportowo-widowiskowa powstała z myślą o mieszkańcach, klubach i młodzieży. To inwestycja, która łączy nowoczesność z potrzebami lokalnej społeczności. Wewnątrz hali znajduje się:

- 7 szatni, w tym jedna z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami;
- komfortowe zaplecze dla uczestników zajęć i wydarzeń.
- 2 sale wielofunkcyjne – idealne do treningów, zajęć grupowych, spotkań lub aktywności fitness.
- widownia z trybunami - nowoczesna przestrzeń dla kibiców i gości zapewniająca doskonałą widoczność i wygodne siedziska;
- toalety na obu poziomach.



Rysunek 19

Wnętrze hali sportowo-widowiskowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Uroczyste otwarcie hali sportowo-widowiskowej odbyło się 25 czerwca 2025 r. W ramach uroczystości młodzież Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku wykonała widowiskowy program sportowy, prezentując dyscypliny, jakie można będzie komfortowo uprawiać w nowej hali. W kolejnej części młodzież zaprezentowała spektakl teatralny prezentujący życie i dziedzictwo dr. Ludwiga Guttmanna – urodzonego w Toszku twórcy ruchu paraolimpijskiego i patrona nowego obiektu.

Rysunek 20

Uroczyste otwarcie hali widowiskowo-sportowej – czerwiec 2025 r.



źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Toszku czuwa nad sprawną organizacją użytkowania hali, dbając o komfort i bezpieczeństwo wszystkich korzystających z obiektu – powstała specjalna strona internetowa umożliwiająca rezerwację hali: <https://hala.toszek.pl>.

- 2) *Wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej w Paczynie* – inwestycja obejmująca demontaż kotła opalanego węglem, zakup i montaż 2 kotłów opalanych pelletem oraz wymianę pomp obiegowych centralnego ogrzewania została zrealizowana w 2025 r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 467.108,79 zł, z czego 200.948,15 zł zostało dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska;
- 3) *Wymiana źródeł ciepła ogrzewania wraz z instalacjami w szkole Podstawowej w Kotulinie* – inwestycja obejmująca demontaż kotła opalanego węglem i montaż nowego opalanego pelletem została zrealizowana w 2025 r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 113.340,00 zł (całość pokryta ze środków budżetowych Gminy Toszek);
- 4) *Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania w budynku żłobka w Toszku* - inwestycja obejmująca zaprojektowanie oraz wykonanie wymiany instalacji grzewczej oraz wymienników ciepła została zrealizowana w 2025 r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 283.838,92 zł (całość pokryta ze środków budżetowych Gminy Toszek);
- 5) *Wymiana stolarki okiennej w budynku bramnym Zamku w Toszku* - wartość całkowita projektu: 470.000,00 zł, kwota dofinansowania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – edycja 2. (Polski Ład) 460.600,00 zł, kwota 9.400,00 zł – środki Gminy Toszek.

Rysunek 21

Wymiana stolarki okiennej w budynku bramnym Zamku w Toszku w 2025 r.



źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”





W 2024 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację w/w przedsięwzięcia, do którego realizacji przystąpiono w roku 2025. Wymiana stolarki okiennej (27 okien) pozwoliła uchronić budynek przed dalszym niszczeniem związanym z zawilgoceniem oraz przyczyniła się do poprawy termoizolacji, a to z kolei przełożyło się na oszczędności przy ogrzaniu zabytku (poprawa efektywności energetycznej). Zakres prac obejmował wymianę okien, parapetów zewnętrznych i wewnętrznych oraz balustrad wraz z obróbką murarską. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 490.484,27 zł;

Rysunek 22

*Wymiana stolarki okiennej w budynku bramnym Zamku w Toszku
- inwestycja zrealizowana w 2025 r.*



źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

6) pozostałe inwestycje zrealizowane w 2025 r. przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”:

a) „Wymiana drzwi wejściowych – wieża zamkowa” – pokryte ze środków własnych w kwocie: 16.229,85 zł,

Rysunek 23

*Wymienione drzwi wejściowych
- wieża zamkowa*

źródło:
archiwum Centrum Kultury
„Zamek w Toszku”





- b) „Opracowanie ekspertyzy technicznej przyczyn powstania zawilgocenia piwnicy w budynku wieży Zamku w Toszku” – całkowita kwota projektu to: 13.038,00 zł dofinansowanie przez Powiat Gliwicki w kwocie: 6.519,00 zł,
- c) wykonano prace konserwatorskie dotyczące zieleni na podzamczu – wycinka drzew koniecznych do usunięcia – pokryto ze środków własnych w kwocie: 8.500,00 zł



Rysunek 24

Wycinka drzew na podzamczu w Toszku

źródło:
archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

- d) „Nie wyrzucaj – wykorzystaj! Recyklingowa edukacja dla wszystkich” - EkoGrant Fundacji Orange – koszt projektu oszacowano na 2.500,00 zł (100% dofinansowania). W ramach projektu w roku sprawozdawczym zorganizowano warsztaty z podopiecznymi Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczy z downcyklingu - ze starych prześcieradeł i koszulek powstały podstawki pod kubki.

Rysunek 25

Warsztaty z downcyklingu w DPS Wiśnicze zorganizowane w 2025 r. w ramach projektu finansowanego z EkoGrantu Fundacji Orange



źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

- e) „Narodowy Program Czytelnictwa 2.0.” - program uchwalony na lata 2021-2025 przez Radę Ministrów w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. - Priorytet 1: Poprawa oferty bibliotek publicznych. Całkowita kwota projektu wyniosła 15.382,86 zł, z czego 5.384,00 zł zostało dofinansowanych ze środków zewnętrznych. W ramach programu w roku sprawozdawczym zorganizowano czytanie poezji Jana Kochanowskiego.





Rysunek 26

Narodowe czytanie 2025

źródło:
archiwum Centrum Kultury
„Zamek w Toszku”

- 7) w ramach bieżących remontów miały miejsce również prace w gminnych obiektach oświatowych, w szczególności (więcej informacji wskazano w ppkt 4 niniejszego rozdziału):
- w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku w roku sprawozdawczym poniesiono wydatki w wysokości 149.800,00 zł związane z modernizacją oddziału przedszkolnego;
 - w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku wykonano: malowanie ścian sali gimnastycznej - 35.793,00 zł, przygotowanie pomieszczenia gabinetu psychologa 1.840,00 zł (w tym 1.200,00 zł pokryła rada rodziców), przygotowanie stanowisk pod laptopy - 5.900,00 zł, remont skoczni w dal - 400,00 zł;
 - na remonty pomieszczeń oddziałów przedszkolnych, konserwację systemu alarmowego i naprawę kopiarek wydatkowano 10.127,00 zł.

Ponadto w sierpniu 2025 r. zakończono montaż kolejnych 10 ławek w ramach projektu „Mapa Potrzeb Seniorów”, którego celem jest poprawa komfortu poruszania się osób starszych - dobrze rozmieszczone ławki w przestrzeni miejskiej wspierają ich aktywność, samodzielność i poczucie bezpieczeństwa podczas spacerów, w drodze do sklepu, przychodni czy kościoła. To kontynuacja działań rozpoczętych w roku 2024 - łącznie powstało już 20 nowych miejsc odpoczynku.

Na zakup ławek z podłokietnikami wraz z montażem roku sprawozdawczym wydatkowano kwotę 9.241,00 zł - wydatkowane ze środków własnych.

Rysunek 27

Ławki zamontowane na terenie gminy Toszek w 2025 r. w ramach II edycji „Mapy potrzeb seniora” - cz. 1

1 - ławka przy ul. Zamkowej w Toszku

2 - Toszek, ul. Strzelecka (przy stawie)

3 - Toszek, ul. Dworcowa



4 - Toszek, ul. Ludowa (przy szwalni)

5 - Toszek, ul. Ludowa (przy markecie Dino)





Jednocześnie stworzono również mapkę z zaznaczonymi lokalizacjami ławek zamontowanych w ramach projektu:   <https://maps.app.goo.gl/3sWLqTBjWqZmVqwJ7>

Rysunek 28

Ławki zamontowane na terenie gminy Toszek w 2025 r. w ramach II edycji „Mapy potrzeb seniora” – cz. 2

6 – Toszek, ul. Gliwicka

7 – Toszek, ul. Karola Miarki

8 – Toszek, ul. Gliwicka (przy szpitalu)



9 – Paczyna przy kościele

10 – Toszek, ul. Wielowiejska
(przy cmentarzu komunalnym)



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Zakupy inwestycyjne w ramach POLiOC

W 2025 roku Gmina Toszek realizowała zadania w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 (dalej: „POLiOC”) skutecznie pozyskując środki zewnętrzne w oparciu o zawarte umowy dotacyjne. Działania te stanowiły istotny element budowy nowoczesnego i odpornego systemu bezpieczeństwa lokalnego, odpowiadającego na rosnące wyzwania w obszarze zarządzania kryzysowego. Łączna wartość uzyskanego dofinansowania w ramach realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r. wyniosła 1.067.370,74 zł.

Szczegóły opisano w kolejnym poddziale – *Bezpieczeństwo publiczne* (na następnej stronie).





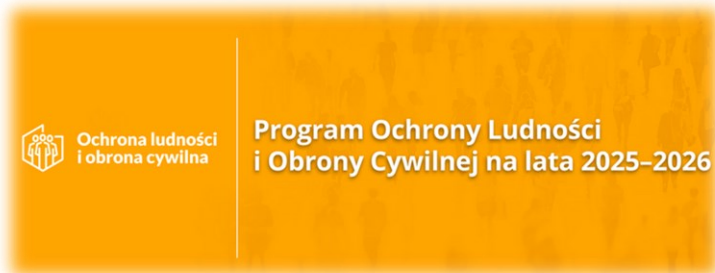
3. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to stan braku zagrożeń dla życia, zdrowia, mienia obywateli oraz stabilności państwa. Obejmuje ochronę ładu prawnego i jest realizowane przez instytucje państwowe (tj. Policja, straże, służby) oraz samorządy. Odgrywa kluczową rolę w prawidłowym funkcjonowaniu społeczeństwa.

Rok sprawozdawczy był wyjątkowo obfity w zakupy na rzecz zabezpieczenia infrastruktury niezbędnej do zapewnienia ciągłości dostaw na wypadek zagrożenia poprzez realizację rządowego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (POLiOC) na lata 2025–2026. To kompleksowa reforma o wartości 34 mld zł, mająca na celu stworzenie zintegrowanego systemu bezpieczeństwa. Program zakłada inwentaryzację schronów, modernizację systemu ostrzegania, budowę magazynów zapasów (żywność, woda) oraz wsparcie samorządów (10 mld zł) w przygotowaniach na czas pokoju i wojny.

Kluczowe założenia programu to:

- ✓ wsparcie samorządów,
- ✓ ochrona ludności - Program obejmuje inwentaryzację i modernizację obiektów zbiorowej ochrony oraz budowę nowych magazynów z zapasami;
- ✓ tworzenie bezpiecznej łączności i procedur alarmowania;
- ✓ szkolenia i świadomość - podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zachowań podczas sytuacji kryzysowych i wojny.



Rysunek 29

Logo Programu POLiOC

źródło:

<https://www.gov.pl/web/obrona-cywilna/program-ochrony-ludnosci-i-obrony-cywilnej-na-lata-2025-2026>

W roku 2025 złożono 6 wniosków o dofinansowanie realizacji zadań w ramach POLiOC – wszystkie otrzymały dofinansowanie i zostały zrealizowane:

- 1) „Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” – kwota otrzymanej dotacji (tożsama z planowaną do wydatkowania) wyniosła 576.900,00 zł. Wartości wskazane we wniosku okazały się jednak zawyżone. Całkowity koszt zakupów n/w wyposażenia niezbędnego do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej wyniósł: 504.024,87 zł. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona.

W ramach przedmiotowego zadania w roku sprawozdawczym zakupiono:

- ✓ agregat prądowórczy o mocy 25kW (wraz z dostawą, montażem, uruchomieniem i szkoleniem) o wartości 76.875,00 zł;

Aggregat prądowórczy zakupiony
w ramach POLiOC w 2025 r.

Rysunek 30

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- ✓ maszt oświetleniowy o wartości 11.341,83 zł;

Rysunek 31

*Maszt oświetleniowy
zakupiony w ramach POLiOC w 2025 r.*

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- ✓ nagrzewnice olejowe – 2 szt. o wartości 12.605,41 zł każda;

Rysunek 32

Nagrzewnica olejowa

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*



- ✓ drobniejsze zakupy, tj. sprężarki do namiotu, płaszcze przeciwdeszczowe oraz maski z filtropochłaniaczami, worki przeciwpowodziowe i plandeki oraz regały magazynowe;

Rysunek 33

*Maska z filtropochłaniaczem (z lewej)
oraz osuszacz przemysłowy (z prawej)
zakupione w ramach POLiOC w 2025 r.*

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- ✓ defibrylator AED z szafką (obecnie znajduje się na elewacji budynku Urzędu Miejskiego w Toszku);





Rysunek 34

*Defibrylator AED zakupiony
w ramach POLiOC w 2025 r.*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*



- ✓ paczkowarkę do wody pitnej o wartości 248.000,00 zł;



Rysunek 35

*Paczkowarka do wody pitnej zakupiona
w roku 2025 w ramach POLiOC*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*

Dodatkowo (z własnych środków samorządu) wykonano zadanie inwestycyjne związane z budową garażu w miejscowości Pisarzowice wraz z instalacją klimatyzacyjną celem umieszczenia w nim paczkowarki do wody pitnej. Koszt garażu wyniósł 31.223,64 zł.

- 2) „Zapewnienie dostępności kierowców na potrzeby ochrony ludności i obrony narodowej w Gminie Toszek” - szkolenia dla kierowców kat. C+E oraz zadanie pn. „Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry Urzędu Miejskiego w Toszku”. Całkowity koszt wyniósł 55.990,00 zł;
- 3) „Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” (cz. II) oraz „Zapewnienie ciągłości dostaw podstawowych usług w Gminie Toszek” – kwota otrzymanej dotacji (tożsama z wydatkowaną) wyniosła 201.461,70 zł. W ramach przedmiotowego zadania w roku sprawozdawczym zakupiono:
 - ✓ kuchnię polową z namiotem chroniącym,
 - ✓ mobilny agregat prądowórczy o mocy 48kW.



Rysunek 36

Kuchnia polowa z namiotem chroniącym przed zmiennymi warunkami atmosferycznymi (po lewej) oraz mobilny agregat prądowórczy (po prawej) zakupione w 2025 r. w ramach POLiOC



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

4) „Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” (cz. III), w ramach którego w roku sprawozdawczym dokonano zakupu:

- ✓ wagoworkownicy,
- ✓ mobilnej stacji uzdatniania wody,
- ✓ namiotu pneumatycznego,
- ✓ odzieży ochronnej przeciwchemicznej,
- ✓ tacek, łopat, szpadli, rękawiczek, szczotek ulicówek, łopat teleskopowych, latarek oraz przedłużaczy,

a także zadanie pn. „Zapewnienie ciągłości dostaw podstawowych usług w Gminie Toszek” (cz. II), w ramach którego zakupiono radiotelefony przewoźne i przenośne, które poprawią łączność z jednostkami OSP i koordynację działań.

Całkowity koszt dokonanych zakupów w ramach tej umowy wyniósł łącznie 128.195,17 zł (tj. mniej niż zakładano). Niewykorzystane środki dotacji zostały zwrócone.

Rysunek 37

Wagoworkownica (po lewej), mobilna stacja uzdatniania wody (na środku) i namiot pneumatyczny (po prawej) zakupione w 2025 r. ze środków POLiOC



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- 5) „Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” (cz. IV), w ramach którego zakupiono izolowany kontener wraz z wyposażeniem o łącznej wartości 122.385,00 zł.



Rysunek 38

Izolowany kontener zakupiony w 2025 r. ze środków POLiOC

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Jak wskazano powyżej łącznie zawarto 5 umów na realizację zadań własnych, w ramach których zakupiono w/w wyposażenie niezbędne do zapewnienia ciągłości działania na wypadek zagrożenia (przykładowo konfliktu zbrojnego). Dodatkowo szkolenia przeprowadzone ze środków zewnętrznych wpłyną pozytywnie na zwiększenie dostępności strażaków z jednostek OSP z terenu gminy Toszek wykwalifikowanych do obsługi transportu w sytuacjach kryzysowych oraz przeprowadzono szkolenie z zakresu ustawy OLiOC, obejmujące podniesienie kompetencji pracowników Urzędu Miejskiego w Toszku w zakresie nowych regulacji prawnych oraz procedur działania w sytuacjach zagrożeń.

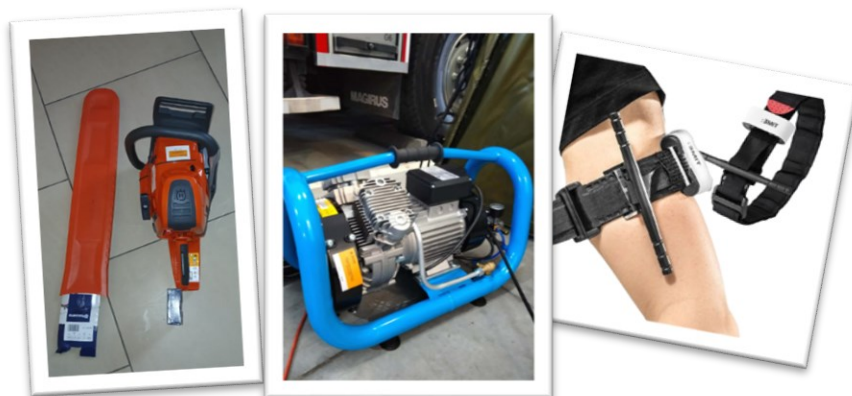
Zakupiony sprzęt oraz przeprowadzone szkolenia znacząco podniosły zdolność Gminy Toszek do prowadzenia działań w zakresie obrony cywilnej, w tym ewakuacji, zabezpieczenia ludności, zapewnienia dostępu do wody pitnej oraz reagowania na skutki klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych.

- 6) w roku sprawozdawczym (2025) zawarto również umowę na realizację zadań zleconych – *Tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności przeznaczonych do realizacji zadań ochrony ludności*, w ramach której otrzymano do rozdysponowania kwotę 55.314,00 zł, którą przeznaczono na zakup dodatkowego wyposażenia zwiększającego gotowość operacyjną, w tym: worków przeciwpowodziowych, elastycznego zbiornika na wodę pitną, mobilnego zbiornika na paliwo, pilarki ratowniczej, staz taktycznych, eżektora do namiotu, sprzężarki z węzłem do namiotu, zestawu satelitarnego (Starlink mini) oraz pompy szlamowej.

Rysunek 39

Pozostały sprzęt zakupiony na realizację zadań zleconych

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Łączna wartość uzyskanego dofinansowania w ramach realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r. wyniosła **1.067.370,74 zł.**





Współpraca z OSP



W ramach współpracy Burmistrza Toszka z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych (dalej: „OSP”) z terenu gminy Toszek w roku 2025 celem poprawy wyposażenia i stopnia przygotowania członków OSP do prowadzenia działań ratowniczych w przypadku wystąpienia zagrożeń:

- 1) jak co roku zlecono wykonanie przeglądów technicznych oraz napraw sprzętu i wyposażenia wszystkich jednostek OSP znajdujących się na terenie gminy Toszek (na ten cel w roku sprawozdawczym wydatkowano 80.557,45 zł);
- 2) na bieżąco dokonywane były drobne zakupy podstawowego sprzętu i wyposażenia (na ten cel w roku sprawozdawczym wydatkowano 98.811,52 zł (dla porównania w roku 2024 wydatkowano na ten cel 73.236,77 zł), tj. zakupiono w szczególności:
 - ✓ paliwo, płyny i oleje do samochodów pożarniczych oraz sprzętu pożarniczego,
 - ✓ części do samochodów, opony, akumulatory, prostownik,
 - ✓ kocioł gazowy,
 - ✓ części do aparatów powietrznych, części do narzędzi hydraulicznych,
 - ✓ elektrody,
 - ✓ szafy,
 - ✓ koszulkę polo, ubranie koszarowe, ubranie specjalne, kominiarki,
 - ✓ pellet, węgiel, środki medyczne,
 - ✓ baterie,
 - ✓ kłamry pasa biodrowego, lizaki do kierowania ruchem;



Rysunek 40

Szafy ubraniowe zakupione dla OSP w 2025 r.

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 3) przeprowadzono „głośne” testy systemu ostrzegania i alarmowania – wykonano konserwację systemu ostrzegania i alarmowania (koszt wyniósł: 7.503,00 zł, z czego 950,00 zł zostało przekazane/sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach);
- 4) wzorem lat ubiegłych w 2025 r. wspierano (organizacyjnie i logistycznie oraz częściowo również w sposób finansowy) działania/projekty realizowane w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, tj. w roku 2025 (w ramach bezpieczeństwa przeciwpożarowego) złożony został 1 (jeden) projekt, którego realizacja pozwoliła na doposażenie jednostki OSP Toszek w specjalistyczny sprzęt ratowniczy pozwalający na bardziej skuteczne działania niezbędne podczas wypadków drogowych, pożarów oraz innych zagrożeń wymagających interwencji straży pożarnej.

Szczegóły opisano w pkt nr 4 dotyczącym realizacji projektów TBO.





Na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową w 2025 r. wydatkowano łącznie z budżetu Gminy Toszek kwotę w wysokości 454.795,71 zł¹⁶, co stanowi 85,64% planu (dla porównania w roku 2024 wydatkowano kwotę w wysokości 449.841,96 zł).

Współpraca z Policją

Podstawową potrzebą człowieka jako jednostki jest poczucie bezpieczeństwa. Celem organów gminy jej ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności na szczeblu lokalnym. Współpraca z Policją - podstawową uzbrojoną służbą mundurową - z pewnością przyczynia się do realizacji tego celu.

W roku 2025 na mocy zawartego porozumienia Gmina Toszek dofinansowała dodatkowe służby patrolowe Policji realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach na terenie gminy Toszek poza godzinami służbowymi oraz przekazała dodatkowe środki finansowe z przeznaczeniem na nagrody dla policjantów - na ten cel w 2025 r. wydatkowano kwotę w wysokości 18.600,00 zł (tj. porównywalnie do roku 2024, kiedy na ten cel wydatkowano 19.700,00 zł).

Zgodnie z informacjami otrzymanymi z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach analizując poziom przestępczości na terenie powiatu gliwickiego jest on zdecydowanie większy w mieście Gliwice - 72,81% zdarzeń miało miejsce na terenie miasta Gliwice, pozostałe 27,19% dotyczy terenu powiatu, brakuje jednak danych w rozbiciu na poszczególne gminy.

Tabela 6

Dane statystyczne dotyczące liczby działań Policji przeprowadzonych w 2025 r. na obszarze podległym Komisariatowi Policji w Pyskowicach ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Toszek¹⁷

Dane liczbowe za rok 2025:	Obszar podlegający pod Komisariat Policji w Pyskowicach (Wielowieś, Rudziniec, Toszek, Pyskowice)	Gmina Toszek
liczba patroli policji wystawionych	3,853	610 (w roku 2024 było ich 730)
liczba interwencji	6.110	942
liczba wypadków drogowych i kolizji	523 (tj. o 35 mniej niż w roku 2024)	59 (tj. więcej niż w roku 2024, kiedy miały miejsce 44 wypadki) Warto zaznaczyć, że żaden wypadek nie zakończył się śmiertelnie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach i Pyskowicach

¹⁶ w tym na ochronę przeciwpożarową wydatkowano kwotę w wysokości 396.233,62 zł, 39.962,09 zł wydatkowano na szeroko rozumiane zarządzanie kryzysowe - przegląd gminnego systemu ostrzegania i alarmowania, zabezpieczenia pożarowego a także na szkolenia pracowników, a kwota 18.600,00 zł to koszty związane z dofinansowaniem dodatkowych służb patrolowych

¹⁷ Opracowano na podstawie materiałów otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach we współpracy z Komisariatem Policji w Pyskowicach





W ramach działalności prewencyjnej funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach można stwierdzić, że każdego dnia policjanci średnio:

- 1) pełnili 39 służb patrolowych;
- 2) przeprowadzili 88 interwencji;
- 3) wylegitymowali 111 osób;
- 4) ujawnili 144 wykroczenia;
- 5) zatrzymali 1 sprawcę przestępstwa na gorącym uczynku;
- 6) ujawnili 3 osoby poszukiwane lub zaginione;
- 7) przeprowadzili 761 badań trzeźwości kierujących.

Oprócz zwalczania i zapobiegania przestępczości bardzo ważnym obszarem działalności Policji jest profilaktyka, w ramach której funkcjonariusze Policji przeprowadzają cykliczne spotkania, szkolenia, prelekcje i pogadanki, w których uczestniczą głównie dzieci i młodzież szkolna, ale również dorośli i seniorzy. W 2025 roku podejmowane inicjatywy koncentrowały się na różnorodnych zagadnieniach profilaktycznych. Obejmowały one m.in. szeroko rozumiane bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, odpowiedzialność prawną, zagrożenia związane z uzależnieniami, problem przemocy rówieśniczej i domowej, cyberzagrożenia, handel ludźmi, a także bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz inne istotne kwestie związane z profilaktyką

4. Oświata, wychowanie i edukacja



Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 7 u.s.g. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy. Realizując w/w zadanie w Gminie Toszek w 2025 r. funkcjonowało:

- ✓ 5 szkół podstawowych, tj.:
 - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku,
 - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku,
 - Szkoła Podstawowa w Kotulinie,
 - Szkoła Podstawowa w Paczynie,
 - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie;
- ✓ 1 Publiczne Przedszkole w Toszku.

Dodatkowo przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku funkcjonowały oddziały integracyjne.

Toszeckie placówki oświatowe są jednostkami organizacyjnymi działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy.

Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, są finansowane na zasadach określonych w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych oraz w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Środki niezbędne do realizacji zadań, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, powinny być zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego, które oszacowano na poziomie określonym przez Ministerstwo Finansów w ramach potrzeb oświatowych.

Zadania obsługi kadrowo-płacowej, organizacyjno-administracyjnej oraz finansowo-księgowej dla jednostek oświatowych realizuje Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek.





Demografia w kontekście sieci przedszkoli i szkół podstawowych ma istotny wpływ na organizację edukacji i funkcjonowanie placówek. W małych gminach liczba uczniów często jest niewielka, co może prowadzić do problemów z finansowaniem szkół oraz zapewnieniem odpowiedniej liczby nauczycieli. Gmina Toszek, ma charakterystyczną demografię, która wpływa na życie społeczności oraz funkcjonowanie szkół i innych instytucji. Dostępność placówek oświatowych jest ważna dla mieszkańców, a gmina Toszek stara się zapewnić odpowiednią infrastrukturę.

Suma liczby oddziałów przedszkolnych w gminie wyniosła 15 (o dwa mniej niż w roku 2024), a liczba dzieci do nich uczęszczających w roku 2025 wyniosła 299 (w roku 2024 było to 341, w roku 2023 - 343, a w roku 2022 - 345 dzieci).

Tabela 7

Liczba uczniów, oddziałów oraz kadry w poszczególnych placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Toszek (stan na rok 2024)

Lp	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów/dzieci
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. I. Sendler w Toszku	11	189	17,2
	- oddziały przedszkolne	2	35	17,5
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. G. Morcinka w Toszku	16	262	16,4
	- oddziały przedszkolne	3	56	18,7
3	Szkoła Podstawowa w Kotulinie	8	144	18
	- oddziały przedszkolne	3	56	18,7
4	Szkoła Podstawowa w Paczynie	8	101	12,6
	- oddziały przedszkolne	1	25	25
5	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie	8	77	9,6
	- oddziały przedszkolne	1	24	24
6	Publiczne Przedszkole w Toszku	5	103	20,6
	Ogółem - szkoły podstawowe:	51	773	15,2
	Ogółem - oddziały przedszkolne:	15	299	19,9
	RAZEM	66	1.072	16,2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek

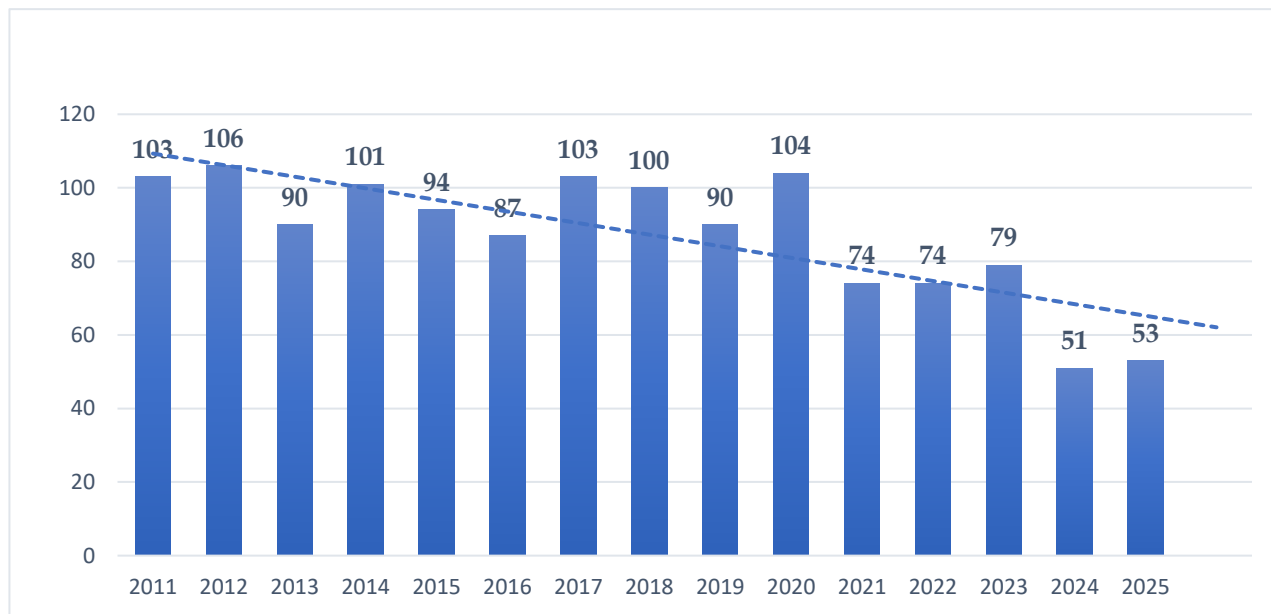
Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę dzieci urodzonych w latach 2011-2025 zamieszkujących na terenie gminy Toszek - jak widać z wykresu liczba dzieci z roku na rok spada.





Wykres 8

**Liczba dzieci urodzonych w latach 2011-2025 zamieszkałych (zameldowanych)
na terenie Gminy Toszek z zaznaczoną linią trendu**



źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek

Wydatki oświatowe są istotnym elementem budżetu gminy. Obejmują wydatki na funkcjonowanie przedszkola i szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, w tym wynagrodzenia nauczycieli, zakup materiałów dydaktycznych, utrzymanie budynków i infrastruktury, wydatki na modernizację i remonty szkół, a także na nowe inwestycje w infrastrukturę edukacyjną.

Wysokość potrzeb oświatowych oszacowanych przez Ministerstwo Finansów i środków pozyskanych na realizację ww. zadań wraz z inwestycjami oświatowymi wyniosła 30.303.606,00 zł, co stanowi 77% całkowitych wydatków, które w Gminie Toszek w zakresie zadań oświatowych z uwzględnieniem wydatków majątkowych w 2025 r. wynosiły 39.325.917,00 zł.

Wysokość środków faktycznie wydatkowanych w roku sprawozdawczym łącznie z w/w kosztami, wydatkami bieżącymi (tj. związanymi z działalnością dydaktyczną, opiekuńczą i wychowawczą, w tym między innymi wynagrodzenia pracowników, koszty utrzymania i eksploatacji obiektów, a także materiały i środki dydaktyczne), wydatkami inwestycyjnymi, dotacjami celowymi (tj. łączna kwota wydatkowana w dziale „Oświata i wychowanie”) wyniosła: **39.325.917,00 zł.**

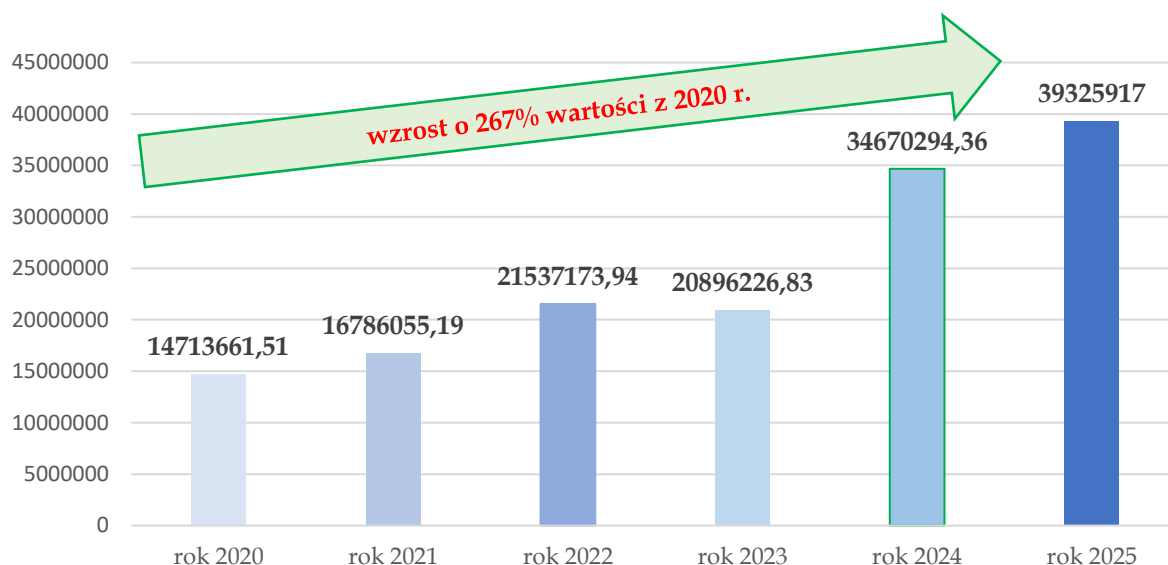
Wydatki w tej kategorii kosztów cyklicznie wzrastają, co zostało zobrazowane na poniższym wykresie.





Wykres 9

Wysokość wydatków Gminy Toszek na „Oświatę i wychowanie” w latach 2020-2025



źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek

Realizacja planu finansowego w zakresie inwestycji i remontów

Realizacja planu finansowego oświaty w zakresie inwestycji i remontów jest kluczowym elementem zapewnienia odpowiednich warunków do nauki i ma bezpośredni wpływ na jakość nauczania oraz komfort uczniów i nauczycieli. W 2025 r. na realizację zadań inwestycyjnych przeznaczono 872.235,00 zł, a na zadania remontowo-modernizacyjne – 252.266,00 zł, łącznie 1.079.501,00 zł.

Poniżej wykaz zadań „inwestycyjnych” (wydatków majątkowych) zrealizowanych w jednostkach oświatowych (podano wartości w zaokrągleniu do pełnych złotych):

- 1) doposażenie placu zabaw w Publicznym Przedszkolu w ramach projektu „Dajemy dzieciom moc” - kompleksowa oferta rozwojowa Publicznego Przedszkola w Toszku - 45.559,00 zł (projekt został zakończony w roku 2026, a więc jego opis znajdzie odzwierciedlenie w kolejnej edycji raportu),
- 2) doposażenie kuchni i stołówki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - Szkoła Podstawowa nr 1 im. I. Sendler w Toszku - 15.000,00 zł (projekt wieloletni zapewnia pomoc dzieciom, uczniom i młodzieży każdego roku w zakresie zapewnienia posiłku),
- 3) doposażenie „Ekopracowni pod chmurką” w Szkole Podstawowej nr 2 im. G. Morcinka w Toszku (wiata, ławostoly) - 25.000 zł (projekt został zakończony w roku 2026, a więc jego opis znajdzie odzwierciedlenie w kolejnej edycji raportu),
- 4) modernizacja oddziałów przedszkolnych (budowa łazienek) - Szkoła Podstawowa nr 2 im. G. Morcinka w Toszku - 149.800,00 zł,
- 5) wymiana centralnego ogrzewania z instalacjami w Szkole Podstawowej w Kotulinie - 113.340,00 zł (opisano w ppkt 2 niniejszego rozdziału),
- 6) wymiana instalacji grzewczej w Szkole Podstawowej w Paczynie - 467.109,00 zł (opisano w ppkt 2 niniejszego rozdziału),
- 7) zakup serwera do Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek - 11.427,00 zł.





Wykaz zadań remontowych i modernizacyjnych zrealizowanych w jednostkach oświatowych:

- 1) montaż urządzeń wodooszczędnych we wszystkich jednostkach oświatowych – 17.283,00 zł,
- 2) remont kuchni i stołówki oraz doposażenie kuchni w ramach programu „Posiłek w Szkole i w domu” - Szkoła Podstawowa nr 1 im. I. Sendler w Toszku – 61.230,00 zł,
- 3) malowanie sali gimnastycznej -- Szkoła Podstawowa nr 1 im. I. Sendler w Toszku – 35.793,00 zł,
- 4) remont sali komputerowej - Szkoła Podstawowa nr 1 im. I. Sendler w Toszku – 5.900,00 zł,
- 5) remont podłogi w kuchni i zabudowa kaloryferów - Szkoła Podstawowa nr 2 im. G. Morcinka w Toszku – 6.519,00 zł,
- 6) naprawa kotła c.o., wymiana komory spalania w kotle olejowym - Szkoła Podstawowa w Kotulinie – 12.500,00 zł
- 7) zakup, montaż i parametryzacja kompensatora mocy biernej - Szkoła Podstawowa w Kotulinie – 11.070,00 zł,
- 8) prace remontowe (montaż grzejników i furtki) - Szkoła Podstawowa w Kotulinie – 3.000,00 zł,
- 9) remont dachu - Szkoła Podstawowa w Paczynie – 30.750,00 zł,
- 10) remont gabinetu pomocy psychologiczno-pedagogicznej – Szkoła Podstawowa w Paczynie – 7.306,00 zł,
- 11) remont pokoju nauczycielskiego - Szkoła Podstawowa w Paczynie – 13.678,00 zł,
- 12) prace remontowe (m.in. wymiana oświetlenia w oddziale przedszkolnym, zabudowa kaloryferów) - Szkoła Podstawowa w Paczynie – 3.757,00 zł,
- 13) remont stołówki i doposażenie kuchni w ramach programu „Posiłek w Szkole i w domu” - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie – 5.500,00 zł,
- 14) remont pomieszczenia oddziału przedszkolnego - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie – 9.020,00 zł,
- 15) remont korytarzy szkolnych – Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie – 19.850,00 zł,
- 16) remont sali do ćwiczeń – cyklinowanie i lakierowanie parkietu - Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie – 9.110,00 zł.

Stypendia i zasiłki szkolne dla dzieci

Uczniom zamieszkałym na terenie gminy Toszek przysługuje pomoc materialna o charakterze socjalnym, w formie stypendium szkolnego. Pomoc materialna jest finansowana w 80% z Budżetu Państwa oraz w 20% ze środków własnych gminy. Stypendium szkolne przysługuje uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

W roku 2025 (podobnie jak i w latach poprzednich) wspomagano uczniów stypendiami szkolnymi i zasiłkami szkolnymi. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych (zlokalizowanych na terenie gminy), ale także szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie samorządu.

Liczba złożonych w 2025 r. wniosków o stypendium szkolne wyniosła 3 (dla porównania w roku 2024 złożono 11 wniosków, w 2023 - 8 wniosków, w roku 2022 - 22 wnioski, ale w tym 14 wniosków zostało złożonych przez obywateli Ukrainy). Liczba złożonych wniosków o zasiłek rodzinny wyniosła 6. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie (przyznane).

W sumie ze stypendium skorzystało 9. dzieci.

Wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła: 5.700,00 zł – stypendium szkolne i 1.860,00 zł – zasiłek szkolny.





Bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe

Zapewnienie uczniom bezpłatnych podręczników i materiałów ćwiczeniowych jest uregulowane przepisami prawa, a jego celem jest wsparcie edukacji oraz równość szans dla wszystkich uczniów. Dzięki tym regulacjom uczniowie mają lepszy dostęp do materiałów edukacyjnych, co wspiera ich rozwój i naukę.

Z tej formy pomocy skorzystało 766 uczniów ze wszystkich szkół z terenu gminy Toszek (tj. o 15 więcej niż w 2024 r. i o 56 więcej niż w roku 2023), w tym znalazło się 9 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Środki finansowe przeznaczone na ten cel w roku 2025: 78.912,00 zł.

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Toszek rozpatrywano wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych, a także ukończyli przyuczenie do zawodu. Na realizację powyższego zadania pozyskano dotację od Wojewody Śląskiego, która w 100% pokryła poniesione wydatki. Liczbę złożonych i rozpatrzonych pozytywnie wniosków oraz poniesione wydatki z tego tytułu pokazuje poniższa tabela.

Tabela 8

Dofinansowanie kształcenia młodocianych uczniów w roku 2025

Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	Liczba młodocianych którzy ukończyli naukę zawodu	Liczba młodocianych, którzy ukończyli przyuczenie do zawodu	Liczba decyzji odmawiających przyznania dofinansowania	Kwota, jaką w roku 2025 wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania	Wysokość dotacji pozyskanej w roku 2025 od Wojewody Śląskiego
15 tj. o 10 więcej niż w 2024 r.	17	0	0	173.190,00	180.000,00 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek

Dowóz uczniów do szkół

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia oraz dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizującym obowiązek szkolny i obowiązek nauki nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia. Obowiązkiem jednostki samorządu terytorialnego jest również zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.





Realizując w/w obowiązki dowozu do szkół uczniów niepełnosprawnych w roku 2025 na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości 278.179,00 zł (tj. porównywalnie do roku 2024 kiedy to wydatkowano na ten cel 272.363,00 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9

Wydatki na transport dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych w roku 2025

Wyszczególnienie		Liczba uczniów	Kwota
1.	dowóz do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach	15	109.731,00 zł
2.	dowóz do: - Społecznego Komitetu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym (4 osoby) - Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Gliwicach (4 osoby),	5	157.796,00 zł
3.	zwrot kosztów dowozu rodzicom, którzy sami dowożą dziecko niepełnosprawne do szkoły lub placówki (4 dowozy)	2	10.652,00 zł
Razem		22	278.179,00 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek

Dodatkowo Gmina Toszek dowoziła dzieci do Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie, koszt dowozu za rok 2025 wyniósł 3.000,00 zł (porównywalnie do roku 2024 kiedy to wydatkowano na ten cel 3.735,00 zł).

Dzieci i młodzież do 16. roku życia zamieszkała na terenie gminy Toszek, dla której organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, mogła także w roku 2025 korzystać z bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej organizowanej przez Zarząd Transportu Metropolitalnego w Katowicach (dalej „ZTM”).

Ulga metropolitalna dla dzieci i młodzieży od 7 lat do 16. rocznicy urodzin pozwala bezpłatnie korzystać z komunikacji ZTM – wszystkich połączeń autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych. Wystarczy zakodować ulgę na karcie lub w aplikacji Transport GZM.

5. Współpraca Gminy Toszek ze stowarzyszeniami, związkami i spółkami

Gmina Toszek od wielu lat współpracuje z różnymi związkami i stowarzyszeniami. Współpraca ta przybiera różne formy – finansowe (przykładowo udzielanie wzajemnej pomocy finansowej, opłacanie składek członkowskich) i niefinansowe (wymiana informacji, promocja, konsultowanie projektów aktów prawnych). Poniżej wskazano kilka związków/stowarzyszeń, do których należy lub z którymi ściśle współpracuje Gmina Toszek:

- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego;
- Śląski Związek Gmin i Powiatów;
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska”;
- Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.





Tabela 10

Składki członkowskie Gminy Toszek w 2025 r. z tytułu przynależności do związków i stowarzyszeń

Nazwa podmiotu (składka członkowska na rzecz ...)	Wartość poniesionych przez Gminę wydatków
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej	3.619,21 zł
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów	6.007,30 zł
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego	3.327,12 zł
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Leśna Kraina Górnego Śląska”	17.718,00 zł
RAZEM	30.671,63 zł

źródło: opracowanie własne

Zakres współpracy Gminy Toszek ze spółkami prawa handlowego, których Gmina Toszek jest współnikiem został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 11

Zakres współpracy Gminy Toszek w 2025 ze spółkami, których współnikiem jest Gmina Toszek

Współpraca z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Toszku obejmowała:	Współpraca z Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. obejmowała:
<ul style="list-style-type: none"> - zarządzanie i administrowanie zasobem mieszkaniowym Gminy Toszek; - świadczenie usług w zakresie administrowania i zarządzania targowiskiem w Toszku; - świadczenie usług w zakresie utrzymania cmentarza komunalnego w Toszku; - utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta i gminy Toszek; - świadczenie usług w zakresie pielęgnacji zieleni; - wykonywanie drobnych napraw i prac w budynku Urzędu Miejskiego w Toszku; - zimowe utrzymanie chodników 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie usługi polegającej na zimowym utrzymaniu dróg gminnych w sezonie 2024/2025 oraz 2025/2026 na terenie gminy Toszek; - odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Toszek oraz utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (usługa realizowana w ramach konsorcjum z REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o.)

źródło: opracowanie własne

Dodatkowo należy zwrócić uwagę udziałem gminy w SIM Śląsk Północ Sp. z o.o., w tym w szczególności:

- ✓ w 2023 r. zlecono i wykonano ekspertyzę, na bazie której uznano stary, niedokończony blok w Paczynie jako niemożliwy do dokończenia i zarekomendowano jego rozbiórkę oraz złożono wniosek do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o dofinansowanie w/w inwestycji kwotą ponad 2 mln zł, co stanowi ok. 10% jej wartości – informacja o przyznaniu dofinansowania wpłynęła w 2024 r.;
- ✓ zlecono opracowanie kompleksowej dokumentacji projektowej na budowę trzech wielolokalowych budynków mieszkalnych w Paczynie, termin opracowania dokumentacji - październik 2024 r. - w wyniku realizacji przedmiotowej inwestycji (po zmianach) planuje





się utworzenie 18 lokali mieszkalnych w 2 budynkach wielorodzinnych (po 9 mieszkań w budynku).

Rysunek 41

Wstępna wizualizacja inwestycji w Paczynie



źródło:

<https://www.simslaskpolnoc.pl/toszek.hym1>



Współpraca międzynarodowa

Szczególnym rodzajem partnerstwa jest partnerstwo między gminami.

Najcenniejszym owocem partnerstwa są osobiste znajomości i przyjaźnie między mieszkańcami, bowiem stanowią fundament partnerstwa.

Miasta partnerskie Gminy Toszek to Hohenau (Niemcy) oraz Olewsk (Ukraina).

Dodatkowo w 2025 r. na zaproszenie burmistrza gminy Val-Couesnon w Bretanii, Emmanuela Houdus, przedstawiciele naszej gminy z Burmistrzem Grzegorzem Kupczykiem na czele odbyli wizytę zapoznawczą we Francji. W programie znalazły się w szczególności: rozmowy o możliwych polach współpracy między naszymi wspólnotami samorządowymi, wymiana doświadczeń w zakresie gospodarki i spraw społecznych, poznawanie potencjału turystycznego regionu Val-Couesnon.

To ważny krok w kierunku budowania międzynarodowych relacji i tworzenia nowych możliwości rozwoju dla mieszkańców Gminy Toszek 🌐.

Rysunek 42

Fotorelacja z wycieczki zapoznawczej delegacji toszeckich władz samorządowych we Francji



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





6. Mienie gminne

Jednym z podstawowych zadań stojących przed jednostkami samorządu terytorialnego jest zarządzanie mieniem komunalnym.

Według prowadzonego przez Gminę Toszek i na bieżąco korygowanego zestawienia zasobu komunalnego na koniec roku 2025 samorząd dysponował gruntami o powierzchni 404,6078 ha. Zasób gminny pozostaje na porównywalnym poziomie - mienie gminne jest zbywane/sprzedawane, wciąż jednak są nabywane nowe działki, co w sposób szczegółowy zostało wskazane w poniższej tabeli. Przedmiotowe zestawienie nie obejmuje gruntów pod drogi.

Tabela 12

Zestawienie powierzchni gruntów własnych Gminy Toszek według stanu na ostatni dzień roku 2021, 2022, 2023, 2024 i 2025 - ujęcie porównawcze

Określenie roku ->	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	rok 2025
OGÓŁEM	DZIERŻAWA				
- grunty w dzierżawie (ogółem), w tym:	282,8061 ha	269,6790 ha	278,1611 ha	288,3853 ha	282,6576 ha
• na cele rolne	279,9469 ha	267,6214 ha	275,2156 ha	285,4148 ha	279,1607 ha
• z na cele ogródków warzywnych	2,8556 ha	2,0540 ha	2,9419 ha	2,9669 ha	3,4933 ha
• pod pojemniki na odpady komunalne	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha	0,0036 ha
	UŻYTKOWANIE WIECZYSTE				
OGÓŁEM	7,1913 ha	7,1913 ha	7,1913 ha	7,4655 ha	7,4655 ha
- grunty gminne przekazane w użytkowanie wieczyste	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha	6,8416 ha
- grunty Skarbu Państwa, których gmina jest użytkownikiem wieczystym	0,3497 ha	0,3497 ha	0,3497 ha	0,6239 ha	0,6239 ha
	GRUNTY W UŻYCZENIU				
OGÓŁEM	7,0568 ha	7,0568 ha	7,0568 ha	7,0568 ha	7,3707 ha
- na cele statutowe dla klubów sportowych	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha	6,0911 ha
- na cele statutowe dla osp	0,6628 ha	0,6628 ha	0,6628 ha	0,6628 ha	0,9782 ha
- dla Parafii Wszystkich Świętych w Sierotach	0,3014 ha	0,3014 ha	0,3014 ha	0,3014 ha	0,3014 ha
- pod kontenery na odzież używaną	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0015 ha	0,0000 ha
GRUNTY WŁASNE ŁĄCZNIE (WSZYSTKIE GRUNTY: dzierżawa + użytkowanie wieczyste, użyczenie + trwałe zarząd, grunty pod garażami i budynkami oraz nabyte od osób fizycznych)					
Wszystkie grunty gminne (ujęte powyżej w niniejszej tabeli oraz inne np. znajdujące się pod budynkami, garażami, przejęte w trwałe zarząd oraz nabyte od osób fizycznych OGÓŁEM)	393,6952 ha	386,6455 ha	299,6005 ha	397,1432	404,6078 ha

źródło: opracowanie własne





W trybie ustawy „komunalizacyjnej”¹⁸ na wniosek Burmistrza Toszka Gmina Toszek otrzymała w roku 2025 od Wojewody Śląskiego 33 decyzje administracyjne w przedmiocie komunalizacji mienia. Łączna powierzchnia gruntów objętych w/w decyzjami wyniosła 10,6682 ha (dla porównania w roku 2024 były to 10 decyzje o powierzchni 4,5238 ha). Wartość działek nabytych w trybie „komunalizacji” w 2025 r. wyniosła 92.628,00 zł.

Tabela 13

Zestawienie nabytego mienia - „komunalizacja” - ujęcie porównawcze za lata 2021-2025

-----	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wydanych decyzji Wojewody Śląskiego	4 - Kotulin 1 - Boguszyce 1 - Toszek 2 - Ligota Tosz. 1 - Kotliszowice	2- Toszek	1 - Paczyna 1 - Kotulin 1 - Paczynka 1 - Kotliszowice	1 - Ciochowice 4 - Toszek 2 - Pniów 1 - Paczynka 2 - Ligota Toszecka	16 - Toszek 4 - Kotulin 5 - Paczyna 1 - Płużniczka 3 - Ligota Toszecka 1 - Sarnów 1 - Pisarzowice 1 - Wilkowiczki 1 - Kotliszowice
Razem:	9 decyzji	2 decyzje	4 decyzje	10 decyzji	33 decyzje
Ilość nabytych działek	38 - Kotulin 1 - Boguszyce 2 - Toszek 33 - Ligota Tosz. 27 - Kotliszowice	3 - Toszek	1 - Paczyna 10 - Kotulin 3 - Paczynka 1 - Kotliszowice	1 - Ciochowice 6 - Toszek 4 - Pniów 3 - Paczynka 11 - Ligota Toszecka	28 - Toszek 7- Kotulin 6 - Paczyna 4 -Płużniczka 4 - Ligota Toszecka 1 - Sarnów 1 - Pisarzowice 1 - Wilkowiczki 1 - Kotliszowice
Razem:	101 działek	3 działki	15 działek	25 działek	53 działki
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	7,1157 - Kotulin 0,0300 - Boguszyce 0,0381 - Toszek 5,0252 - Ligota Tosz. 2,1052 - Kotliszowice	0,2219 -Toszek	0,0364 - Paczyna 5,1816 - Kotulin 2,5418 - Paczynka 0,3835 Kotliszowice	0,0319 - Ciochowice 0,0825 - Toszek 0,9342 - Pniów 1,6349 - Paczynka 1,8403 - Ligota Tosz.	7,3026 - Toszek 1,2044 - Kotulin 0,6732 - Paczyna 0,3216 - Płużniczka 0,0421 - Ligota Toszecka 0,1200 - Sarnów 0,0107- Pisarzowice 0,0077 - Wilkowiczki
Razem:	14,3142 ha	0,2219	8,1433 ha	4,5238 ha	10,6682 ha
Wartość nabytego mienia:	102.600,00 zł	2.020,00 zł	31.609,00 zł	19.905,00 zł	92.628,00

źródło: opracowanie własne

¹⁸ Komunalizacja - proces polegający na przejmowaniu mienia prywatnego lub państwowego przez podmioty komunalne. Komunalizacja mienia państwowego najczęściej odbywała się przy utworzeniu samorządu gminnego, w celu wyposażenia gmin w niezbędny do funkcjonowania majątek. Podstawę komunalizacji dała ustawa z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.)





- **nabycie działek od osób fizycznych:** może następować w jeden z czterech n/w sposobów:
 - a) na podstawie aktu notarialnego (umowa sprzedaży),
 - b) na podstawie decyzji wojewody (*vide*: art. 73 ustawy z dnia 29 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformującej administrację publiczną),
 - c) na podstawie decyzji starosty (*vide*: art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących regulacji stanu prawnego niektórych dróg ogólnodostępnych),
 - d) na podstawie decyzji burmistrza (*vide*: art. 98 ustawy z dnia z dnia 21 sierpnia 1997 r. gospodarce nieruchomościami)

Analizując dane wskazane w poniższej tabeli należy zaznaczyć, że w roku sprawozdawczym (tj. 2025) mimo, iż nabyto mniej działek od osób fizycznych niż w roku 2024 (bo tylko 7, a w roku 2024 nabyto ich 19), to ich łączna wartość były jak dotąd największa.

Tabela 14

Nabycie działek od osób fizycznych w latach 2020 -2024 - porównanie

ROK:	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość nabytych działek	1 - Toszek 1 - Ciochowice (udział 2/6 cz.)	1 -Toszek 2- Boguszyce 1 - Pniów 1-Ciochowice 1 - Piszarowice	5- Kotulin 7- Płużniczka 1 - Pniów 8 - Boguszyce	2 - Kotulin 1 - Pawłowice 1- Piszarowice 4- Płużniczka 5- Boguszyce	2 - Toszek 1 - Pawłowice 3 - Pniów 1 - Ligota Toszecka
Powierzchnia przejętych nieruchomości (w ha)	0,0099 ha - Toszek 0,0926 ha - Ciochowice	0,0110 ha - Toszek 0,0094 ha - Boguszyce 0,0059 ha - Pniów 0,0054 ha- Ciochowice 0,0022 ha - Piszarowice	0,2143 ha- Kotulin 0,1577 ha- Płużniczka 0,0482 ha - Pniów 0,0876 ha- Boguszyce	0,1949 ha - Kotulin 0,0560 ha - Pawłowice 0,0086 ha - Piszarowice 0,0160 ha - Płużniczka 0,3459 ha - Boguszyce	0,0574 - Toszek 0,0079 - Pawłowice 0,740 - Pniów 0,0045 - Ligota Toszecka
Razem:	0,1025 ha	0,0411 ha	0,5078 ha	0,6214 ha	0,1438
Wartość nabytych działek (w zł)	198,00 zł - Toszek 618,00 zł - Ciochowice	220,00 zł - Toszek 188,00 zł - Boguszyce 118,00 zł - Pniów 108,00 zł - Ciochowice 1.044,00 zł - Piszarowice	1.929,00 zł - Kotulin 1.419,00 zł - Płużniczka 434,00 zł - Pniów 791,00 zł - Płużniczka	5.847,00 zł - Kotulin 2.000,00 zł - Pawłowice 77,00 zł - Piszarowice 144,00 zł - Płużniczka 6.803,00 zł - Boguszyce	21.250,00 zł - Toszek 2.900,00 zł - Pawłowice 666,00 zł - Pniów 41,00 zł - Ligota Toszecka
Razem:	816,00 zł	1.822,00 zł	4.573,00 zł	14.871,00 zł	24.857,00 zł

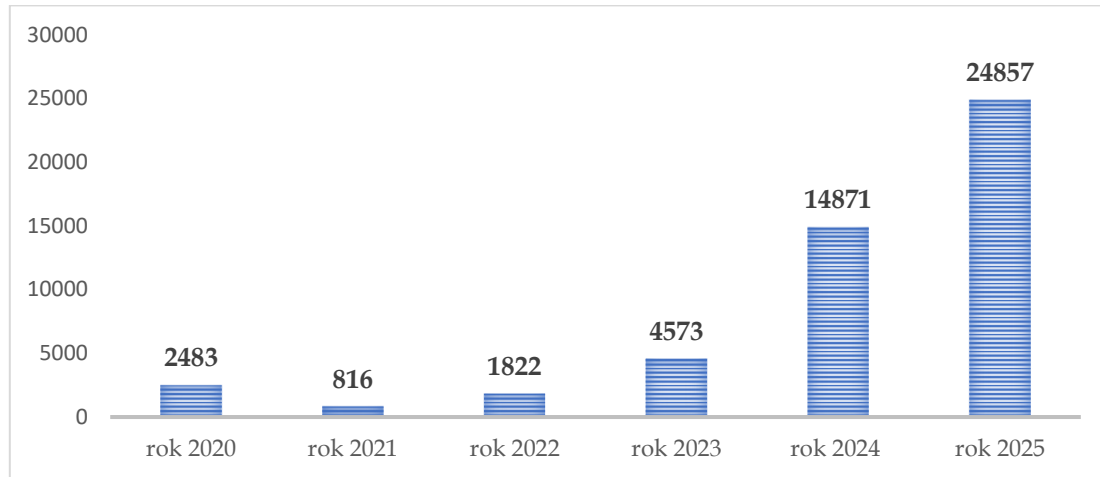
źródło: opracowanie własne





Wykres 10

Wartość działek nabytych przez Gminę Toszek w latach 2020-2025 od osób fizycznych (ujęcie porównawcze)



źródło: opracowanie własne

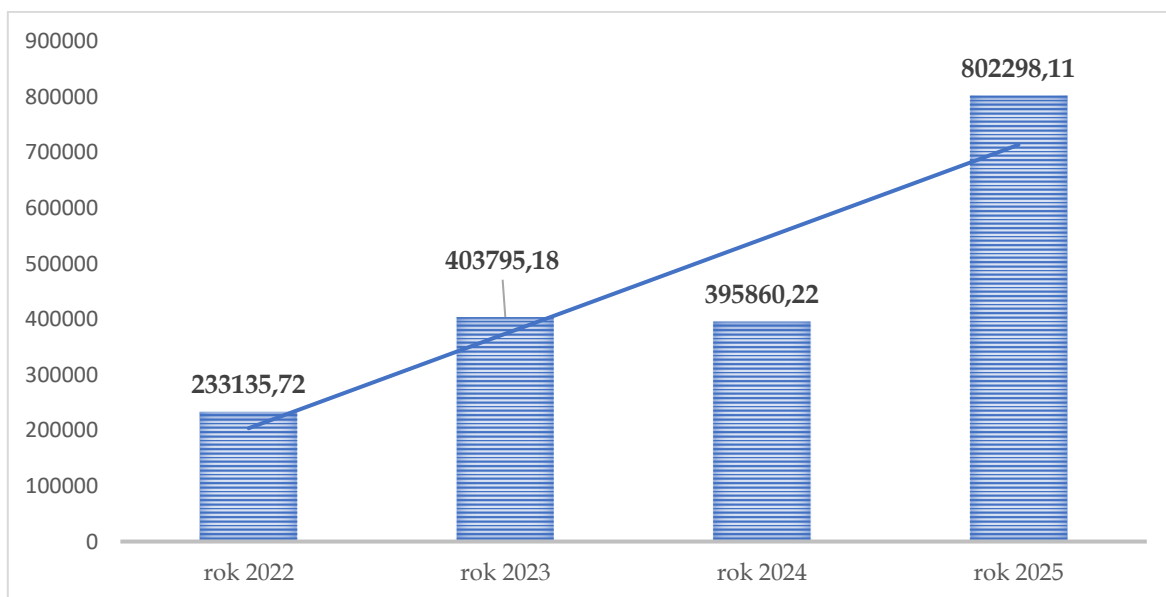
Sprzedaż nieruchomości:

- przetargi ustne nieograniczone

Na przestrzeni ostatnich lat sprzedaż nieruchomości odbywała się głównie w trybie przetargów ustnych nieograniczonych. W roku 2022 dochód z tytułu sprzedaży działek wyniósł 233.135,72 zł, w roku 2023 sprzedano 4 działki w trybie przetargów ustnych nieograniczonych o łącznej wartości 403.795,18 zł brutto, w roku 2024 - 395.860,22 zł, a w roku sprawozdawczym aż 802.298,11 zł.

Wykres 11

Dochody ze sprzedaży działek w trybie przetargów ustnych nieograniczonych (w zł) w latach 2022- 2025



źródło: opracowanie własne





- przetargi ustne ograniczone

Dodatkowo w roku 2025 przeprowadzono dwa przetargi ustne ograniczone, z których dochód wyniósł 18.507,40 zł (w latach 2021 – 2024 nie przeprowadzono przetargów ograniczonych).

- sprzedaż działek bezprzetargowo

Gmina Toszek sprzedaje także działki bezprzetargowo w szczególności na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, w roku 2021 nie sprzedano nieruchomości w tym trybie, w roku 2022 sprzedano dwie działki o łącznej wartości 58.847,16 zł, w roku 2023 sprzedano jedną działkę o wartości 5.781,00 zł. W roku 2024 oraz 2025 nie zbyto nieruchomości na poprawę warunków nieruchomości przyległej, jednak w roku 2025 zbyto dwie działki w trybie bezprzetargowym – art. 231 § 1 kodeksu cywilnego o łącznej wartości 14.637,00 zł brutto (samoistny posiadacz w dobrej wierze).

- sprzedaż lokali mieszkalnych

Nadto Gmina Toszek zbywa bezprzetargowo lokale mieszkalne/użytkowe na rzecz najemcy, największy dochód odnotowano w 2022 r., sprzedano wówczas 8 lokali mieszkalnych z bonifikatą wynoszącą 90% oraz 1 lokal użytkowy bez bonifikaty i wyniósł 198.550,00 zł.

W 2024 r. sprzedano 9 lokali mieszkalnych, w tym 2 z bonifikatą wynoszącą 80% oraz 7 z bonifikatą 90%, z kolei w roku sprawozdawczym (2025) z tytułu sprzedaży garażu uzyskano dochód w wysokości 37.740,00 zł.

Szczegółowe porównanie wpływów ze sprzedaży nieruchomości w różnych trybach na przestrzeni lat 2022-2025 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15

Wysokość wpływów do Gminy Toszek ze sprzedaży nieruchomości na przestrzeni lat 2022–2025

ROK:	Tryb przetargu nieograniczonego - wartość brutto [zł]	Tryb przetargu ograniczonego - wartość brutto [zł]	Tryb bezprzetargowy na poprawę zagospodarowania nieruchomości przyległej, sprzedaż garażu (kwoty brutto) [zł]	Tryb bezprzetargowy - sprzedaż lokali mieszkalnych oraz zbycie działek - wartość brutto [zł]	Łączny wpływ ze sprzedaży brutto [zł]
2022	286.756,94	0,00	215.872,65	198.550,00	701.179,59
2023	496.668,08	0,00	5.781,00	16.370,00	518.819,08
2024	395.860,22	0,00	0,00	155.570,00	551.610,22
2025	986.826,69	18.507,40	0,00	52.377,00	1.058.711,09

źródło: opracowanie własne





Tabela 16

*Pozostałe wpływy do budżetu Gminy Toszek
z tytułu gospodarowania mieniem gminnym w roku 2025*

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody uzyskane na koniec 2025 r.
1.	Czynsze za lokale komunalne - mieszkalne i użytkowe	954.091,75
2.	Czynsze dzierżawne	206.924,07 zł
3.	Sprzedaż mienia komunalnego	866.970,98 zł
4.	Opłaty roczne za grunty oddane w użytkowanie wieczyste	24.120,88 zł
5.	Przekształcenie użytkowania wieczystego	9.431,69
RAZEM		2.061.539,37 zł

źródło: opracowanie własne

Pozostałe wpływy z tytułu gospodarowania mieniem Gminy Toszek uzyskano z tytułu:

- opłaty za targowisko - w roku sprawozdawczym z tego tytułu wpłynęło 33.865,00 zł;
- opłaty za zajęcie pasa drogowego - z tego tytułu uzyskano 48.573,18 zł;
- wpływy z pozostałych wynajmów - 135.213,13 zł.

Tym samym rzeczywisty **łączny dochód do budżetu Gminy Toszek** (wartość rzeczywiście nabyta bez podatku) **z tytułu gospodarowania mieniem gminnym w roku sprawozdawczym wyniósł 2.279.190,68 zł.**

Uzupełnieniem informacji dotyczących sprzedaży mienia Gminy Toszek są dane zawarte w *Informacji o stanie mienia Gminy Toszek według stanu na dzień 31.12.2025 r.* stanowiąca pkt 2 sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 0050.71.2026 Burmistrza Toszka z dnia 25 marca 2026 r. (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek).





Rozdział II

Realizacja polityk, programów i strategii

W zakresie funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego podejmowanych jest wiele polityk, programów, czy strategii. Z uwagi na fakt, iż gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego, przy realizacji zadań publicznych na tym szczeblu pojawia się najwięcej tego typu dokumentów. Poniżej przedstawiono wykaz najistotniejszych z nich realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2025 r.

1. Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Dokument ten należy postrzegać jako długofalowy proces wytyczania i osiągania celów całej wspólnoty samorządowej. Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe. Postanowienia Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbą dostosowania się do standardów europejskich.

Strategia została przyjęta Uchwałą nr XXXVI/466/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Toszek na lata 2021-2027.

Cel operacyjny 1. Zwiększenie atrakcyjności gminy m.in. poprzez poprawę jakości usług publicznych i bezpieczeństwa życia w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

- 1) podejmowanie bieżących działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy poprzez doskonalenie systemu działania służb porządkowych (policji, straży pożarnej), co zostało opisane w rozdziale I – pkt 3 raportu. Dodatkowo władze samorządowe współpracowały z podmiotami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną i promocją zdrowia (placówki podstawowej opieki zdrowotnej, szpitale);
- 2) realizację zadań w ramach POLiOC (opisano w rozdziale I pkt 3);
- 3) realizację wieloletnich projektów / przedsięwzięć inwestycyjnych, w szczególności:
 - ✓ „Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków w Paczynie”,
 - ✓ „Przebudowa dróg gminnych: ul. dr. Ludwiga Guttmana, ul. ks. Twardowskiego, ul. Polna, ul. Boczna w Toszku wraz z rozbudową oświetlenia ulicznego – poprawa stanu technicznego”,
 - ✓ „Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku”.

Sposób realizacji w/w przedsięwzięć w 2025 r. został już opisany w rozdziale I pkt 2 raportu;

- 4) realizowane w 2025 przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku” projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych, tj.:
 - a) „Wymiana stolarki okiennej w budynku bramnym Zamku w Toszku” – Rządowy Program Odbudowy Zabytków – edycja 2. szczegóły opisano w rozdziale I raportu;
 - b) „Nie wyrzucaj – wykorzystaj! Recyklingowa edukacja dla wszystkich” - EkoGrant Fundacji Orange – szczegóły opisano w rozdziale I raportu;





- c) „Narodowy Program Czytelnictwa 2.0.” - program uchwalony na lata 2021-2025 przez Radę Ministrów – realizacja tego programu to nie tylko zakup książek, to przede wszystkim szereg działań promujących czytelnictwo, takie jak: spotkania autorskie, konkursy czytelnicze, akcje promujące czytanie. Program objęty jest honorowym patronatem pary prezydenckiej. Należy jednak zaznaczyć, iż w ramach zeszłorocznej edycji programu znaczące środki finansowe otrzymały wszystkie placówki oświatowe, które pozwalają nie tylko wzbogacić zbiory biblioteczne, ale też zadbać o komfort czytelników, przykładowo Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku otrzymała 15.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz na zakup nowoczesnych i komfortowych elementów wyposażenia, takich jak pufy, fotele i mobilne kontenerki na książki. Dzięki czemu biblioteka szkolna stanie się jeszcze bardziej przyjaznym i nowoczesnym miejscem spotkań z literaturą. Wartość programu w Gminie Toszek wyniosła 54.375,00 zł, z czego 43.500,00 zł stanowi otrzymane dofinansowanie.

Rysunek 43



Uczestnicy programu
„Narodowe czytanie 2025”
zaznaczeni na mapie świata

źródło:

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/inicjatywy/narodowe-czytanie/2025-jan-kochanowski/uczestnicy-akcji>

- 5) tworzenie i publikację materiałów promocyjno-informacyjnych, tj.
- ✓ broszur informacyjnych, ulotek, plakatów,
 - ✓ publikację materiałów na stronie internetowej samorządu oraz w mediach społecznościowych,
 - ✓ zakup i rozdysponowanie materiałów promujących Gminę Toszek (rozdawanych przykładowo jako nagrody dla laureatów różnego rodzaju konkursów),
 - ✓ bieżące utrzymanie strony internetowej szuflada.zamektoszek.eu będącej cyfrowym archiwum lokalnej społeczności w ramach Programu Kultura – interwencje (edycja 2024) dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury,

Rysunek 44

Torba promocyjne z wizerunkiem toszeckiego zamku na wakacjach - 2025 r.

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- ✓ współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami m.in. poprzez wzajemną promocję swoich działań;



Rysunek 45

*Materiały promujące Gminę Toszek
- zdjęcie wykonano w obiekcie
„Apartamenty toszeckie” świadczącym usługi hotelarskie*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*

- ✓ redakcję i skład bezpłatnej gminnej gazety samorządowej „Po troszku o Toszku”,

Rysunek 46

*Promocja lokalnej gazety
„Po troszku o Toszku”*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*



- ✓ organizację różnego rodzaju wydarzeń (opisano w dalszej części raportu),
- ✓ współpracę z innymi podmiotami – organizacjami pozarządowymi, jednostkami ochotniczych straży pożarnych (w tym również przy okazji organizacji różnego rodzaju imprez przy składaniu/rozkładaniu sceny, przenoszeniu ciężkich rzeczy), a także z innymi miastami, stowarzyszeniami, klubami sportowymi. Przykładowo Gmina Toszek jest partnerem społecznym KSG Górnik Zabrze – wzajemna współpraca ma na celu promocję atrakcji turystycznych w gminie oraz samego klubu sportowego;

Rysunek 47

*Fotorelacja z wydarzeń
organizowanych we współpracy
z KSG Górnik Zabrze*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*





Należy zaznaczyć, iż zwiększanie atrakcyjności gminy to proces długofalowy, który wymaga kompleksowego podejścia obejmującego rozwój infrastruktury, ułatwienia inwestycyjne oraz poprawę życia mieszkańców. Kluczowe działania to modernizację dróg oraz działania inwestycyjne w tereny zielone i rekreacyjne, a także podejmowanie bieżących działań promujących gminę wizerunkowo oraz stopniowe i ciągle podnoszenie kompetencji.

Cel operacyjny 2. Zrównoważony rozwój turystyki poprzez wykorzystanie naturalnych zasobów oraz dziedzictwa naturalnego w Gminie Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

- 1) poprawę jakości i dostępności terenów zielonych, w szczególności poprzez realizację przedsięwzięć w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i w ramach Funduszu Sołeckiego, czy odtworzenie dziedzictwa przyrodniczego na dziedzińcu zamkowym w Toszku (co zostało opisane w rozdziale I niniejszego raportu);
- 2) bieżące działania związane z utrzymaniem zieleni gminnej (koszenie trawników, przycinanie żywopłotów, utrzymanie poboczy dróg gminnych, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów, porządkowanie terenów publicznych, przycinanie drzew, utrzymanie istniejących miejsc integracji społecznej, parków, placów zabaw, siłowni zewnętrznych itp.),

Rysunek 48

*Tereny zielone w gminie Toszek z lotu ptaka
wzgórze zamkowe (po lewej), park im. Ludwiga Guttmana (w środku), skwer Krasińskiego (po prawej),
Paczyna (lewy dół), Ligota Toszecka (prawy dół)*



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 3) bieżące utrzymanie i promocję wyznaczonych w gminie tras turystycznych i dydaktycznych (pieszych i rowerowych) wykorzystujących istniejące walory - na terenie gminy są dwie ścieżki przyrodniczo-kulturowe:
 - a) ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza Fazaniec, położona na północno-wschodnim obszarze Gminy, która obejmuje najlepiej zachowane siedliska o znaczeniu europejskim (w lesie tym zachowały się stare drzewostany dębowe, grabowe i bukowe, w których drzewa osiągnęły wiek ponad 210 lat);





Rysunek 49

Las „Fazaniec” w Toszku

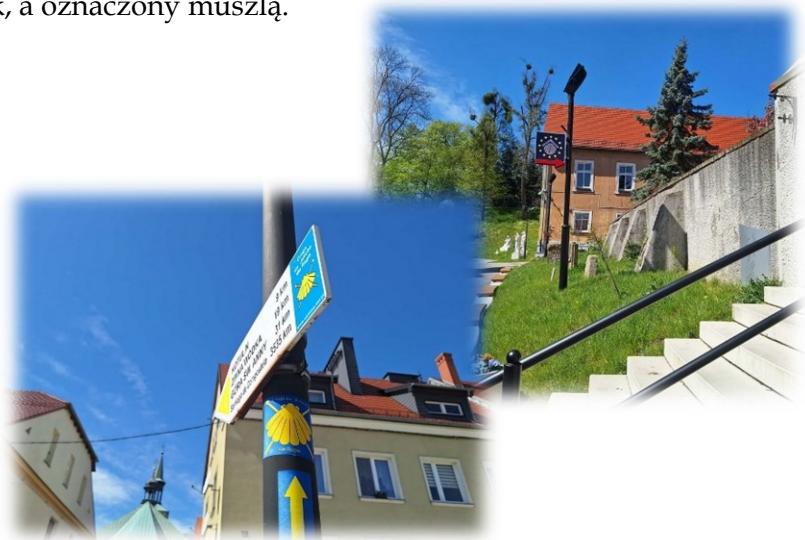
źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

b) szlak Via Regia – droga św. Jakuba – odcinek paneuropejskiej trasy dawnego szlaku pielgrzymkowego, który prowadzi z Europy Wschodniej do Santiago de Compostela w Hiszpanii przebiegającej przez Toszek, a oznaczony muszlą.

Rysunek 50

Oznaczenie Szlaku Via Regia
na toszeckim rynku oraz domu pielgrzyma
przy parafii w Toszku

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



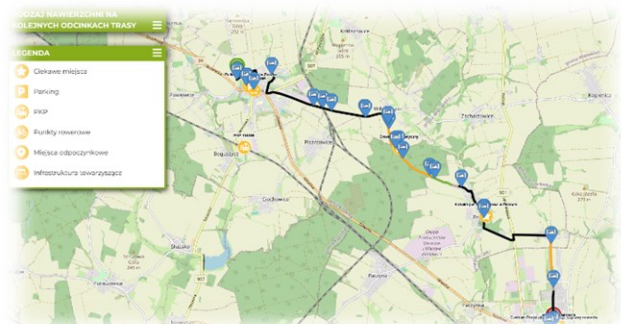
Poza trasami turystycznymi mającymi swoje odnogi w całej Europie, teren gminy Toszek przecinają lokalne drogi turystyczne wiodące przez ciekawe pod względem historycznym zakątki Gminy, do których można zaliczyć:

- a) szlaki piesze (3): Szlak Powstańców Śląskich (niebieski); Szlak Okrężny wokół Gliwic (żółty); Szlak Stulecia Turystyki (zielony);
- b) trasy rowerowe (4): w poszukiwaniu Złotej Kaczki, Kot, Razem czy osobno, Szlak Zabytków Ziemi Toszeckiej;

Rysunek 51

Screen mapy z oznaczeniem trasy rowerowej
z Toszka do Pyskowic

źródło:
<https://www.slaskie.travel/route/1019894/zielony-szlak-rowerowy-nr-384-toszek-pyskowice#>





- 4) organizację różnych wydarzeń na toszeckim zamku oraz placie zabytkowego rynku (w szczególności Dzień Dziecka, Brewerie Toszeckie, Toszecki Jarmark Adwentowy i wiele innych), które wzbogacają ofertę kulturalną gminy, a także pośrednio wpływają na rozwój turystyki. W 2025 roku na terenie Gminy Toszek zrealizowano szereg wydarzeń o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, sportowym oraz integracyjnym, które były szeroko komunikowane za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz oficjalnych kanałów informacyjnych.

Przykładowo w roku 2025 miały miejsce n/w wydarzenia:

- a) nadanie tytułu Człowieka Roku Ziemi Toszeckiej - współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Toszeckiej oraz z Centrum Kultury „Zamek w Toszku”,

Rysunek 52

Nadanie tytułu Człowiek Roku Ziemi Toszeckiej
A.D. 2025
- laureatką została Maria Bukowska

źródło:
archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”



- b) noworoczny koncert operowo-operetkowy Pani Gabrieli Silvy - z opery w Katowicach,
c) bale karnawałowe dla grup zorganizowanych (szkolnych i przedszkolnych), karnawałowy pokaz tańca dla rodziców w wykonaniu sekcji tanecznych,
d) 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - wydarzenie miało charakter ogólnopolski, jednak jego lokalna organizacja w Toszku angażowała mieszkańców, wolontariuszy oraz instytucje. Finał WOŚP stanowił ważny element budowania postaw społecznych i solidarności oraz aktywizacji mieszkańców wokół działań charytatywnych. Na zakończenie odbyła się licytacja WOŚP na toszeckim zamku,

Rysunek 53

Promocja Sztabu WOŚP Toszek

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- e) Międzynarodowy Mistrzowski Kurs Wokalny na Zamku w Toszku - cykliczne wydarzenie artystyczne, którego dyrektorem artystycznym i pedagogiem jest dr hab. Gabriela Silva. Warsztaty mają charakter międzynarodowy, skierowane są do studentów i doktorantów akademii muzycznych,
- f) koncert walentynkowy,
- g) „Bal seniora”,

Rysunek 54

Fotorelacja z wydarzenia „Bal seniora” – rok 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- h) Powiatowy Festiwal Krepla - obchody z okazji „Tłustego Czwartku” - współpraca z kołami gospodyń wiejskich z terenu gminy Toszek,

Rysunek 55

Fotorelacja z wydarzenia „Powiatowy Festiwal Krepla” – rok 2025



źródło: archiwum Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

- i) Dzień Kobiet na zamku w Toszku,
- j) Toszecki Jarmark Wielkanocny,





Rysunek 56

Fotorelacja z wydarzenia „Toszecki Jarmark Wielkanocny” – rok 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

k) Noc Muzeów na zamku w Toszku i Browarie Toszeckiej,



Rysunek 57

Fotorelacja z Browarii Toszeckich z roku 2025

źródło:
archiwum Centrum Kultury
„Zamek w Toszku”

- l) zorganizowano:
- ✓ zabawy karnawałowe dla grup szkolnych i przedszkolnych,
 - ✓ warsztaty dla młodzieży z tworzenia wirtualnego spaceru po muzeum,
 - ✓ ferie zamkowe dla dzieci z terenu gminy Toszek (a w ramach ferii przeprowadzono cykliczne warsztaty edukacyjne oraz wycieczki),
 - ✓ konferencję historyczną Grzegorza Kamińskiego oraz wernisaż jego wystawy,
 - ✓ warsztaty renowacji mebli,
 - ✓ prezentacje sekcji zainteresowań,
 - ✓ spektakl dla dorosłych „Moralność Pani Dulskiej”,
 - ✓ bale andrzejkowe oraz mikołajkowe dla grup szkolnych i przedszkolnych,
 - ✓ rodzinne zwiedzanie toszeckiego zamku, piknik rodzinny,
 - ✓ dzień dziecka,
 - ✓ wernisaże i wystawy oraz plener malarski na zamku,





- ✓ różnego rodzaju konkursy (np. recytatorskie), Gminne Prezentacje Artystyczne – mające na celu prezentację talentów, umiejętności i kreatywności dzieci i młodzieży z Gminy Toszek,
- m) obchody 60-lecia Orkiestry Dętej, które miały charakter jubileuszowy. Wydarzenie podkreślało znaczenie orkiestry w życiu kulturalnym gminy oraz jej rolę w podtrzymywaniu tradycji muzycznych,



Rysunek 58

*Obchody 60-lecia Orkiestry Dętej
w Toszku*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*

- n) obchody z okazji święta Konstytucji Trzeciego Maja, Święta Niepodległości 11 listopada, czy uroczystości upamiętniające ofiary więzienia NKWD w Toszku,
- o) X Toszecki Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej A.D. 2025 im. Księdza Mariana Piotrowskiego – wydarzenie kulturalne dla miłośników i sympatyków muzyki organowej łączące zasoby kultury niematerialnej (koncerty) oraz materialnej poprzez promocję zabytku wpisanego do rejestru zabytków Województwa Śląskiego – kościoła pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku;

Rysunek 59

*Fotorelacja z X Toszeckiego Festiwalu Muzyki
Organowej i Kameralnej A.D. 2025
im. Księdza Mariana Piotrowskiego*

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- p) w ramach obchodów jubileuszu 300-lecia pomnika św. Jana Nepomucena usadowionego na toszeckim rynku w roku sprawozdawczym:
 - ✓ (w czerwcu) odbyła się wycieczka rowerowa „Szlakiem Nepomuków Ziemi Toszeckiej”, podczas której uczestnicy odwiedzili wszystkie kapliczki na terenie naszej gminy, w których znajdują się figury świętego,
 - ✓ (we wrześniu) odbył się I Toszecki Jarmark Nepouceński,





Rysunek 60



*Wycieczka rowerowa Szlakiem Nepomuków
Ziemi Toszeckiej – rok 2025*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku*

Rysunek 61

Fotorelacja z Toszeckiego Jarmarku Nepomuceńskiego



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- q) obchody rocznicy Powstań Śląskich,
- r) udział w targach „Atrakcje Regionu” – promocja walorów i zabytków Gminy Toszek, udział w targach turystycznych w Zabrze i w Chorzowie, udział w Międzynarodowych targach turystyki pn. „W stronę słońca”,
- s) Dni Toszka 2025,





Rysunek 62

Fotorelacja z Dni Toszka 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- t) Europejskie Dni Dziedzictwa pt. „Dzień włoski” – włoska kuchnia, włoska muzyka, zlot włoskich samochodów,



Rysunek 63

„Dzień włoski”
na zamku w Toszku

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- u) Festiwal Modelarski oraz IV Festiwal Modelarski o Puchar Burmistrza Toszka połączony z warsztatami dla dzieci i seniorów,
v) wywieszenie flag byłych władców Toszka na zabytkowym rynku w Toszku – promocja dziedzictwa lokalnego,
w) Oktoberfest na zamku w Toszku – impreza nawiązująca do tradycji bawarskiego święta piwa, czas integracji z przedstawicielami z miasta partnerskiego Hohenau w Niemczech,





Rysunek 64

„Oktoberfest” na zamku w Toszku 2025 r.

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- x) organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw, festynów, w tym:
- ✓ tydzień z historią w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku,
 - ✓ Wielkie Rodzinne Świątowanie na zakończenie wakacji na toszeckim zamku,
 - ✓ nocne zwiedzanie wieży zamkowej,
 - ✓ konwent burmistrzów,
 - ✓ Turniej Sołectw Gminy Toszek,

Rysunek 65

Turniej sołectw w Gminie Toszek – rok 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- ✓ XIII Integra - na terenie kompleksu boisk ORLIK w Toszku po raz 13. odbyła się Integracyjna Spartakiada im. doktora Ludwiga Guttmanna w Toszku – wydarzenie, które ma na celu integrację społeczną dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych,

Rysunek 66

Fotorelacja z wydarzenia „INTEGRA” 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- y) organizację innych wydarzeń kulturalnych przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Toszek, tj. szkoły, Centrum Kultury „Zamek w Toszku” oraz Urząd Miejski w Toszku - organizowane samodzielnie lub we współpracy z organizacjami pozarządowymi, przykładowo:
- ✓ „Zamkowe wieczory z kawą i kulturą”,
 - ✓ światowy dzień sportu,
 - ✓ Toszecki Jarmark Adwentowy 2025.

Rysunek 67

Toszecki Jarmark Adwentowy 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Cel operacyjny 3. Rozwój usług oraz infrastruktury mającej na celu aktywizację oraz integrację wielopokoleniowej społeczności lokalnej Gminy Toszek, realizowany w szczególności poprzez:

- 1) bieżące działania związane z utrzymaniem istniejących obiektów infrastruktury publicznej: drogi, chodniki, budynki, parki, skwery, cmentarze, boiska, place zabaw, strefy aktywności (siłownie zewnętrzne) itp.;
- 2) mini przedsięwzięcia w ramach „Mapy potrzeb seniora” – przykładowo w roku sprawozdawczym zamontowano kolejnych 10 ławek miejskich (opisano w rozdziale I – pkt 2 – *wydatki inwestycyjne*),
- 3) tworzenie nowych miejsc spędzania wolnego czasu przykładowo poprzez realizację zadań w ramach Funduszu Sołeckiego (przykładowo: doposażenie i remonty placów zabaw i placów rekreacyjno-sportowych, zagospodarowanie terenu wokół świetlic wiejskich, zakup gablot informacyjnych) oraz w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego. Zadania zrealizowane w 2025 r. w ramach Funduszu Sołeckiego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego zostały opisane w rozdziale IV niniejszego raportu;
- 4) realizację rozpoczętych w latach poprzednich przedsięwzięć/ projektów wieloletnich;





- 5) bieżące działania związane z aktywizacją grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym (seniorów, osób niepełnosprawnych, ubogich lub z problemami) poprzez realizację programów opiekuńczych/ opiekuńczo-wychowawczych oraz programu senioralnego wskazanych i opisanych szczegółowo w dalszej części raportu w pkt 14-18 niniejszego raportu;
- 6) działalność Gminy w spółce SIM Śląsk Północ Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu. Podstawowym celem gospodarczym w/w spółki jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego;
- 7) realizację *Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (...)* – opisano w ppkt 8 niniejszego rozdziału raportu;
- 8) włączenie mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji w konsultacje społeczne budując poczucie odpowiedzialności;
- 9) wykorzystanie funduszy unijnych, dotacji krajowych do realizacji inwestycji strategicznych – projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych wskazano w formie zestawienia tabelarycznego w ppkt 19 niniejszego rozdziału raportu.

Cel operacyjny 4 Uefektywnienie gospodarczych procesów rozwojowych Gminy Toszek, realizowany poprzez:

- 1) rozwój infrastruktury publicznej, w szczególności poprzez realizację przedsięwzięć inwestycyjnych oraz inne bieżące działania, tj.:
 - a) remonty cząstkowe dróg gminnych,
 - b) remont nawierzchni dróg gminnych gruntowych,
 - c) zimowe utrzymanie dróg gminnych,
 - d) zimowe utrzymanie chodników,
 - e) utrzymanie przystanków komunikacji zbiorowej, co zostało już wskazane w rozdziale I – pkt 2;
- 2) promocję gminy,
- 3) realizację różnego rodzaju działań planistycznych, przykładowo poprzez przyjmowanie programów polityki zdrowotnej, czy planów zagospodarowania przestrzennego (opisano w dalszej części raportu).

Uefektywnienie gospodarczych procesów rozwojowych Gminy Toszek opiera się na działaniach planistycznych, budżetowych oraz inwestycyjnych, mających na celu optymalizację wykorzystania zasobów lokalnych i przyciąganie inwestorów.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek / Plan ogólny

Burmistrz Toszka w 2025 r. w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dokonał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenił postępy w opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonał analizy wniosków w sprawie sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Toszku Uchwałą nr XXX/207/2017 z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stwierdziła, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek uchwalone Uchwałą Nr XXVIII/195/2016 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2016 r. jest aktualne, jednocześnie wskazała potrzebę aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.





W roku 2022 Rada Miejska w Toszku podjęła uchwały nr XLVIII/569/2022 oraz L/596/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek. Powierzchnia terenów do zmiany studium wynosi około 245 ha. Zmiana studium dotyczyła dopuszczenia funkcji produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej, rolnej oraz dopuszczającej lokalizowanie odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne) na terenie Płużniczki i miasta Toszek. W roku 2023 Rada Miejska w Toszku podjęła Uchwałę nr LX/693/2023 w sprawie uchylenia ww. uchwał, tym samym odstąpiono od zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Toszek.

Z kolei w roku 2024 w związku ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Rada Miejska w Toszku podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego (*vide*: Uchwała nr VII/68/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Toszek). Konieczność sporządzenia planu ogólnego gminy wynika ze zmian w/w aktu - zgodnie z tą zmianą pierwotnie 1 stycznia 2026 r. z mocy ustawy moc miało utracić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawodawca poprzez kolejną zmianę ustawy wydłużył czas obowiązywania studium (...) do dnia 30 czerwca 2026 r., a następnie wydłużył ostateczny termin uchwalenia planów ogólnych do 31 sierpnia 2026 r. Dotychczasowe dokumenty (studia uwarunkowań) stracą ważność z chwilą wejścia w życie planu ogólnego.

Plan ogólny winien określać podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazać gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone profile funkcjonalne stref oraz wskaźniki urbanistyczne, takie jak:

- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy
- oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

W planie ogólnym fakultatywnie można określić także obszary zabudowy śródmiejskiej, obszary uzupełnienia zabudowy oraz gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej, polegające na ustaleniu maksymalnej długości dojazdu do szkoły podstawowej, obszaru zieleni publicznej, bądź innych obiektów takich jak: przedszkola, biblioteki czy przystanki publicznego transportu zbiorowego.

Sporządzenie planu ogólnego wiąże się również z aktualizacją polityki przestrzennej gminy, wyrażonej w strategii rozwoju.

Plan ogólny to nowy, strategiczny dokument planistyczny, który definiuje ramy rozwoju przestrzennego gminy Toszek. Zastępuje on dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stając się fundamentem dla wszelkich decyzji dotyczących planowania przestrzennego w gminie.

Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy. To kluczowy dokument, który wskaże, jakie inwestycje i zabudowa będą możliwe na danej działce w gminie Toszek.

Prace nad Planem ogólnym dla gminy Toszek są w toku. Aktualnie projekt planu nie został jeszcze udostępniony do publicznego wglądu. Jeżeli gmina Toszek opublikuje Plan ogólny, to zostanie on opublikowany na BIP-ie pod adresem <https://bip.toszek.pl/artykuly/projekt-planu-ogolnego-gminy-toszek>.





3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Gmina Toszek ma powierzchnię około 98,53 km², z czego około 98,51 km² objętych jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (w porównaniu z danymi zawartymi w poprzednich raportach nic się w tym zakresie nie zmieniło).

Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kształtuje się następująco¹⁹:

- 67% - tereny rolnicze;
- 17,5% - tereny zielone i wody;
- 6,1% - zabudowa mieszkaniowa;
- 4,9% - komunikacja;
- 2,3% - zabudowa usługowa;
- 2% - zabudowa techniczno-produkcyjna;
- 0,20% - infrastruktura techniczna.

Obecnie (od 2019 r.) trwają prace nad zmianą fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałami:

- XLII/454/2014 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 70 ha,
- XXX/208/2017 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 112 ha,
- XVII/270/2020 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 14 ha,
- XLI/516/2022 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 5 ha,
- V/36/2024 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 26 ha,
- LXVI/757/2024 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 25 ha,
- LXV/738/2024 Rady Miejskiej w Toszku - teren powierzchni do zmiany wynosi około 73 ha oraz planu ogólnego Gminy Toszek.

Powierzchnia terenów do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazanych w w/w uchwałach wynosi łącznie około 299 ha.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczą dopuszczenia funkcji produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej, mieszkaniowo-usługowej, terenu cmentarza w Paczynie, instalacji odnawialnych źródeł energii - elektrownie fotowoltaiczne oraz infrastruktury technicznej.

Uchwały dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dostępne są pod adresem www.toszek.e-map.net. Właścicielem serwisu „Geoportal Gminy Toszek” jest Urząd Miejski w Toszku. Udostępnione w serwisie dane mogą być wykorzystywane jedynie w zakresie przybliżonej identyfikacji i lokalizacji przestrzennej oraz mogą posiadać zróżnicowany stopień aktualności i szczegółowości. Zawarte w nim informacje oraz wygenerowane z niego wydruki nie stanowią dokumentów w postępowaniach administracyjnych i innych. W serwisie został też udostępniony rejestr aktów planowania przestrzennego.

¹⁹ ukształtowanie terenu Gminy Toszek zgodnie z przeznaczeniem według planu zagospodarowania przestrzennego nie zmieniło się w stosunku do roku 2020 - wartości procentowe bez zmian





4. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026

Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026 został przyjęty Uchwałą nr XLII/527/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Toszek na lata 2022-2026.

Gmina w świetle obowiązujących w kraju przepisów zobowiązana jest do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Mieszkaniowy zasób Gminy położony jest na terenie miasta Toszek oraz przynależnych sołectw, tj. Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Pisarzowice, Pniów, Wilkowiczki, Sarnów, Kotliszowice, który od roku 2021 jest zarządzany i administrowany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Toszku Sp. z o.o. Wynagrodzenie spółki z tytułu wykonywania w/w zadań w 2025 r. wynosiło 153.099,04 zł, tj. porównywalnie do lat poprzednich (w roku 2024 wyniosło 141.654,57 zł, w 2023 - 135.308,25 zł).

Mieszkaniowy zasób Gminy Toszek, według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., to 193 lokale mieszkalne (tj. o 3 mniej niż w roku 2024, które zostały sprzedane), który kształtuje się następująco:

- 1) na terenie miasta Toszek znajdują się 142 mieszkania gminne, w tym:
 - a) 136 mieszkania w najmie komunalnym;
 - b) 6 mieszkań w najmie socjalnym;
- 2) na terenie wiejskim znajduje się 51 mieszkań gminnych, w tym:
 - a) 48 mieszkań w najmie komunalnym;
 - b) 3 mieszkania w najmie socjalnym.

Gmina Toszek, w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców, podnajmuje 9 lokali z przeznaczeniem na lokale socjalne na terenie gminy.

Tabela 17

Lokale mieszkalne stanowiące wyłączną własność Gminy Toszek lub w samoistnym jej posiadaniu

I.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)
1	Toszek, ul. Dworcowa 17A	4	187
2	Toszek, ul. Gliwicka 10	3	169,19
3	Toszek, ul. Gliwicka 24	2	131,44
4	Toszek, ul. Kościelna 1	4	131,96
5	Toszek, ul. Ratuszowa 2	2	136,56
6	Toszek, ul. Strzelecka 8	2	73,15
7	Toszek, ul. Strzelecka 11	3	174,5
8	Toszek, ul. Strzelecka 23	11	594,7
9	Toszek, ul. Strzelecka 27	3	185,04
10	Toszek, ul. Strzelecka 28	10	317,01





I.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)
11	Toszek, ul. Strzelecka 29	1	45,6
12	Toszek, ul. Strzelecka 31	1	89,1
13	Toszek, ul. Strzelecka 33	2	101,33
14	Toszek, ul. Wolności 8	1	22,2
15	Toszek, ul. Wolności 11	5	181,36
16	Toszek, ul. Wolności 13	6	228,88
17	Ligota Toszecka, ul. Gromadzka 1	7	268,19
18	Paczyna, ul. Wiejska 14	1	78,44
19	Paczyna, ul. Wiejska 26	6	230,28
20	Paczyna, ul. Wiejska 42	3	128,27
21	Paczyna, Pl. Drzewny 5B	1	109,38
22	Pniów, ul. Wiejska 11	3	87,11
23	Pniów, ul. Wiejska 21	3	122,68
24	Wilkowiczki, ul. Wiejska 1	3	131,9
25	Sarnów, ul. Wiejska 17	2	130,37
26	Kotliszowice, ul. Wiejska 19	1	50,2
RAZEM		90 szt.	4.105,84 m²

źródło: opracowanie własne

Tabela 18

Lokale mieszkalne usytuowane w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych

I.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)
1	Toszek, ul. Chrobrego 1, ul. Rynek 22	2	83,58
2	Toszek, ul. Chrobrego 21	3	124
3	Toszek, ul. Dworcowa 22	1	27,56
4	Toszek, ul. Dworcowa 23	1	19,60
5	Toszek, ul. Dworcowa 29	5	227,05
6	Toszek, ul. Gliwicka 15	2	87,75
7	Toszek, ul. Gliwicka 20	1	51,9
8	Toszek, ul. Gliwicka 20A	1	50,85
9	Toszek, ul. Konopnickiej 26	4	213,07





l.p.	Adres	Ilość mieszkań (szt.)	Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)
10	Toszek, ul. Kościuszki 1	4	184,95
11	Toszek, ul. Miarki 1	4	146,14
12	Toszek, ul. Miarki 3	3	90,63
13	Toszek, ul. Miarki 5	1	32,77
14	Toszek, ul. Tarnogórska 2	1	69,7
15	Toszek, ul. Rynek 4	1	83,61
16	Toszek, ul. Rynek 5	3	80,63
17	Toszek, ul. Rynek 7/ ul. Wolności 14	2	66,45
18	Toszek, ul. Rynek 9	1	19
19	Toszek, ul. Rynek 10	2	73,77
20	Toszek, ul. Rynek 11	1	36,07
21	Toszek, ul. Rynek 14	4	118,48
22	Toszek, ul. Rynek 16	5	242,23
23	Toszek, ul. Strzelecka 1	1	32,88
24	Toszek, ul. Strzelecka 2	1	35,79
25	Toszek, ul. Strzelecka 9	4	186,2
26	Toszek, ul. Strzelecka 10	2	89,1
27	Toszek, ul. Strzelecka 19	1	43,84
28	Toszek, ul. Wielowiejska 1	5	344,15
29	Toszek, ul. Wielowiejska 3	4	193,2
30	Toszek, ul. Wielowiejska 7	2	83,75
31	Toszek, ul. Wielowiejska 17	5	223,56
32	Toszek, ul. Wolności 10	1	68,09
33	Toszek, ul. Wilkowicka 20/22	1	45,15
34	Paczyna, ul. Leśna 7	4	97,52
35	Paczyna, ul. Wiejska 2A	2	96,11
36	Paczyna, ul. Wiejska 3	4	187,83
37	Paczyna, ul. Wiejska 75	2	121,07
38	Pisarzowice, ul. Wiejska 45	1	59,25
39	Płużniczka, ul. Wiejska 1	7	374,59
40	Kotliszowice, ul. Wielowiejska 3G	4	191,1
RAZEM		103	4.606,04 m²





W 2025 r. Burmistrz Toszka wydał 23 skierowania na zawarcie umowy najmu lokali, (dla porównania w roku 2024 wydano 19 skierowań, w 2023 - 13, a w roku 2022 - 12) oraz wydano aż 5 skierowań na zawarcie umowy na remont lokalu na koszt własny przyszłego najemcy (w roku 2024 wydano ich 14, a w latach 2023 i 2022 nie wydano takich skierowań).

Zasady przydziału mieszkania z mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek reguluje Uchwała nr XXXVII/475/2022 z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek.

W 2025 r. dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 185.542,79 zł²⁰, w tym:

- 1) techniczne utrzymanie budynków komunalnych (w tym: udrażnianie kanalizacji, wymiany klap dymowych, naprawa instalacji elektrycznych, kominów, usuwanie awarii) - 18.821,67 zł;
- 2) remont ogrzewania w lokalach komunalnych - 38.100,00 zł;
- 3) doraźne naprawy dachów (budynku przy ul. Wiejskiej 21 w Pniowie oraz dwóch budynków przy ul. Strzeleckiej 28 w Toszku) - 40.159,00 zł;
- 4) usunięcie azbestu i remont pokrycia dachowego pomieszczeń gospodarczych w Pniowie - 4.398,00 zł;
- 5) remont uszkodzonego komina wraz z montażem wkładów kominowych przy ul. Kościelnej w Toszku - 19.440,00 zł;
- 6) doraźne uszczelnienie pokrycia dachowego w budynku przy ul. Wiejskiej 26 w Paczynie - 3.888,00 zł;
- 7) remont ogrzewania i kanalizacji w lokalu komunalnym przy ul. Wiejskiej 1 w Wilkowiczkach - 6.500,00 zł;
- 8) remont instalacji elektrycznej przy ul. Strzeleckiej 33 - 14.502,12 zł;
- 9) remont dachu papowego w Toszku przy ul. Ratuszowej 1 - 2.700,00 zł;
- 10) remont kominów przy ul. Dworcowej 17a w Toszku - 26.000,00 zł;
- 11) wymiana drzwi wejściowych w lokalu komunalnym przy ul. Wiejskiej 75 w Paczynie - 6.066,00 zł;
- 12) budowa rzępi w piwnicy budynku komunalnego w Ligocie Toszeckiej ul. Gromadzka 1 - 4.968,00 zł.

W 2025 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na rzecz osób fizycznych na łączną kwotę 21.006,09 zł.

Wynajmowanie lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Toszek związane jest z pobieraniem opłat od najemców (mieszkańców) przez samorząd - nie wszyscy dokonują jednak opłat w ustalonych terminach. Wysokość naliczonych zaległości (zadłużenia mieszkańców) względem Gminy Toszek według stanu na dzień 1 stycznia 2026 r. wyniosło 1.172.378,54 zł.

Ogólną sytuację dotyczącą zadłużenia mieszkańców Gminy Toszek względem samorządu w latach 2021-2025 obrazuje poniższy wykres (na wykresie wskazano dane według stanu na dzień 1 stycznia danego roku).

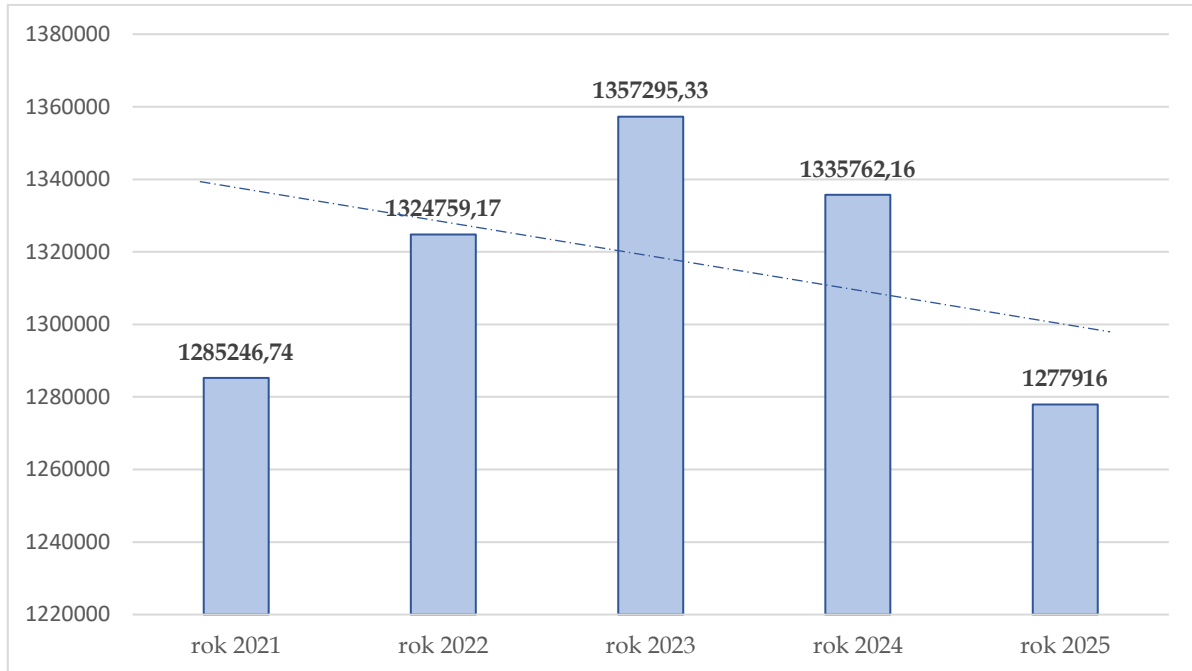
²⁰ Dla porównania w roku 2020 dokonano remontów lokali i budynków będących własnością Gminy Toszek na łączną kwotę 67.337,18 zł, w roku 2021 - 120.760,03 zł, w roku 2022 - 124.791,90 zł, a w roku 2023 - 149.712,71 zł, a w roku 2024 - 147.701,44 zł





Wykres 12

Ogólna sytuacja dotycząca zadłużenia mieszkańców Gminy Toszek względem samorządu w latach 2021-2025 (według stanu na dzień 1 stycznia danego roku) - ujęcie porównawcze z zaznaczoną linią trendu (kropkowana)



źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Toszku

Ze wskazanych powyżej danych można wnioskować, iż wysokość zadłużeń mieszkańców w latach 2021-2025 utrzymuje się na porównywalnym poziomie, jednak w stosunku do roku 2023 wysokość zadłużeń spadła o blisko 7 tys. zł.

Na bieżąco prowadzone są działania celem wyegzekwowania należności z tego tytułu:

- ✓ w 2023 r. złożono 13 pozwów do sądu, z czego 9 spraw zostało już zakończonych i udało się z tego tytułu uzyskać zwrot w wysokości 177.927,77 zł (dla porównania w roku 2022 do sądu złożono 9 pozwów, a wyegzekwowana z tego tytułu kwota wyniosła 30.830,81 zł);
- ✓ w roku 2024, złożono kolejnych 8 pozwów do sądu, z czego 3 dłużników dokonało wpłaty za zasądzone zadłużenie w łącznej kwocie 3.783,86 zł, co do reszty osób przekazano dług do egzekucji komorniczej ze względu na brak płatności i jakichkolwiek podjętych działań – sprawy te są w toku;
- ✓ w roku sprawozdawczym złożono kolejnych 5 wniosków do sądu, które są w toku.

Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, iż niektóre postępowania egzekucyjne (z różnych przyczyn) toczą się przed sądem od lat. Gmina dokonuje jednak wszelkich starań, by zminimalizować wysokość zadłużenia. Jednocześnie wychodząc naprzeciw mieszkańcom ze szczególnym uwzględnieniem tych najbiedniejszych sukcesywnie zawierane są ugody (których warunki są ustalane indywidualnie).

Wysokość wpłat na konto jednostki samorządu terytorialnego w 2025 r. z tytułu ugody, (tzw. egzekucja należności) wyniosła 42.598,49 zł. (dla porównania w 2024 r. z tytułu ugody uzyskano 63.656,01 zł, w 2023 r. - 46.321,49 zł, a w roku 2022 była to kwota 22.918,54 zł).

Pozostałość do zapłaty według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. - 30.774,70 zł (dla porównania według stanu na dzień 31 grudnia 2024 było to 73.373,19 zł, a według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość ta wynosiła 112.396,52 zł).

Odpisy zadłużeń po zmarłych najemcach, które zmniejszają wysokość zadłużenia mieszkańców utrzymują się na porównywalnym poziomie, co w roku poprzednim.





5. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku

Ochrona środowiska naturalnego wraz z odpowiednią dbałością o życie mieszkańców jest obowiązkiem gminy, a cel ten powinien wynikać z harmonijnie prowadzonej polityki ekologicznej, zgodnej z przyjętymi dokumentami strategicznymi na danym obszarze. Efektywność działań zależy od przyjętych kierunków i rozwiązań, a także współpracy pomiędzy podmiotami i jednostkami samorządu terytorialnego - szczególnie w obszarach, w których przewidywane są zagrożenia środowiskowe lub na terenach ochrony przyrodniczej. Niezbędne więc było przyjęcie dokumentu zarządzania strategicznego, który określi zadania dla wszystkich podmiotów korzystających z zasobów i mających swój udział w ochronie środowiska.

Mając na uwadze powyższe Uchwałą nr XVIII/392/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 kwietnia 2021 r. został przyjęty „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Toszek na lata 2020-2023 z perspektywą do 2026 roku”.

Program ten ma pozwolić na efektywne zarządzanie środowiskiem, co oznacza systematyczną poprawę jego stanu oraz ochronę przed dalszą degradacją. Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową dla obszaru gminy, ustala jej cele i zadania środowiskowe, a także wyznacza obszary priorytetowych programów wykonawczych. Ma on za zadanie ułatwiać i przyspieszyć rozwiązywanie zagadnień techniczno-ekonomicznych związanych z przyszłymi projektami z zakresu ochrony środowiska.

Program wspomagać powinien ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, do którego należy dążyć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie mieszkańców Gminy Toszek o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju/zrównoważonego rozwoju. Jest to praca wymagająca wielu lat i starań mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

W ramach podpisanego porozumienia z fundacją Aeris Futuro (której celem jest podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska i edukacji ekologicznej) Gmina Toszek przystąpiła do programu CZAS NA LAS. W ramach jego realizacji w roku 2023 wykonane zostały w Kotulinie nasadzenia w ilości 675 drzew i 25 krzewów, z kolei w roku 2024 zostały wykonane nasadzenia w Kotliszowicach w ilości 1.750 drzew. Nasadzone gatunki drzew to: dąb szypułkowy (550 szt.), brzoza brodawkowata (550 szt.), dzika jabłoń (100 szt.), jarząb pospolity (100 szt.), klon zwyczajny (200 szt.), lipa drobnolistna (200 szt.) i wiąz pospolity (50 szt.).

Z kolei w roku sprawozdawczym zasadzonych zostało 170 drzew na terenie Gminy Toszek (w miejscowościach: Proboszczowice - 30 szt., Sarnów - 40 szt., Pawłowice - 20, Płużniczka - 30, Kotliszowice - 30, Toszek - 20). Przedmiot zamówienia obejmował zakup drzew, opalikowanie liściastych form piennych drzew za pomocą palików drewnianych, pielęgnację gwarancyjną nasadzonych drzew, a także posprzątanie terenu po wykonanych pracach.

W ramach edukacji ekologicznej w roku 2025 miała miejsce dystrybucja materiałów promocyjno-informacyjnych (w tym ulotek informacyjnych dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, dzięki której mieszkańcy mogą sobie przypomnieć zasady segregacji odpadów, a także znajdują informacje gdzie i kiedy można oddać odpady segregowane (PSZOK) oraz gadżetów. W 2025 r. nie poniesiono jednak żadnych wydatków związanych z zakupem lub wytworzeniem nowych materiałów promocyjno-informacyjnych.



Materiały promocyjno-informacyjne w ramach edukacji ekologicznej

źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Gospodarka odpadami

Głównym celem przepisów dotyczących odpadów komunalnych jest zmniejszenie ilości tych odpadów oddawanych na składowiska. Samorządy zostały zobowiązane do osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Nadrzędnym celem wieloletniego programu gospodarki odpadami komunalnymi jest poprawa wyglądu, estetyki i czystości Gminy Toszek, a tym samym poprawa warunków życia jej mieszkańców. Przyjęcie określonej strategii wymuszone jest istniejącą sytuacją w gospodarce odpadami, która w najbardziej skrótowej formie wyraża się koniecznością maksymalnego ograniczania ilości składowanych odpadów. Wynika to także z obowiązującej ustawy o odpadach, jak również ze strategii Unii Europejskiej przewidującej stopniowe wprowadzanie zakazu składowania odpadów w formie nieprzetworzonej. Tak więc rozwój technologii przerobu i unieszkodliwiania odpadów jest koniecznością, która niestety pociąga za sobą wzrost kosztów.

Selektywna zbiórka odpadów w zabudowie jednorodzinnej prowadzona była w systemie workowym, tzw. „segregacja u źródła”, natomiast w zabudowie wielorodzinnej w systemie zbiórki do pojemników. Na terenie gminy Toszek działał także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (w skrócie: PSZOK) zlokalizowany w Toszku przy ul. Boguszyckiej 1 - mieszkańcy mogą tam przekazywać bezpłatnie selektywnie zebrane odpady komunalne.

W ramach realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami w 2025 r. odpady komunalne od mieszkańców odbierało wyłonione w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w drodze przetargu nieograniczonego konsorcjum Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. oraz Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o. Zawarte umowy obejmowały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Toszek oraz prowadzenie PSZOK.

W 2025 r. nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Szczegółowa analiza odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Toszek i odbieranych przez PSZOK znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka „Ochrona środowiska” -> podzakładka „Gospodarka odpadami”).



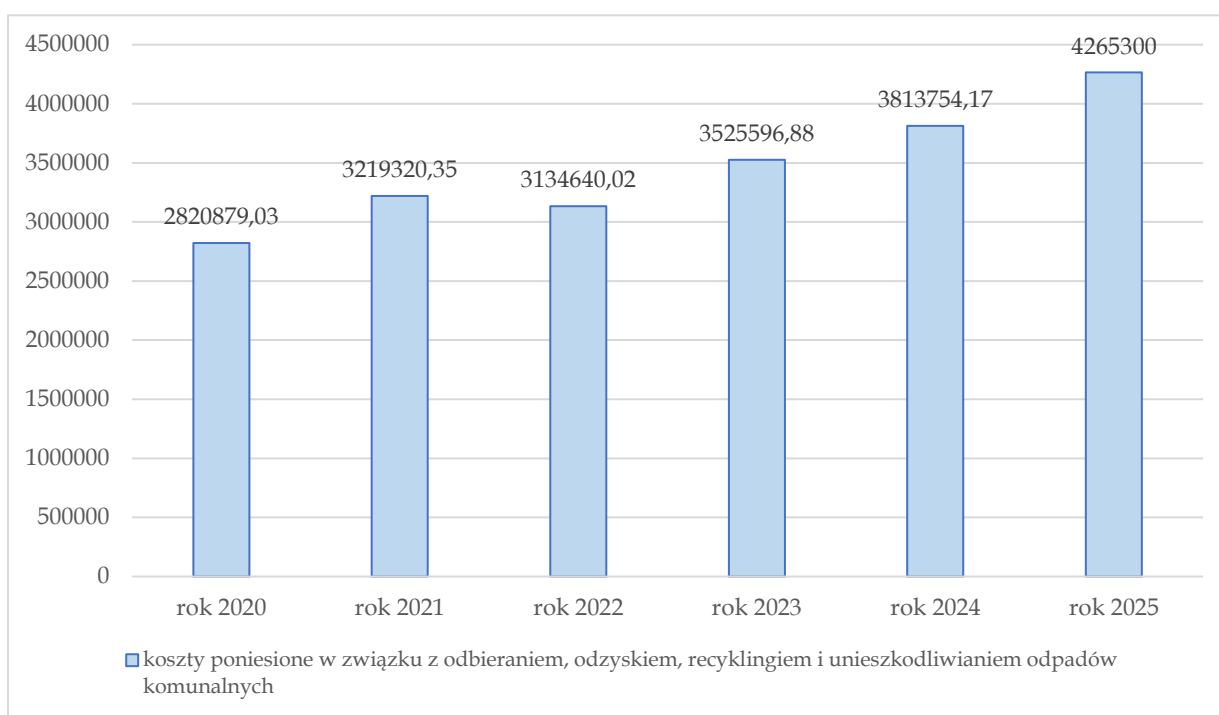


W budżecie Gminy Toszek na rok 2025 r. zaplanowane zostały wydatki na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości 4.265.300,00 zł, które wykonane zostały na dzień 31.12.2025 r. w kwocie 4.114.726,94 (96 %), w tym na:

- 1) odbieranie, transport i unieszkodliwienie odpadów komunalnych - 3.953.426,94 zł,
- 2) utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych - 96.000,00 zł,
- 3) obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi - 65.300,00 zł,
- 4) edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi - 0,00 zł (działania te były realizowane bezkosztowo).

Wykres 13

Wysokość kosztów poniesionych przez Gminę Toszek w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych w latach 2020-2025 (w zł) - wykres porównawczy



źródło: opracowanie własne

„Czyste Powietrze”

1 lipca 2021 r. Gmina Toszek zawarła porozumienie z WFOŚiGW, w ramach którego obsługiwany jest Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, który czynny jest dwa razy w tygodniu, we wtorki i w czwartki w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Toszku.

W ramach zawartego porozumienia Gmina Toszek zobowiązana jest udzielać pomocy przy ubieganiu się o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację budynku i innych elementów ujętych w programie. Oprócz pomocy w wypełnianiu wniosku, osoba prowadząca w/w punkt, udziela wszelkich informacji beneficjentom, weryfikując przy tym potencjalnych wnioskodawców. Pomoc wiąże się również z późniejszym rozliczeniem dotacji, wobec czego pracownik ma za zadanie sprawdzać dokumentację do jej rozliczenia przed wysłaniem jej przez beneficjenta do WFOŚiGW.





Rysunek 69

Materiały zakupione w ramach promocji utworzonego w Urzędzie Miejskim w Toszku Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Od momentu uruchomienia punktu do końca 2025 r. złożono łącznie:

- ✓ 209 wniosków w podstawowym poziomie dofinansowania (w tym w roku 2025 złożonych zostało 9 wniosków),
- ✓ 52 wniosków w podwyższonym poziomie dofinansowania (w tym w roku 2025 złożono ich 2),
- ✓ 13 wniosków w najwyższym poziomie dofinansowania (w roku 2025 nie złożono żadnego wniosku).

W ramach działania punktu udzielono pomocy przy rozliczeniu 209 wniosków o płatność w ramach programu „Czyste Powietrze”.

W ramach zawartego z WFOŚiGW porozumienie w roku 2025 Gmina Toszek otrzymała kolejne 33.650,00 zł na pokrycie kosztów związanych z obsługą przedmiotowego programu.

„Ciepłe Mieszkanie”

W grudniu 2022 r. Gmina Toszek złożyła wniosek dla gmin o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” na kwotę 2.250.000,00 zł do WFOŚiGW. Program obejmuje wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Okres realizacji przedmiotowego programu na szczeblu ogólnokrajowym określono na lata 2022-2026. W Gminie Toszek realizacja przedmiotowego programu przypada na lata 2023-2024.

Ostatecznie toszecki samorząd otrzymał wnioskowane dofinansowanie i w czerwcu 2023 r. zawarto umowę dotacyjną. Program obejmuje wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

Od 19 czerwca 2023 r. Gmina Toszek ogłosiła nabór wniosków dla swoich mieszkańców o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”.

W roku 2023 zostało złożonych 8 wniosków o dofinansowanie, w roku 2024 – 15 wniosków (a dotację otrzymało wówczas 10 beneficjentów na łączną kwotę 75.800,99 zł). W roku 2025 został ogłoszony drugi nabór wniosków w ramach programu – dofinansowanie w kwocie 6.840,00 zł otrzymał tylko jeden beneficjent.

Rysunek 70

Ulotka dotycząca Programu „Ciepłe mieszkanie”

źródło:
<https://www.wfos.krakow.pl/>





„Powiat Przyjazny środowisku”

Konkurs pn. „Powiat Przyjazny Środowisku” jest przedsięwzięciem skierowanym do gmin, w tym ich jednostek pomocniczych, które wchodzi w skład powiatu gliwickiego.

Celem konkursu jest promowanie działań podejmowanych na rzecz ochrony środowiska, promowanie innowacyjnych, oryginalnych i ekologicznych przedsięwzięć lokalnych, mogących mieć wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego oraz ukazanie różności działań na rzecz ochrony środowiska.

W roku 2025 Gmina Toszek złożyła 1 wniosek na kwotę 15.000,00 zł na realizację zadania pn. „Zbieramy deszczówkę w Kotulinie”. Środki na realizację nagrodzonych przedsięwzięć są przekazane w formie dotacji celowej w wysokości 100%.

Zarząd Powiatu Gliwickiego w roku 2025 nie sfinansował zadania w złożonym wniosku, w związku z powyższym nie zostało ono zrealizowane.

6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek w 2025 roku

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.) rada gminy wypełniając ustawowy obowiązek określa w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program ma na celu ograniczenie na terenie gminy zjawiska bezdomności zwierząt, stanowiącego zagrożenie dla ludzi oraz powodującego ich cierpienie, a planowane działania zmierzające do ograniczenia populacji zwierząt, znajdowania im nowych opiekunów poprzez adopcję oraz edukacja mogą przyczynić się do częściowego rozwiązania powyższego problemu w okresie kilku lat. Realizacja tego programu limitowana była w 2025 r. wysokością środków przeznaczonych w budżecie Gminy Toszek na jego realizację.

Celem programu była opieka nad zwierzętami bezdomnymi i zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Toszek – w 2025 r. był on sukcesywnie realizowany poprzez:

- 1) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 2) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 3) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- 4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 5) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie w okresie zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca,
- 6) sterylizację i kastrację dojrzałych płciowo kotów, celem ograniczenia populacji wolno żyjących kotów,
- 7) usypianie ślepych miotów,
- 8) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 10) zapewnienie bezpłatnego oznakowania psów mikrochipem.





Realizacja w/w zadań stała się możliwa dzięki zawartym w 2025 r. umowom, tj.:

- 1) umowie na interwencyjne odławianie bezdomnych psów i kotów z terenu gminy Toszek oraz ich dowóz do schroniska; odbiór w schronisku, bezdomnych psów i kotów z terenu gminy Toszek oraz zapewnienie im odpowiednich warunków bytowych, sanitarnych i opieki weterynaryjnej aż do przejścia zwierzęcia przez nowego właściciela lub jego naturalnej śmierci – realizując postanowienia umowne w 2025 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 45.756,00 zł (w roku 2024 - 31.820,10 zł, w 2023 - 31.820,10 zł);

Tabela 19

Ilość odłowionych psów i kotów w latach 2021-2025

ROK	Ilość odłowionych i przekazanych do schroniska		
	PSÓW	KOTÓW	ŁĄCZNIE
2021	7	0	7
2022	12	9	21
2023	5	1	6
2024	4	0	4
2025	6	0	6

źródło: opracowanie własne

- 2) umowie na całodobową opiekę weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi, w przypadku zdarzeń drogowych z ich udziałem, sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów oraz eutanazja ślepych miotów (śmierci) – w 2025 r. wydatkowano kwotę w wysokości: 14.833,80 zł, dla porównania w 2024 wydatkowano na ten cel 6.128,14 zł;
- 3) umowie na całodobową gotowość do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich z terenu gminy Toszek do gospodarstwa rolnego mieszczącego się przy ul. Wiejskiej 10 w Kochanowicach – w 2025 r. wydatkowano kwotę 4.203,00 zł (w 2024 r. 1.540,15 zł).

Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono ze sobą poniesione w ramach Programu wydatki w poszczególnych latach 2020-2025.





Tabela 20

Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Toszek w związku z realizacją „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek” w latach 2020-2025

ROK	Wydatki poniesione na realizację umów			Łączne wydatki
	Interwencyjne odławianie wraz z przekazaniem do schroniska	opieka weterynaryjna	gotowość do przyjęcia zwierząt gospodarskich	
2020	7.687,50 zł	3.476,00 zł	1.476,00 zł	12.639,50 zł
2021	16.174,50 zł	3.411,42 zł	1.476,00 zł	21.061,92 zł
2022	47.601,00 zł	4.928,04 zł	1.623,60 zł	54.152,64 zł
2023	31.008,30 zł	8.224,40 zł	1.697,40 zł	40.930,10 zł
2024	31.820,10 zł	6.128,14 zł	1.540,15 zł	39.488,39 zł
2025	45.756,00 zł	14.833,80 zł	4.203,00 zł	64.792,80 zł

źródło: opracowanie własne

7. Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032

Zgodnie z postanowieniami Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien zakończyć się do dnia 31 grudnia 2032 r. Okres usuwania tych wyrobów wynika z dużej ich ilości, a w związku z tym wysokich nakładów finansowych na sfinansowanie zadania.

Konieczne jest również przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji ilości i stanu technicznego występujących wyrobów z azbestem.

Nadrzędnym celem Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Toszek na lata 2012-2032, który został przyjęty Uchwałą nr XIX/200/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 kwietnia 2012 r., jest bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy Toszek do końca roku 2032.

W ramach w/w programu toszecki samorząd dofinansowuje działania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych.

W 2025 r. został złożony wniosek do WFOŚiGW o przyznanie dofinansowania w formie dotacji na realizację zadania pn.: „Demontaż, odbiór, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Toszek w 2025 roku”.

Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, tym samym Gmina otrzymała dotację w wysokości 28.270,92 zł (2024 i 2025), w ramach której usunięto i przekazano do unieszkodliwienia aż 28,20 Mg (28 ton 200 kg) wyrobów zawierających azbest, pochodzących z 1 budynku mieszkalnego, 8 budynków gospodarczych oraz 10 nieruchomości, na których gromadzone były wyroby zawierające azbest (na paletach, w workach). W związku z powyższym udało się osiągnąć wyznaczony cel.





Rysunek 71

Azbest składowany przez mieszkańców na terenie gminy Toszek w roku 2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

8. Program współpracy Gminy Toszek w roku 2025 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi to dokument określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec tzw. trzeciego sektora - pozarządowego. Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm., dalej: „u.d.p.p.w”) przyjmowanie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego.

Wypełniając w/w dyspozycję ustawową w roku 2025 współpraca Gminy Toszek z organizacjami pozarządowymi została określona w programie przyjętym Uchwałą nr VII/64/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2025 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2024 r. poz. 8293), zwanym dalej „Programem”.

Dokument określał obszary, zasady oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z wykazem zadań priorytetowych planowanych do realizacji w ramach tej współpracy. Ubiegłoroczny Program pozwalał na prowadzenie działań zmierzających do osiągnięcia głównego celu, jakim była efektywna realizacja zadań publicznych oraz sprecyzowanie (skonkretyzowanie) zasad i form współpracy Gminy Toszek z organizacjami działającymi na terenie gminy, które są jednym z kluczowych partnerów w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców poprzez budowanie harmonijnej i partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami działającymi na terenie gminy. Postanowienia programu stworzyły prawne warunki do inicjowania i rozwoju współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w sferze realizacji zadań publicznych.





Finansowanie Programu współpracy w roku 2025:

- 1) w Programie na realizację zadań publicznych Gminy Toszek w roku 2025 zaplanowano kwotę w wysokości 545.000,00 zł (tj. o 15.000,00 zł więcej niż w roku 2024)²¹;
- 2) łączna suma kwot dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym, zarówno w trybie konkursowym, jak i z pominięciem procedury otwartego konkursu ofert tzw. „małe granty” na realizację zadań publicznych w roku 2025 wyniosła 549.040,48 zł (dla porównania w roku 2024 suma przyznanych kwot wyniosła 492.965,90 zł, w roku 2023 - 468.999,95 zł, w 2022 - 417.750,00 zł, a w 2021 r. - 350.314,60 zł, a zatem kwota ta każdego roku systematycznie wzrasta;
- 3) ilość zawartych umów na realizację zadań publicznych Gminy Toszek w roku 2025 wyniosła 22 (tj. o 3 umowy więcej niż w roku 2024), w tym:
 - a) 10 umów zawarto w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;
 - b) 12 umów zawarto w wyniku trybu pozakonkursowego (tzw. „małe granty”);
- 4) łączna wartość (niewykorzystana kwota dotacji wraz z odsetkami) podlegająca zwrotowi do budżetu Gminy Toszek za rok 2025 wyniosła 1.821,12 zł, co stanowi zaledwie 0,33% kwoty dotacji udzielonych w roku 2025. Środki zostały faktycznie zwrócone na rachunek bankowy Gminy w roku 2026²².

Podsumowując działania podejmowane w ramach programu w roku 2025 na podstawie wskaźników i danych z lat ubiegłych zaobserwować można, iż realizowane są one konsekwentnie.

Polityka gminna w tym zakresie jest nastawiona na umacnianie i ulepszanie wypracowanych na przestrzeni ostatnich kilku lat mechanizmów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 u.w.t.p.a.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobu realizacji przedmiotowego programu zostały opisane w sprawozdaniu z jego realizacji, który został przyjęty w formie Uchwały nr XXII/197/2026 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2026 r. – dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Toszku).

W roku 2025 kontynuowano i rozwijano dotychczasową współpracę Gminy Toszek z trzecim sektorem poprzez realizację szeregu wspólnych inicjatyw podejmowanych przez administrację samorządową i organizacje pozarządowe, obejmujących sferę zadań publicznych, stanowiących zagadnienia priorytetowe współpracy, które obejmowały w szczególności:

- 1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców Gminy Toszek, w tym w szczególności poprzez zapewnienie mieszkańcom (w różnym wieku) aktywnych form spędzania wolnego czasu, organizację treningów (zajęć) sportowych, zawodów, rozgrywek o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, szkoleniu sportowym dzieci, młodzieży, a także dorosłych, prowadzenie zajęć treningowych, bieżące utrzymywanie bazy sportowej, organizowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zainteresowań mieszkańców Gminy w zakresie kultury fizycznej i sportu w różnych dyscyplinach sportowych (piłka nożna, tenis stołowy, badminton, karate).

²¹ § 8 ust. 1 i 2 Programu stanowiącego załącznik do Uchwały nr VII/64/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2025 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”

²² organizacje pozarządowe są zobligowane do zwrotu niewykorzystanej kwoty przyznanej dotacji w terminie 15 dni od daty zakończenia realizacji zadania – tym samym w przypadku zadań realizowanych do 31 grudnia danego roku, zwrot środków następuje w kolejnym roku budżetowym





Wybrane zadania zrealizowane w 2025 roku w ramach Programu w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- a) Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Koło Toszek - „Rajd im. dr. Ludwiga Guttmana”;



Rysunek 72

**Fotorelacja z wydarzenia
„Rajd im. dr. Ludwiga Guttmana”**

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- b) Klub Sportowy „Zamkowiec” w Toszku - „Turniej Zamkowca im. Władka Kijaczka”:

Rysunek 73

**Fotorelacja z wydarzenia
pn. „Turniej Zamkowca im. Władka Kijaczka”**

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- c) Fundacja „Młodzi na Progu” - „VIII Bieg i Marsz Wsparcia dla osób z depresją”;

Rysunek 74

**Fotorelacja z wydarzenia organizowanego w ramach realizowanego zadania publicznego
pn. „VIII Bieg i Marsz Wsparcia dla osób z depresją” 2025**



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



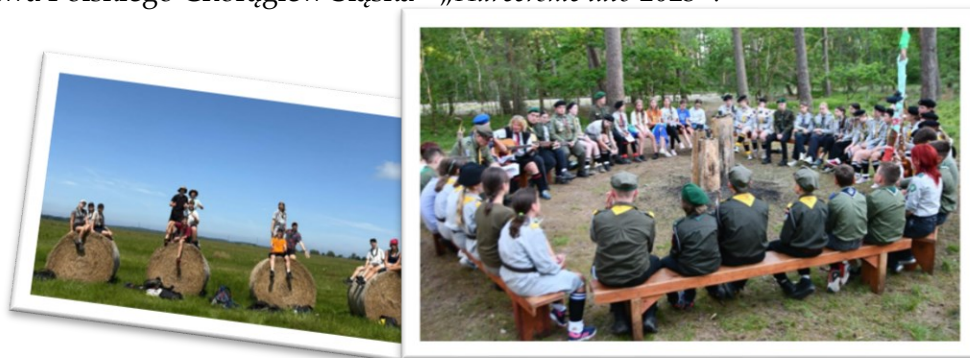


d) Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska - „Harcerskie lato 2025”:

Rysunek 75

Harcerskie lato 2025

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego
w Toszku



e) Ludowy Zespół Sportowy Toszecka Akademia Piłkarska „Obchody 10-lecia LZS Toszeckiej Akademii Piłkarskiej z Toszka – Gala Jubileuszowa”;

Rysunek 76

Fotorelacja z wydarzenia zorganizowanego w ramach zadania publicznego
pn. „Obchody 10-lecia LZS Toszeckiej Akademii Piłkarskiej z Toszka – Gala Jubileuszowa”
2025



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

f) Fundacja Twórczy Ruch w Bezpieczną Przyszłość - Organizacja zajęć z zakresu bezpieczeństwa osobistego, samoobrony oraz profilaktyki zagrożeń dla dzieci i młodzieży – mieszkańców Gminy Toszek w okresie wakacji – „BEZPIECZNY KROK WWAKACJE”



Rysunek 77

Fotorelacja z warsztatów samoobrony
2025

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





g) Toszecki Klub Karate Kyokushin – pokazy sztuk karate;

Rysunek 78

Fotorelacja treningów oraz pokazów sztuk karate w 2025 r.



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 2) współpraca z innymi klubami sportowymi, w tym udzielone wsparcie finansowe pozwoliło na dokonanie zakupów (sprzętu sportowego, strojów oraz wyposażenia), a także na pokrycie części kosztów związanych z bieżącym utrzymaniem obiektów, będących we władaniu klubów sportowych – dotyczy głównie zadań realizowanych w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert;
- 3) zagospodarowano czas wolny dzieci i młodzieży z terenu gminy Toszek;
- 4) samorząd współuczestniczył w kosztach utrzymania (administracyjnych) organizacji pozarządowych;
- 5) współpraca ze wszystkimi klubami sportowymi przyczyniła się do zwiększenia poziomu samoorganizacji i integracji społeczności lokalnej, promocji aktywnego trybu życia; kształtowania nawyku aktywnego spędzania czasu z rodziną, promocji Gminy Toszek;

Rysunek 79

Fotorelacja z treningów Ludowego Zespołu Sportowego Toszecka Akademia Piłkarska w 2025 r.





źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 6) promocję i ochronę zdrowia oraz działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez: świadczenie usług pielęgniarских dla osób obłożnie chorych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych, w miejscu ich zamieszkania, nie objętych długoterminową opieką pielęgniarскую, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i środków pielęgnacyjnych, czy organizację szkoleń z zakresu promocji zdrowia, opieki nad pacjentem obłożnie chorym i niepełnosprawnym;



Rysunek 80

Wolontariusze
Caritas Diecezji Gliwickiej

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 7) kulturę i sztukę, ochronę dóbr dziedzictwa narodowego, w szczególności poprzez: wzbogacanie oferty kulturalnej Gminy Toszek (organizowanie wystaw, konkursów, koncertów), edukację kulturalną, promocję i ochronę dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem Gminy na tle regionu, upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, w tym w szczególności zorganizowano n/w imprezy/wydarzenia kulturalne;

Wybrane zadania zrealizowane w 2025 roku w ramach Programu w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- a) Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Koło Toszek - „Rosenmontag 2025 – odrobina Nardenii w Toszku”:

Rysunek 81

Fotorelacja z wydarzenia „Rosenmontag 2025 – odrobina Nardenii w Toszku”





źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- b) Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Koło Toszek - „Wieczór bajek 2025”:



Rysunek 82

Wieczór bajek 2025

źródło:
archiwum
Urzędu Miejskiego w Toszku

- c) Stowarzyszenie „Razem dla Kotulina” - „Pod ramię z tradycją – pielęgnowanie tradycji i postaw patriotycznych wśród młodzieży poprzez zakup strojów dla sekcji Mażoretek”;

Rysunek 84

Stroje dla sekcji Mażoretek zakupione w 2025 r. w ramach realizowanego zadania publicznego



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

O tym się mówi!

Mażoretki „Mini Magnolia” z Kotulina (gm. Toszek) zdobyły tytuł **Mistrzyń Świata** w kategorii najmłodszych mażoretek (4-7 lat) podczas World Championship of Majorette-Sport 2025 w Győr na Węgrzech. Ten ogromny sukces utalentowanych dzieci z niewielkiej wioski był świętowany uroczystie, a zespół przygotowały utalentowane trenerki.

- d) Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Toszek - „Dobrze gramy i wyglądamy” - doposażenie członków Orkiestry w okrycia wierzchnie”





Rysunek 83

Kurtki zakupione dla członków Orkiestry Dętej Toszek w ramach zadania publicznego pn. „Dobrze gramy i wyglądamy” - doposażenie członków Orkiestry w okrycia wierzchnie”



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 8) ekologię i ochronę zwierząt poprzez prowadzenie i promocję działań edukacyjnych oraz podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezdomności zwierząt, ochronę praw zwierząt, czy organizację zbiórek dla schronisk, a także edukację ekologiczną poprzez przeprowadzenie różnego rodzaju akcji ekologicznych typu „Ekowalentyнки” oraz „Recykling daje owoce”;

Rysunek 85

Zdjęcia wykonane w ramach akcji edukacyjnej pn. „Ekowalentyнки” oraz „Recykling daje owoce”

źródło:

archiwum Szkoły Podstawowej w Paczynie



- 9) edukację, w szczególności poprzez upowszechnianie wiedzy o regionie, edukację kulturalną, ekologiczną, prozdrowotną;
- 10) ratownictwie i ochronie ludności poprzez wsparcie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa życia i zdrowia osób oraz ich mienia, a także utrzymania sprzyjających warunków środowiskowych do ich przeżycia, pomocy socjalnej i psychologicznej poszkodowanym, osłony prawnej oraz ich przygotowania edukacyjnego i sprawnościowego do radzenia sobie w czasie katastrof, klęsk żywiołowych i konfliktów zbrojnych oraz bezpośrednio po nich, w szczególności poprzez poznanie (lub przypomnienie) zasad udzielania pierwszej pomocy udziale w projekcie „Ratujemy i uczymy ratować” (treningi z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla wszystkich klas szkoły) - Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- 11) działalność charytatywną poprzez organizację i promocję różnego rodzaju zbiórek (rzeczowych i finansowych).

Rysunek 86



Fotorelacja z warsztatów z zakresu udzielania pierwszej pomocy zorganizowanych w Centrum Stymulacji Medycznej w Zabrze

źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Kotulinie





9. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy dla mieszkańców Gminy Toszek na lata 2023-2025

„Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy dla mieszkańców Gminy Toszek na lata 2023-2025” został przyjęty z inicjatywy Burmistrza Toszka w drodze Uchwały nr LX/691/2023 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy dla mieszkańców Gminy Toszek na lata 2023-2025”.

Osteoporoza to układowa choroba szkieletu, charakteryzująca się zwiększonym ryzykiem złamań kości w następstwie zmniejszenia ich odporności mechanicznej. Odporność mechaniczna kości jest uwarunkowana gęstością mineralną i jakością tkanki kostnej. Do złamania niskoenergetycznego (patologicznego) może dojść nie tylko z powodu osteoporozy (np. z powodu nowotworu), ale także w wyniku urazu. Złamanie niskoenergetyczne definiuje się jako złamanie pod wpływem siły, która nie łamie zdrowej kości (upadek z wysokości własnego ciała lub wystąpienie złamania samoistnego).

Realizacja przedmiotowego programu zdrowotnego miała na celu przede wszystkim uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym.

Beneficjentami programu byli dorośli mieszkańcy Gminy Toszek, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, jako bardziej narażonych na osteoporozę.

W programie wyodrębnione zostały 2 (dwa) moduły:

- 1) **moduł I - edukacja** - skierowany był do dwóch grup beneficjentów (działania promocyjno-informacyjne w obszarze edukacji i profilaktyki osteoporozy w każdej grupie realizowane były odrębnie):
 - a) ogólnej populacji osób dorosłych zamieszkałych na terenie gminy Toszek w części edukacyjno-informacyjnej udział wzięło 2.000 osób, w ramach której rozdysponowano na terenie gminy Toszek plakaty i ulotki promocyjno-organizacyjne, zamieszczano informacje na stronie internetowej samorządu, a także organizowano cykliczne spotkania edukacyjne promujące profilaktykę zdrowotną, w tym realizowany Program;

Rysunek 87

Fotorelacja z wydarzenia (spotkaniu seniorów) na świeżym powietrzu zorganizowanym przez Koło Gospodyń Wiejskich w Sarnowie, które było doskonałą okazją do integracji mieszkańców oraz poszerzenia wiedzy na temat zapobiegania chorobom układu kostnego





źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- b) personelu medycznego, w szczególności: osoby realizujące działania informacyjno-edukacyjne oraz lekarze przeprowadzający wizyty podsumowujące - udział wzięło 9 osób – u wszystkich odnotowano wzrost poziomu wiedzy. Działania edukacyjne były również przeprowadzane przez w/w personel medyczny wobec uczestniczek Programu;



Rysunek 88

*Działania edukacyjne przeprowadzane
w siedzibie Realizatora
części diagnostycznej Programu*

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 2) moduł II – diagnostyka – skierowany w zakresie edukacji i dodatkowo przeprowadzenia badań przesiewowych/diagnostyki w kierunku osteoporozy, tj.:
- ocena ryzyka poważnego złamania osteoporotycznego narzędziem FRAX była realizowana u kobiet powyżej 40. roku życia (po objęciu działaniami całej populacji kobiet przebadani zostaną mężczyźni w wieku ≥ 75 lat);
 - pomiar BMD za pomocą DXA (wykonywany jest wśród pacjentów, u których ryzyko poważnego złamania wyniosło $\geq 5\%$).

Przedmiotowy program polityki zdrowotnej został opracowany na podstawie art. 48 ust. 1 u.ś.o.z. oraz na podstawie Rekomendacji nr 9/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów dotyczących wykrywania osteoporozy, czym został spełniony wymóg wynikający z art. 48a ust. 5 pkt 1 lit b u.ś.o.z. Zgodnie z w/w przepisami prawa program polityki zdrowotnej dotyczący choroby lub problemu zdrowotnego, dla których zostały wydane rekomendacje, o których mowa w art. 48aa ust. 5 lub 6 w/w aktu, i który został opracowany zgodnie z tymi rekomendacjami, nie podlega przekazaniu do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w celu wydania opinii.

Decyzją Ministra Zdrowia przedmiotowy program otrzymał dofinansowanie (w 2023 r.) z *Subfunduszu rozwoju profilaktyki* w wysokości 80% poniesionych kosztów. Umowę o dofinansowanie przedmiotowego programu zawarto we wrześniu 2023 r. Tym samym właściwa realizacja przedmiotowego programu rozpoczęła się w roku 2024 (wtedy to wyłoniono realizatora) został zrealizowany w latach 2024 i 2025.

W ramach przedmiotowego programu w trakcie jego realizacji:

- ✓ przeprowadzono akcję promocyjno-informacyjną (ulotki, plakaty, informacje zamieszczane na stronie internetowej samorządu oraz realizatora programu, w gminnej gazecie samorządowej oraz dostępnych środkach masowego przekazu);





Rysunek 89

Fotorelacja ze spotkania edukacyjnego na temat profilaktyki osteoporozy zorganizowanego w Urzędzie Miejskim w Toszku (listopad 2025 r.)



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- ✓ wysłano łącznie 1.970 imiennych zaproszeń do udziału w Programie, w tym w roku 2024 wysłano 426 zaproszeń do grupy osób najbardziej narażonej na złamania osteoporodyczne, tj. powyżej 60. roku życia, z kolei w roku sprawozdawczym stopniowo co miesiąc wysyłano zaproszenia do młodszych roczników – łącznie w roku 2025 wysłano ich 1.544 szt.;
- ✓ ze względu na brak na terenie gminy Toszek podmiotu leczniczego posiadającego specjalistyczny sprzęt umożliwiający realizację przedmiotowego programu realizatorem był podmiot (wyłoniony w procedurze konkursowej) oddalony o około 30 km - organizowane były zatem cykliczne, bezpłatne przewozy gminne – łącznie zorganizowano ich 14 (4 przewozy w 2024 r. i 10 w 2025);

Rysunek 90

Organizacja bezpłatnych przewozów pasażerskich do Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Jerzego Ziętka „Repty” w Tarnowskich Górach w ramach programu polityki zdrowotnej



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- ✓ w części diagnostycznej programu wzięły udział 304 kobiety, z czego u 132 stwierdzono osteoporozę. Oznacza to, że u około 43% wszystkich uczestników badań stwierdzono występowanie zmian osteoporotycznych. Wynik ten podkreśla znaczącą skalę problemu zdrowotnego oraz potwierdza konieczność kontynuowania działań profilaktycznych i edukacyjnych ukierunkowanych na wczesne wykrywanie osteoporozy.

Łącznie na realizację Programu wydatkowano 113.954,60 zł, z czego 91.163,68 zł (tj. 80%) zostało dofinansowane przez Ministerstwo Zdrowia, pozostała kwota – 22.790,92 zł została opłacona ze środków własnych gminy.

10. Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek

Uchwałą nr XXXV/451/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 listopada 2021 r. został przyjęty „Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2022-2025” (dalej: „GPOnZ”).

Program ten stanowi kontynuację opracowanych wcześniej programów, tj.:

- 1) Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2018-2021, który został przyjęty Uchwałą nr XLV/370/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2018 r.;
- 2) Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy miejsko-wiejskiej Toszek na lata 2014-2017, który został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/419/2013 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 20 listopada 2013 r.

GPOnZ został zaktualizowany w zakresie potencjału dziedzictwa kulturowego i źródeł finansowania oraz dostosowany do zmieniających się realiów dotyczących opieki nad zabytkami w części analizy SWOT, celów i działań.

Na terenie gminy Toszek znajduje się 245 obiektów zabytkowych, w tym:

- ✓ 34 obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego ("A");
- ✓ 211 obiektów wpisanych wyłącznie do gminnej ewidencji zabytków.

Szczegółowy wykaz wszystkich obiektów zabytkowych Gminy Toszek stanowi załącznik do Zarządzenia nr 0050.182.2025 Burmistrza Toszka z dnia 15 lipca 2025 r., zmieniającym Zarządzenie Burmistrza Toszka w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Toszek.

GPOnZ ma w szczególności na celu zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, budowę spójnej oferty turystycznej i kulturowej gminy oraz zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej i kulturowej, do której przyczyni się lepsze oznakowanie szlaków i obiektów turystycznych i kulturowych, czy współpraca z innymi gminami w zakresie łączenia szlaków i tras w sieci.

Dokument jest w szczególności podstawą działań zmierzających do pozyskiwania środków pozabudżetowych na renowację obiektów z budżetu Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.

W ramach realizacji GPOnZ w 2025 r.:

- 1) zaktualizowano gminną ewidencję zabytków Gminy Toszek;
- 2) zakończono realizację zadania pn.: *Wymiana stolarki okiennej w budynku bramnym Zamku w Toszku* - wartość całkowita projektu: 470.000,00 zł, kwota wnioskowana: 460.600,00 zł - wniosek otrzymał dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - edycja 2. (Polski Ład);
- 3) zrealizowano zadanie pn.: *„Wymiana drzwi wejściowych – wieża zamkowa”* – pokryte ze środków własnych w kwocie: 16.229,85 zł;





- 4) opracowano ekspertyzę techniczną przyczyn powstania zawilgocenia piwnicy w budynku wieży Zamku w Toszku – całkowita kwota projektu to: 13.038,00 zł (dofinansowanie przez Powiat Gliwicki w kwocie: 6.519,00 zł);
- 5) wykonano prace konserwatorskie dotyczące zieleni na podzamczu – wycinka drzew koniecznych do usunięcia – pokryto ze środków własnych w kwocie: 8.500,00 zł,
Sposób realizacji zadań wskazanych w ppkt 2-5 został już opisany w rozdziale I pkt 2 niniejszego raportu.

W roku 2025 z budżetu Gminy Toszek udzielono dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków odpowiednio w wysokości:

- 1) 14.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn.: „Remont elewacji budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Bolesława Chrobrego nr 19, 44-180 Toszek”;



Rysunek 91

Zdjęcie z wykonania prac „Remont elewacji budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Bolesława Chrobrego 19, Toszek” (w trakcie i po)

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 2) 25.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn.: „Remont elewacji frontowej (północnej) budynku przy ul. Gliwickiej 13, 44-180 Toszek”;

Rysunek 92

Zdjęcie z realizacji zadania „Remont elewacji frontowej (północnej) budynku przy ul. Gliwickiej 13, 44-180 Toszek ” (przed i po)



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 3) 36.000,00 zł na rzecz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika i Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Płużnicy Wielkiej z przeznaczeniem na realizację zadania pn.: „Remont zewnętrznej elewacji zabytkowej kaplicy pw. św. Anny w Ligocie Toszeckiej (ul. Wiejska 16, 44-180 Ligota Toszecka)”.



Rysunek 93

*Zdjęcia z remontu zewnętrznej elewacji zabytkowej kaplicy
pw. św. Anny w Ligocie Toszeckiej (przed, w trakcie i po)*



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Warto wspomnieć, iż w roku sprawozdawczym (2025) pod opieką i dzięki wsparciu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach, prowadzone były przez badaczy i wolontariuszy z Górnośląskiej Pracowni Archeologicznej prace archeologiczne w fosie Zamku.

Ich celem było ustalenie, czy fosa otaczała zamek już w średniowieczu, czy powstała dopiero w XVI wieku, wraz z budową nowożytnych umocnień.

Podczas prac archeologicznych odkryto między innymi relikty fundamentów nieznaną dotąd średniowiecznej wieży. To odkrycie jest wyjątkowe, bo dotąd w żadnych źródłach historycznych nie było informacji o tej budowli. Wyniki badań mogą uzupełnić wiedzę o historii zamku w Toszku i jego systemie obronnym. W trakcie wykopalisk znaleziono także liczne zabytki, w szczególności były to przykładowo żelazna kula armatnia, fragment zdobionej fajki, butelka po piwie z dawnego browaru toszeckiego.

Rysunek 94

Zdjęcia z prac archeologicznych w fosie Zamku



źródło:

*archiwum Centrum Kultury
„Zamek w Toszku”*





11. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029

Gmina odgrywa ważną rolę w polityce energetycznej jako użytkownik energii oraz wpływa istotnie na infrastrukturę energetyczną, na wykorzystanie potencjalnych możliwości racjonalizacji gospodarki energetycznej i ochronę środowiska na obszarze swojego działania.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Toszek w horyzoncie czasowym na lata 2014–2029²³ obejmuje w szczególności:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii;
- zakres współpracy z innymi gminami.

W ramach działań wynikających z „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Toszek na lata 2014-2029” na bieżąco są podejmowane działania związane z pozyskiwaniem środków zewnętrznych i realizację kolejnych etapów modernizacji systemu ciepłowniczych. W załączenia wpisują się także podejmowane działania promujące wymianę indywidualnych źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na źródła ekologiczne m.in. poprzez: doradztwo w zakresie programu „Czyste Powietrze” czy „Ciepłe Mieszkanie” (co opisano już we wcześniejszej części raportu), czy wymiana lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

12. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek

Zapobieganie zmianom klimatu w ramach prowadzonej przez Unię Europejską polityki klimatycznej jest strategicznym priorytetem wspólnotowym na najbliższe lata. Głównym jej celem jest ograniczenie globalnej emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a tym samym ograniczenie wzrostu temperatury na ziemi. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Toszek (dalej: „PGN”) jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki dla Gminy Toszek w zakresie działań zarówno inwestycyjnych, jak i miękkich w takich obszarach jak: transport publiczny i prywatny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej i ciepłej.

PGN wyznacza konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Gminie. W praktyce PGN ma przede wszystkim służyć wszystkim mieszkańcom gminy dla osiągnięcia poprawy jakości powietrza, czego efektem będzie polepszenie zdrowotności mieszkańców, przyspieszenia procesu modernizacji systemów zużywających energię poprzez uzyskanie wsparcia inwestycyjnego, oraz zmniejszenie kosztów energii na skutek wprowadzenia nowych rozwiązań techniczno-technologicznych.

PGN jest zbiorem różnych konsekwentnie i stale podejmowanych działań (zadań) związanych w szczególności (katalog otwarty) z ochroną środowiska, planowaniem przestrzennym, czy transportem zbiorowym opisanych w innych punktach tego raportu oraz z lat poprzednich,

²³ Założenia zostały przyjęte w drodze uchwały nr XLVI/497/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 25 czerwca 2014 r.





a także w miesięcznych sprawozdaniach z pracy Burmistrza udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Toszek, są to w szczególności następujące działania:

- 1) realizacja postanowień Programu Ochrony Środowiska;
- 2) prowadzenie ewidencji oraz konserwacji urządzeń oświetlenia ulicznego – dokonywanie bieżących napraw oraz wymiana oświetlenia na energooszczędne;
- 3) promocja alternatywnych źródeł pozyskiwania energii oraz ciepła;
- 4) prowadzenia działań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa, w tym edukacją szkolną;
- 5) montaż lamp solarnych w sołectwach;
- 6) pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych (poza budżetowych) na realizację zadań w sołectwach;
- 7) realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego (naliczanie opłat, sporządzanie sprawozdań);
- 8) realizację zadań z zakresu gospodarki lokalowej (w tym także realizacja postanowień Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Toszek na lata 2022-2026);
- 9) stały monitoring możliwości pozyskania dofinansowania z funduszy europejskich, inicjatyw wspólnotowych i programów krajowych na działania realizowane przez Gminę;
- 10) realizację zadań związanych z regularnym transportem zbiorowym.

13. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek



W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016–2030 określone zostały kierunki, których głównym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Toszek poprzez zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia w rozwoju gminy oraz rozwiązywania problemów społecznych. W dokumencie opisano 5 celów operacyjnych, do których należą:

Cel operacyjny 1 - Zwiększenie efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej

Realizacja zadań związanych ze zwiększeniem efektywności systemu pomocy społecznej dla osób korzystających z pomocy społecznej polegała w szczególności na:

- 1) prowadzeniu działań informacyjnych na temat dostępnych form pomocy i wsparcia dla osób w różnych sytuacjach życiowych;
- 2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej - w Ośrodku Pomocy Społecznej w Toszku (dalej: „OPS”) zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, wyspecjalizowana w różnych dziedzinach; pracownicy posiadają wiedzę teoretyczną i duże doświadczenie zawodowe, które wykorzystują w swojej pracy. W roku sprawozdawczym pracownicy OPS odbyli 14 szkoleń – na ten cel wydatkowani 23.997,62 zł z budżetu gminy;
- 3) rozwoju współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
- 4) pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych na realizację programów celowych;

Cel operacyjny 2 - Obniżenie poziomu bezrobocia poprzez wdrożenie działań aktywizacyjnych

Podjęte działania ukierunkowano na:

- 1) prowadzenie prac społecznie użytecznych - w 2025 r. z tej formy wsparcia skorzystało 6 osób bezrobotnych (w roku 2024 było to 7 osób, w 2023 - 11 osób) wykonując prace społecznie użyteczne w sołectwach oraz w Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek, Centrum Kultury „Zamek w Toszku” oraz NZOZ Diecezji Gliwickiej – Stacja Caritas w Toszku.





Środki przeznaczone na wynagrodzenia dla pracowników pochodziły w 40% z budżetu gminy, a w 60% ze środków Funduszu Pracy. Łącznie świadczenia dla w/w osób w 2025 r. wyniosły: 29.206,80 zł, w tym:

- a) ze środków Gminy Toszek 11.682,72 zł,
 - b) z Funduszu Pracy - 17.524,08 zł;
- 2) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych w regionie ofert pracy oraz szkoleń, rozpowszechnianie tych informacji we współpracy w Powiatowym Urzędem Pracy w Gliwicach.

Cel operacyjny 3 - Przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie

Podjęmowano działania w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom, poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie do realizacji następujących programów:
 - a) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025;
 - b) Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026;
(które zostały opisane w dalszej części raportu);
- 2) profesjonalizacji kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej - doskonalono metody i techniki pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na szkoleniach. Podnoszono wiedzę i umiejętności pracowników w celu wdrożenia nowych rozwiązań organizacyjnych służących podnoszeniu jakości świadczonych usług;
- 3) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek:
 - a) w 2025 r. do Przewodniczącego w/w zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 11 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” część A, założonych przez Komisariat Policji w Pyskowicach (dla porównania w roku 2024 było to 13 wniosków);
 - b) kontynuowano procedury rozpoczęte w poprzednich latach;
 - c) w 2025 r. odbyło się 9 posiedzeń członków Zespołu oraz 52 posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych;
 - d) wydatkowanie środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosło 31.758,93 zł. Środki te przeznaczono na działania pomocowe w odniesieniu do osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie (tj. wynagrodzenie psychoterapeuty, wynagrodzenie psychologa oraz prawnika).

Cel operacyjny 4 - Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny

Podjęmowano działania na rzecz poprawy jakości życia rodzinom oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:

- 1) prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny - poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne i terapeuty uzależnień - łącznie w 2025 r. udzielono:
 - a) 58 konsultacji z terapeutą uzależnień dla 24 osób;
 - b) 525 porad psychologicznych dla 63 rodzin;
 - c) 89 porad prawnych dla 67 klientów;
- 2) wsparcie rodziny poprzez asystenta rodziny - asystą zostało objętych 13 rodzin, tj. 3 rodziny więcej niż w roku 2024. Łączna liczba osób objętych działaniami asystenta (liczba osób w rodzinach) wynosi 47 osoby (w tym 21 dorosłych i 26 dzieci);
- 3) opracowanie i wdrażanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2025 -2027;
- 4) realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny - w 2025 r. wydano łącznie 24 karty (w roku 2024 wydano 61 kart, w roku 2023 - 304, a w 2022 - 279 kart);
- 5)





- 6) realizację samorządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny 3+/Rodziny Zastępczej – w Gminie Toszek od 2014 roku funkcjonuje samorządowy program wspierający rodziny wielodzietne wychowujące co najmniej troje dzieci, będących na wspólnym utrzymaniu²⁴. Na tej podstawie możliwe jest wprowadzanie szeregu ulg i zniżek dla posiadaczy karty poprzez zawarcie porozumień z właścicielami punktów komercyjnych znajdujących się na terenie gminy Toszek;
- 7) wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad dziećmi – na terenie gminy Toszek w 2024 roku funkcjonował 1 żłobek dysponujący 50 miejscami, 1 przedszkole oraz 12 oddziałów przedszkolnych przy szkołach dysponujących łącznie 340 miejscami oraz 5 świetlic przyszkolnych;
- 8) działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin poprzez wsparcie finansowe oraz profesjonalną pracę socjalną – w 2025 r. na zadania z zakresu pomocy społecznej wydatkowano łącznie 1.644.968,00 zł. Pomocą finansową oraz pracą socjalną objęto 181 osób, co stanowi 2,08% mieszkańców gminy (dla porównania w 2024 r. na pomoc społeczną wydatkowano 1.355.375,00 zł, a 2023 r. - 2.375.392,00 zł, a w 2022 r. - 2.547.057,00 zł). Stopniowy spadek liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej może wynikać z faktu, iż mieszkańcy cieszą się lepszym statusem społecznym, a bezrobocie spada;
- 9) prowadzenie i finansowanie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych;
- 10) profesjonalizacja kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
- 11) rozwój współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi;
- 12) tworzenie infrastruktury miejskiej ułatwiającej aktywną rekreację rodzinną;
- 13) wspieranie różnorodnych form rekreacji, kultury oraz turystyki rodzinnej;
- 14) organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych.

Cel operacyjny 5 – Wydłużanie aktywności i sprawności seniorów i osób niepełnosprawnych

Podjęmowano działania na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością i starszych oraz umacniano istniejące formy wsparcia i pomocy poprzez:

- 1) prowadzenie działalności informacyjnej na temat dostępnych form pomocy;
- 2) prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych z wykluczeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:
 - a) w 2025 r. z usług opiekuńczych korzystały 52 osoby (tj. tyle samo co w roku 2024);
 - b) łączny koszt usług opiekuńczych (zgodnie z wydanymi decyzjami) w 2025 r. wynosił 67.226,00 zł (dla porównania w 2024 r. na ten cel wydatkowano 49.336,00 zł za 4.442 godziny usług opiekuńczych);
 - c) maksymalna wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze wynosiła 40,00 zł oraz 50,00 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych. Wzrost cen (jaki nastąpił od 2023 r.) związany jest ze wzrostem wynagrodzeń osób wykonujących zawody medyczne oraz świadczących usługi opiekuńcze;
 - d) zadanie jest w części lub całości odpłatne przez osoby objęte tą formą wsparcia. Odpłatność podopiecznego uzależniona jest od wysokości jego dochodu oraz od sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego – samodzielnego lub z rodziną. Usługi opiekuńcze były świadczone przez rehabilitanta i 6 opiekunek osób starszych zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku;
- 3) profesjonalizację kadry pracującej w obszarze pomocy społecznej;
- 4) wspieranie wolontariatu - 11 października 2017 r. zostało zainaugurowane Centrum Wolontariatu

²⁴ Program ten został przyjęty Uchwałą nr XLIV/480/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia „Karty Dużej Rodziny 3+/Rodziny Zastępczej” dla rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych z terenu Gminy Toszek z późn. zm.





Ośrodka Pomocy Społecznej – przedsięwzięcie to zostało zorganizowane dzięki współpracy OPS-u z Parafią pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku oraz Szkołą Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku, corocznie wykonywane są działania wolontariuszy w Domu Pomocy Społecznej w Wiśniczu, w szczególności poprzez dotrzymywanie towarzystwa pensjonariuszom, czy niesienie pomocy osobom starszym mieszkającym na terenie gminy Toszek.

14. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025



Uchwałą Nr XXXIX/500/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Przedmiotowy Program opiera się na:

- 1) *profilaktyce uniwersalnej* – skierowanej do ogółu społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży, jej celem głównym jest kreowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań, wpieranie prawidłowego rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci i młodzieży, wspomaganie rodziny w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu ograniczenia zachowań ryzykownych. W ramach profilaktyki uniwersalnej podejmowane są działania, których celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi alkoholizmu oraz działania, które mają kreować zdrowy styl życia, rozwijać zainteresowania, wspierać prawidłowy rozwój i funkcjonowanie emocjonalno-społeczne społeczności;
- 2) *profilaktyce selektywnej* - skierowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, jej odbiorcami są osoby w większym stopniu narażone na rozwój zachowań ryzykownych poprzez uwarunkowania biologiczne i środowiskowe. W ramach profilaktyki selektywnej podejmowane są działania profilaktyczne skierowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją działalność społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów uzależnień, przede wszystkim działania uprzedzające, nie naprawcze oraz działania, które służą zapobieganiu podejmowania przez wytypowane osoby lub ich grupy zachowań ryzykownych;
- 3) *profilaktyce wskazującej* - skierowanej na jednostki lub grupy osób wysokiego ryzyka, które przejawiają pierwsze symptomy problemów uzależnienia od środków psychoaktywnych, zawiera m.in.: działania, których celem jest zapobieganie rozwojowi zachowań ryzykownych u osób dotkniętych uzależnieniem działania, które uniemożliwiają rozprzestrzenianie się niepożądanego zjawiska na inne jednostki lokalnej społeczności.

Zrealizowane działania:

w ramach profilaktyki uniwersalnej:

- ✓ prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, w szczególności zajęć sportowo-rekreacyjnych, których celem jest zapewnienie poczucia przynależności, możliwości rozwoju zainteresowań oraz umiejętności pracy zespołowej;
- ✓ wspieranie inicjatyw, które rozwijają umiejętności i zainteresowania uczniów, organizacja czasu wolnego w szczególności w formie zajęć kulturalnych, rekreacyjnych w ramach profilaktyki uzależnień,
- ✓ realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych przez kompetentnych specjalistów, w tym pedagogów oraz trenerów dla dzieci i młodzieży dla różnych grup zawodowych i społecznych;





- ✓ przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych, które przybliżają negatywne skutki spożywania alkoholu;
- ✓ udział w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ✓ organizowanie spotkań edukacyjnych oraz warsztatów dla dorosłych, co pozwoliło na poszerzenie wiedzy wśród mieszkańców na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i substancji chemicznych;
- ✓ uczestniczenie w organizowanych imprezach środowiskowych (tj. festyny, zawody sportowe, wydarzenia świąteczne, kiermasze itp.), podczas których swoje możliwości i kompetencje mogą zaprezentować placówki pomocowe, oświatowe, służby zdrowia, organy ścigania;
- ✓ promocja zdrowego stylu życia;

w ramach profilaktyki selektywnej:

- ✓ podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy poprzez udział w szkoleniach;
- ✓ podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (policja, kierowcy);
- ✓ organizowanie cyklicznych zajęć, szkoleń dla rodziców i opiekunów w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie szkodliwości przyjmowania środków psychoaktywnych, konsekwencji prawnych z ich posiadania, używania, wytwarzania oraz sprzedawania;
- ✓ współpraca w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu - wspieranie zatrudnienia socjalnego, reintegracji społeczno-zawodowej;
- ✓ kontynuacja i rozwój, w miarę potrzeb społecznych, działalność Punktu Wsparcia Rodziny, w tym informowanie o tym gdzie można uzyskać pomoc i wsparcie;
- ✓ motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia za pomocą efektywnej pracy socjalnej i wsparcia asystenta rodziny;
- ✓ finansowanie działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toszku;
- ✓ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ✓ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 u.w.t.p.a. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- ✓ organizacja i prowadzenie programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży (opisano w ppkt 18 niniejszego rozdziału);

w ramach profilaktyki wskazującej:

- ✓ zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od substancji i środków psychoaktywnych, w tym wspieranie placówek leczenia uzależnień poprzez zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów, a w czasach pandemii niezbędnych środków czystości i higieny;
- ✓ udzielanie pomocy psychospołecznej, specjalistycznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe – działalność informacyjno-edukacyjna w różnych instytucjach, w tym upowszechnianie informacji dotyczących dostępnych adresów, gdzie można skorzystać ze specjalistycznej pomocy, a także upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania;
- ✓ w roku sprawozdawczym (2025) na spotkania z terapeutą leczenia uzależnień i psychologiem zgłosiły się osoby uzależnione od alkoholu, doświadczające przemocy domowej oraz te, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i tym samym w 2025 r. udzielono:
 - a) 58 konsultacji z terapeutą uzależnień dla 24 osób;
 - b) 525 porad psychologicznych dla 63 rodzin.





W Gminie Toszek w 2025 r. 52 rodziny z problemami alkoholowymi korzystało z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszystkie rodziny objęte zostały wsparciem. Podejmowano wobec nich działania mające na celu motywowanie osób pijących do podjęcia leczenia w profesjonalnych placówkach leczenia odwykowego.

W 2025 r. na przeciwdziałanie alkoholizmowi i profilaktykę uzależnień wydatkowano łącznie 216.944,87 zł, sfinansowane z opłat za korzystanie z aktualnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobieranych od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Toszek w roku 2025.

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W roku 2025 w skład Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: „MGKRPA”) wchodziło 6 członków. W tym czasie Komisja przeprowadziła 154 rozmowy interwencyjno-motywujących.

Tabela 21

Podsumowanie działań podejmowanych przez MGKRPA w latach 2020-2025

Określenie czynności	ROK					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wniosków o zastosowanie leczenia w okresie sprawozdawczym	31	29	17	19	3	2
Ilość wniosków złożonych przez MGKRPA do Sądu	9	25	10	20	3	2
Ilość osób wezwanych na posiedzenie MGKRPA	16	58	27	13	12	11
Ilość osób, które dobrowolnie zobowiązały się do wizyty w ośrodku lub psychologa	17	17	26	18	1	4
Ilość osób, które dobrowolnie zobowiązały się do podjęcia leczenia odwykowego w zakładach Leczenia odwykowego	3	3	6	9	0	1
Ilość posiedzeń MGKA w danym roku	18	18	24	24	12	12
Ilość osób skierowanych na badania do biegłych sądowych w przedmiocie uzależnień od alkoholu	0	27	46	52	3	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku





15. Program profilaktyczny dla seniorów

Program (realizowany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025) adresowany jest dla seniorów z gminy Toszek i obejmuje działania profilaktyczne promujące zdrowy tryb życia, zwiększenie udziału w życiu społecznym, integrację międzypokoleniową i aktywizację seniorów z różnych środowisk oraz ukazanie alternatywnych metod spędzania czasu wolnego.

W zakresie profilaktyki uzależnień program zmierza do kształtowania postaw abstynenckich wśród seniorów, przekazywania wiedzy dotyczącej pojęcia uzależnienia, skutków oraz etapów uzależnienia. Ważne jest również pobudzenie do refleksji nad własną postawą wobec uzależnień, nadmiernego zażywania leków, suplementów diety, nadmiernego przywiązania do multimediów itp.

Program profilaktyczny dla seniorów jest realizowany cyklicznie w formie tworzonych Klubów Seniora.

Udział w programie profilaktycznym dla seniorów zadeklarowało 209 seniorów z terenu gminy Toszek. Faktyczna liczba uczestników jest zmienna. Zajęcia odbywały się w ramach dwóch Klubów Seniora: w Toszku i w Kotulinie.

W ramach realizacji programu profilaktycznego w roku sprawozdawczym – tak jak i w latach poprzednich zorganizowano różne spotkania wraz z prelekcjami dotyczącymi w szczególności profilaktyki zdrowotnej i antyuzależnieniowej, przykładowo zorganizowano:

- cykl warsztatów psychoedukacyjnych prowadzonych przez psychologa;
- „Dzień Seniora” - spotkanie dla wszystkich seniorów z terenu gminy Toszek. Spotkanie bogate w zabawy, konkursy, zawody prowadzone przez animatorów oraz wspólne śpiewanie piosenek miały na celu integrację seniorów, poznanie członków grupy oraz zachęcenie do współdziałania;
- zajęcia nordic walking – treningi prowadzone przez profesjonalnych instruktorów, odbywały się cyklicznie przez cały rok, w dwóch grupach – w Toszku oraz Kotulinie;
- Wigilia Seniorów.

OPS poza samodzielną organizacją wydarzeń bierze udział w programach takich jak Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej czy Opieka Wytchnieniowa.

W program wpisują się także wydarzenia organizowane przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”, które mają zachęcić seniorów do aktywnego udziału w życiu lokalnej wspólnoty.

Na terenie gminy znajduje się Centrum Zdrowia Psychicznego w Toszku, które również oferuje specjalne programy dla seniorów. Centrum świadczy usługi w ramach zawartej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, aby zapewnić kompleksową pomoc psychiatryczną mieszkańcom powiatu gliwickiego. Z pomocy Centrum mogą korzystać osoby pełnoletnie w kryzysie psychicznym oraz ich bliscy i znajomi, zapewniając pomoc w sposób szybki, dostępny i bez konieczności wcześniejszego skierowania. OPS promuje również działania podejmowane przez Centrum celem poprawy jakości życia seniorów.

Uzupełnieniem przedmiotowego programu są działania podejmowane z własnej inicjatywy mieszkańców przykładowo w formie Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego aktualnie jest (w 2026 r.) w trakcie realizacji projekt „Gmina Toszek dla Seniorów”.





16. Pozostałe programy opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj działań prowadzonych w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych reguluje Zarządzenie nr 43/JJ/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku z dnia 31.12.2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Programów opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Toszek prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku.

Celem programów opiekuńczo-wychowawczych jest zapewnienie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w atrakcyjny dla nich sposób, idący w parze z oddziaływaniem profilaktycznym i zainteresowaniami uczestników. Zajęcia mają różnorodną formę: ruchową, stolikową, dydaktyczną, obejmują także pomoc w odrabianiu zadań domowych lub wyrównywanie braków w nauce szkolnej.

W ramach programu w Gminie Toszek w 2025 r. zorganizowano:

- 1) cykl zajęć psychoedukacyjnych dedykowanych rodzicom - zajęcia były prowadzone w formie warsztatowej przez psychologów. Obejmowały okres luty – czerwiec 2025 r. i koncentrowały się na obszarach: treningu umiejętności wychowawczych, komunikacji z nastolatkiem, wczesnego rozpoznawania zagrożeń, profilaktyki uzależnień behawioralnych poruszające w szczególności n/w tematykę:
 - a) „Świat emocjonalnych potrzeb dziecka”,
 - b) „Zrozumieć potrzeby emocjonalne dziecka”,
 - c) „Praktyczny trening umiejętności rodzicielskich”,
 - d) „Czas na szczęśliwe rodzicielstwo i dzieciństwo”;
- 2) cykl warsztatów (stolarskie i ogrodnicze) jako forma profilaktyki przeciw uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu, upowszechniania i promowania zdrowego stylu życia, pozbawionego używek oraz świata cyberprzestrzennego, integracja międzypokoleniowa;
- 3) warsztaty psychoedukacyjne pn. „Uzależnienia i depresja wśród młodzieży” skierowane dla uczniów klas 8 wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy Toszek;
- 4) szkolenie pn. „Zrozumieć i przeciwdziałać współczesnym uzależnieniom” dla pracowników placówek oświatowych działających na terenie gminy oraz pracowników pomocy społecznej;
- 5) warsztaty profilaktyczne przeznaczone dla dzieci w wieku 5-6 lat realizowane w: Publicznym Przedszkolu w Toszku oraz oddziałach przedszkolnych działających przy szkołach;
- 6) zorganizowanie wakacyjnych zajęć świetlicowych dla dzieci z sołectw. Poza tym zajęcia wakacyjne były dodatkowo prowadzone przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”;
- 7) „Mikołajki” - w spotkaniu z tej okazji wzięło udział 200 dzieci.

17. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2025-2027

Uchwałą Nr VII/75/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 19 grudnia 2024 r. r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025–2027. Zakłada on jako główny cel udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia rodzinom z gminy Toszek w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2025-2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Cele określone w Programie opierają się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych miasta.

Cele te wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Toszek na lata 2016-2030, którego sposób realizacji opisano już w ppkt 14 niniejszego rozdziału raportu.





Zadania realizowane w 2025 r. wpisujące się w cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025–2027:

- 1) *zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej* – przez cały rok 2025 regularnie były wypłacane różnego rodzaju świadczenia. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 2.381.010,00 zł;

Tabela 22

*Świadczenia pieniężne wypłacone w 2024 r. i w 2025 r. (porównanie)
przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku*

Lp.	Nazwa wypłacanego świadczenia	Rok 2024			Rok 2025			
		Liczba osób	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)	
1.	zasiłek stały	25	24	215.035,00	22	22	255.752,00	↑
2.	zasiłek okresowy	35	34	77.286,00	26	26	86.553,00	↑
3.	zasiłek celowy	35	35	17.132,00	11	11	14.496,00	↓
4.	zasiłki rodzinne z dodatkami	121	39	209.697,00	65	22	108.569,00	↓
5.	zasiłki pielęgnacyjne	180	173	413.118,00	170	164	390.239,00	↓
6.	świadczenia pielęgnacyjne	48	48	1.492.769,00	42	41	1.442.633,00	↓
7.	specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0,00	0	0	0,00	■
8.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	20	20	20.000,00	13	13	13.000,00	↓
9.	fundusz alimentacyjny	13	8	58.573,00	13	8	65.768,00	↑
10.	świadczenie „za życiem”	0	0	0,00	1	1	4.000,00	↑
RAZEM				2.503.610,00			2.381.010,00	↓

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku

- 2) *zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych i niepełnosprawnych* – pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłków realizowana jest z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, którego adresatem są osoby i rodziny, w których oprócz dysfunkcji, dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tj.: dla osoby samotnie gospodarującej 3.030,00 zł i dla rodziny 1.646,00 zł na osobę w rodzinie. Zadanie to jest w 60% dotowane z Budżetu Państwa, a pomoc przyznawana jest w dwóch formach: zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie posiłku. Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku w roku 2025 wyniosła 94 (dla porównania w 2024 r. było to 116 osób, w 2023 r. było to 118 osób, a w 2022 roku były to 93 osoby), a liczba rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na jego zakup wyniosła 51 (tj. porównywalnie do lat poprzednich). Dodatkowo ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności korzysta 65 osób starszych lub niepełnosprawnych;





- 3) **objęcie pomocą w formie stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy** - zadanie to realizowane jest przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek. W roku 2025 przyznano wyprawki szkolne w formie bezpłatnych podręczników dla 775 uczniów (dla porównania w 2024 r. z tej formy pomocy skorzystało 761 uczniów) oraz przekazano 3 stypendia szkolne uprawnionym do świadczenia uczniom (tak jak w roku 2024);
- 4) **współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej** - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2025 roku wyniosła 25 (dla porównania w roku 2024 wyniosła ona 21, a w latach 2023 i 2022 wyniosła ona 13), z kolei liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wyniosła 1 (w latach poprzednich - 3). Wysokość wydatkowanych środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła łącznie 197.234,00 zł, tj. porównywalnie do roku 2024, kiedy to na ten cel wydatkowano 196.605,00 zł;
- 5) **zapewnienie opieki osobom starszym oraz osobom zależnym w domach** - pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub z innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Od dnia 1 stycznia 2013 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku realizuje usługi opiekuńcze. Maksymalna wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze wynosi odpowiednio 40,00 zł oraz 50,00 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadanie było w części lub całości odpłatne przez osoby objęte tą formą wsparcia. Odpłatność podopiecznego uzależniona jest od wysokości jego dochodu oraz od sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego - samodzielnego lub z rodziną. Usługi opiekuńcze były świadczone przez 6 opiekunek osób starszych zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku. Liczba osób objętych w 2025 r. pomocą w postaci usług opiekuńczych wyniosła 52 (tj. tyle samo co w roku 2024), liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej w 2025 r. wyniosła 7, z kolei liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w 2025 r. wyniosła 3;
- 6) **rozwój usług asystentów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych** - w 2025 r. asystent rodziny obejmował wsparciem 13 rodzin z terenu gminy Toszek (o 2 więcej niż w roku 2024);
- 7) **organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji** - w 2025 r. asystent rodziny odbył szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (tak jak w roku 2024);
- 8) **zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności** - na terenie gminy Toszek funkcjonuje 1 miejsce poradnictwa specjalistycznego (rodzaj poradnictwa w punkcie: prawne, psychologiczne, terapeuta uzależnień). Liczba osób objętych wsparciem w roku 2025 wyniosła 147 (o 15 więcej niż w roku 2024), a liczba udzielonych (łącznie) porad w roku sprawozdawczym wyniosła 672;
- 9) **działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności** - w 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny Miasta i Gminy Toszek objął procedurą „Niebieskiej Karty” 21 rodzin, w tym 17 rodzin z dziećmi²⁵;
- 10) **zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (bezdonnym)** - w 2025 r. 1 osoba bezdomna z terenu gminy Toszek przebywała w schronisku dla osób bezdomnych;

²⁵ liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” jest zmienna: w roku 2024 - 21, w roku 2023 i 2022 - 14 rodzin, w roku 2021 wyniosła ona 17, w roku 2020 i 2019 -11





Szczegółowe informacje dotyczące sposobu realizacji przedmiotowego programu zostały wskazane w Uchwale nr XXII/198/2026 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania za 2025 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2025-2027 wraz ze wskazaniem potrzeb (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Toszku).

18. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026

Uchwałą Nr XXXV/445/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 listopada 2021 r. został przyjęty i wdrożony do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Toszek na lata 2022-2026.

Celem głównym niniejszego programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Toszek. Realizację celu głównego ułatwiło określenie pomniejszych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Cel szczegółowy nr 1 - Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podjęte działania:

- 1) upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków;
- 2) prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- 3) prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie;
- 4) propagowanie właściwych postaw społecznych poprzez zajęcia kulturowe, edukacyjne i sportowe.

Cel szczegółowy nr 2 - Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Podjęte działania:

- 1) opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) bezpłatny dostęp do usług prawnych, psychologicznych w sytuacji kryzysu wywołanego zjawiskiem przemocy w rodzinie (Punkt Wsparcia Rodziny);
- 3) stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”, podejmowanie interwencji w środowisku;
- 4) współpraca z Zespołem Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, uczestniczenia w grupach wsparcia oraz grupach edukacyjno-terapeutycznych, prowadzenia indywidualnych programów pomocy.

Cel szczegółowy nr 3 - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Podjęte działania:

- 1) współpraca z Zespołem Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w zakresie realizacji programu dla sprawców przemocy w rodzinie funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta i Gminy Toszek;
- 2) zabezpieczenie noclegu w przypadku nakazu natychmiastowego opuszczenia zajmowanego mieszkania - w 2025 roku nie wystąpiła jednak konieczność zapewnienia noclegu osobie, która otrzymała nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego.





Wysokość środków wydatkowanych w roku 2025 na realizację w/w zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosła 31.785,93 zł.

19. Programy (projekty) dofinansowane ze źródeł zewnętrznych w 2025 r.

Fundusze pozyskane dla oświaty przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek:

- 1) *„Dajemy dzieciom moc – kompleksowa oferta rozwojowa Publicznego Przedszkola w Toszku”* - celem projektu jest podniesienie jakości edukacji przedszkolnej realizowanej w Publicznym Przedszkolu w Toszku poprzez zwiększenie dla co najmniej 92 dzieci w wieku przedszkolnym dostępności do zajęć dodatkowych uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne i rozwojowe. Do osiągnięcia tak sformułowanego celu przyczyni się również rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych 12 nauczycielek Przedszkola w Toszku w zakresie wspomagania rozwoju społeczno-edukacyjnego dzieci oraz rozwój kompetencji wychowawczych 25 rodziców. W ramach projektu organizowane są zajęcia wspomagające rozwój psychofizyczny oraz społeczno-emocjonalny, zajęcia kształtujące postawy prozdrowotne i proekologiczne, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe w zakresie wiedzy przyrodniczej oraz robotyki i programowania, a także zajęcia poświęcone preorientacji zawodowej. Realizacja wymienionych zajęć została wsparta zakupem wyposażenia umożliwiającego przeprowadzenie dodatkowych zajęć dla dzieci oraz zewnętrznym placem zabaw.
 - **Wartość projektu oszacowano na 192.197,00 zł**
 - **Wysokość otrzymanego dofinansowania (fundusze europejskie) wynosi 172.977,00 zł**
 - **Czas trwania projektu: 01.09.2024 r. – 28.02.2026 r.**

Rysunek 95

Zdjęcia z realizacji w 2025 r.
Projektu *„Dajemy dzieciom moc (...)”*

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



- 2) *„Przedszkola na start – wysoki poziom edukacji przedszkolnej w Gminie Toszek”* - celem głównym projektu jest podniesienie jakości edukacji przedszkolnej realizowanej w 6 oddziałach przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku i w Szkole Podstawowej w Kotulinie poprzez zwiększenie dla dzieci w wieku przedszkolnym dostępności do zajęć dodatkowych uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne i rozwojowe.



Do osiągnięcia tak sformułowanego celu przyczyni się również rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych 10 nauczycielek w zakresie wspomagania rozwoju społeczno-edukacyjnego dzieci. W ramach projektu organizowane są zajęcia wspomagające rozwój psychofizyczny oraz społeczno-emocjonalny, zajęcia kształtujące postawy prozdrowotne i proekologiczne, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe w zakresie wiedzy przyrodniczej oraz robotyki i programowania, a także zajęcia poświęcone preorientacji zawodowej. Realizacja wymienionych zajęć jest wsparta zakupem wyposażenia umożliwiającego przeprowadzenie dodatkowych zajęć dla dzieci oraz doposażone zostaną przedszkolne place zabaw.

- **Wartość projektu oszacowano na 450.617,00 zł**
- **Wysokość otrzymanego dofinansowania (fundusze europejskie) wynosi 405.556,00 zł**
- **Czas trwania projektu: 01.09.2025 r. – 30.06.2027 r.**

Rysunek 96

Zdjęcia z zajęć organizowanych przez przedszkole w Kotulinie w ramach programu „Przedszkola na start – wysoki poziom edukacji przedszkolnej w Gminie Toszek”



źródło: archiwum Szkoły Podstawowej w Kotulinie

3) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” - program realizowany był w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek szkolnych i przedszkolnych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Dzięki otrzymanym środkom z Budżetu Państwa oraz środkom własnym wzbogacane zostały księgozbiory bibliotek.

- **Wartość programu oszacowano na 54.375,00 zł**
- **Wysokość otrzymanego dofinansowania (z Budżetu Państwa) wynosi 43.500,00 zł**



4) Program „Posiłek w szkole i w domu” - przedmiotem programu było doposażenie i poprawa standardu funkcjonujących stołówek i kuchni w Szkole Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku i Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Pniowie.

→ Wartość programu oszacowano na 103.730,00 zł

→ Wysokość otrzymanego dofinansowania (z Budżetu Państwa) wynosi 82.984,00 zł

→ Czas trwania projektu: 25.06.2025 r. – 31.12.2025 r.

5) Ekopracownia pod chmurką „Trzy Żywioty” Simony Kossak w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku - celem głównym projektu jest utworzenie Ekopracowni współfinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach, w której uczniowie będą mogli prowadzić ciekawe badania, eksperymenty i obserwacje, gdzie będą mieli zapewniony kontakt z przyrodą, jakiego nie zastąpi nawet najlepiej wyposażona pracownia szkolna. Ważne jest również promowanie aktywnego stylu życia i zdrowego odżywiania poprzez empiryczne doświadczenia. „Ekopracownia pod chmurką” to świetna inicjatywa, która pozwoli dzieciom na naukę poprzez zabawę i kontakt z naturą. W ramach projektu „Trzy żywioty” Simony Kossak, będzie można prowadzić różnorodne zajęcia, które zaangażują dzieci od najmłodszych lat.

→ Wartość projektu 87.500,00 zł

→ Wysokość otrzymanego dofinansowania (WFOŚiGW w Katowicach) wynosi 70.000,00 zł

→ Czas trwania projektu: 01.07.2025 r. – 01.03.2026 r.

Rysunek 97

Wizualizacja powstającej Ekopracowni pod chmurką przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku



źródło: archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku





6) Program „*Cyfrowy uczeń*” - ogólnopolski program rządowy realizowany przez Ministerstwo Edukacji i Ministerstwo Cyfryzacji. Jego celem jest rozwój kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz unowocześnienie szkół. Realizowany jest przez Szkoły Podstawowe w Toszku, Szkołę Podstawową w Kotulinie, Szkołę Podstawową w Paczynie. Program w trakcie realizacji.

→ **Wartość programu oszacowano na 278.619,00 zł**

→ **Wysokość otrzymanego dofinansowania (z Budżetu Państwa) wynosi 278.619,00 zł - 100%**

7) „*Olimpiada przedszkolaka - zabawa, sport, zdrowie*” - projekt Fundacji ING Dzieciom. Przedmiotem projektu był zakup sprzętu sportowego - huśtawki, piłki do koszykówki, siatkówki, tarcze do darta, zestaw animacyjny oraz organizacja zawodów sportowych dla dzieci zamieszkałych na terenie gminy Toszek. Realizatorem projektu była Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku

→ **Wartość programu: 6.000,00 zł**

→ **Wysokość otrzymanego dofinansowania (Fundacja ING Dzieciom): 6.000,00 zł - 100%**

→ **Czas trwania projektu: zrealizowano w 2025 r.**

Rysunek 98

Fotorelacja z „*Olimpiady Przedszkolaka*”



źródło: archiwum Publicznego Przedszkola w Toszku

Fundusze pozyskane przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”:

1) w roku 2025 otrzymano refundację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Departamentu Ochrony Zabytków w kwocie: 45.000,00 zł za realizację zadania: „*Przebudowa i remont instalacji hydrantowej dla budynku bramnego i budynku stajni na zamku w Toszku*” . W roku 2022 wykonano część I remontu, obejmującą wymianę wszystkich hydrantów na nowe oraz wymianę rur (podłączeń hydrantowych, podziemnych) inwestycja została zakończona w roku 2023 i opisana szczegółowo w raporcie za ten okres, jednak w roku 2025 udało się uzyskać refundację części poniesionych wydatków przy zabytku.

→ **Całkowity koszt inwestycji wyniósł: 127.920,00 zł**

→ **Kwota otrzymanej refundacji poniesionych kosztów: 45.000,00 zł**





2) złożono wnioski o dofinansowanie prac konserwatorskich, robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożono wnioski o dofinansowanie zadań pod nazwą: *Nowoczesne Przestrzenie pełne Możliwości – modernizacja i doposażenie sal Centrum Kultury Zamek w Toszku* – koszt oszacowano w roku 2026 na 177.300,00 zł, a w roku 2027 na kwotę: 156.970,00 zł. Zgodnie z informacją dostępną na stronie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedmiotowe wnioski zostały zakwalifikowane, a kwota dofinansowania wynosić będzie odpowiednio: 136.000,00 zł w roku 2026 i 120.000,00 zł w roku 2027.

Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono wykaz programów (projektów) dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, na które składano wnioski o dofinansowanie w 2025 r. bez względu na termin ich realizacji (szczegóły poniżej).

Tabela 23

Wykaz programów (projektów) dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, na które składano wnioski o dofinansowanie w 2025 r.

L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
INICJATYWA SOŁECKA				
1.	„Modernizacja placu zabaw w sołectwie Boguszyce poprzez wymianę nawierzchni w celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników” <i>w ramach Inicjatywy Sołeckiej</i>	42.558,69	34.000,00	Żaden z 4 wniosków złożonych w 2025 r. w ramach Inicjatywy Sołeckiej nie otrzymał dofinansowania, w związku z czym zadania te nie były realizowane.
2.	„Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców sołectwa Pawłowice poprzez zagospodarowanie miejsca publicznego w lampy solarne” <i>w ramach Inicjatywy Sołeckiej</i>	15.000,00	12.000,00	
3.	„Modernizacja siłowni zewnętrznej w sołectwie Proboszczowice poprzez wykonanie nowej nawierzchni” <i>w ramach Inicjatywy Sołeckiej</i>	45.800,00	34.000,00	
4.	„Wzrost atrakcyjności miejsca publicznego w sołectwie Sarnów poprzez doposażenie placu zabaw” <i>w ramach Inicjatywy Sołeckiej</i>	50.000,00	40.000,00	
Łączna kwota (wartość) wniosków złożonych w ramach Inicjatywy Sołeckiej:		153.358,69	120.000,00 <i>- nie otrzymano dofinansowania</i>	





L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
POLiOC				
5.	<p>„Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek”</p> <p style="text-align: center;">POLiOC</p>	<p>504.024,87 (wartość zrealizowanego już zadania)</p>	<p>576.900,00</p>	<p>Pierwotnie wnioskowano o 576.900,00 zł. Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona.</p>
6.	<p>„Zapewnienie dostępności kierowców na potrzeby ochrony ludności i obrony narodowej w Gminie Toszek – szkolenia dla kierowców kat. C+E oraz Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry Urzędu Miejskiego w Toszku”</p> <p style="text-align: center;">POLiOC</p>	<p>55.990,00 (wartość zrealizowanego już zadania)</p>	<p>69.400,00</p>	<p>Pierwotnie wnioskowano o 69.400,00 zł. Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona.</p>
7.	<p>„Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” oraz „Zapewnienie ciągłości dostaw podstawowych usług w Gminie Toszek” - cz. I</p> <p style="text-align: center;">POLiOC</p>	<p>201.461,70 (wartość zrealizowanego już zadania)</p>	<p>201.461,70</p>	<p>Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu.</p>
8.	<p>„Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” oraz „Zapewnienie ciągłości dostaw podstawowych usług w Gminie Toszek” - cz. II</p> <p style="text-align: center;">POLiOC</p>	<p>128.195,17 (wartość zrealizowanego już zadania)</p>	<p>134.999,00</p>	<p>Pierwotnie wnioskowano o 134.999,00 zł. Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona.</p>





L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
9.	<p>„Uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC w Gminie Toszek” - cz. III</p> <p>POLiOC</p>	122.385,00 (wartość zrealizowanego już zadania)	125.000,00	<p>Pierwotnie wnioskowano o 125.000,00 zł. Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona.</p>
10.	<p>„Tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności przeznaczonych do realizacji zadań ochrony ludności”</p> <p>POLiOC</p>	56.146,03 (wartość zrealizowanego już zadania)	55.314,00	<p>Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej wysokości (100 %) i został zrealizowany w 2025 r., co zostało opisane w rozdziale I pkt 3 raportu.</p>
Łączna kwota (wartość) projektów dofinansowanych w ramach POLiOC:		1.068.202,77 (rzeczywista wartość zrealizowanych zadań)	1.163.074,70 - wartość otrzymanego dofinansowania	Niewykorzystana kwota dotacji o łącznej wartości 94.871,93 zł została zwrócona
Pozostałe źródła dofinansowania/ Pozostałe Programy:				
11.	<p>„Budowa systemu monitoringu miejskiego na rynku w Toszku dla poprawy bezpieczeństwa publicznego”</p> <p>w ramach Rządowego Programu „Razem bezpieczniej”</p>	150.000,00	120.000,00	Wniosek został złożony w 2025 r.
12.	<p>„Przebudowa drogi w Paczynie od ul. Wiejskiej wzdłuż ul. Leśniczówka do granicy z ALP”</p> <p>w ramach środków Województwa Śląskiego (ochrona gruntów rolnych)</p>	386.375,00	309.100,00	Wniosek został złożony w 2025 r. i uzyskał dofinansowanie oraz został zrealizowany, co zostało opisane w rozdziale I pkt 2 raportu





L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
13.	„Przebudowa drogi w Ciochowicach” w ramach środków Województwa Śląskiego (ochrona gruntów rolnych)	510.201,36	510.201,36	Wniosek został złożony w 2025 r. nie uzyskał dofinansowania w związku z niekwalifikowalnością typu drogi
14.	„Budowa skateparku w Toszku” w ramach PS WPR 2023–2027 (LEADER / RLKS)	557.631,14	303.000,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji (planowany termin zakończenia – 2026 r.)
15.	„Rozwój infrastruktury mobilności miejskiej i systemów przesiadkowych w Gminie Toszek” w ramach FE SL 2021–2027 (działanie 3.2 Mobilność miejska)	2.585.334,00 zł	2.099.999,79	Wniosek został złożony w 2025 r. i jest w trakcie oceny
16.	„Wymiana istniejących kotłów węglowych na kotły na pellet wraz z wymianą instalacji c.o. w Szkole Podstawowej w Paczynie” w ramach WFOŚiGW w Katowicach	334.913,59 zł	200.948,15	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany oraz rozliczony w 2025 r.
17.	„Ekopracownia pod chmurką „Trzy Żywioly” Simony Kossak w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku” w ramach WFOŚiGW w Katowicach	87.500,00	70.000,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji (2026 r.)
18.	„Przedszkola na start – wysoki poziom edukacji przedszkolnej w Gminie Toszek” (Europejski Fundusz Społeczny)	450.617,00	405.556,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji (2026 r.), co opisano częściowo powyżej (nad tabelką)





L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
19.	Narodowy Program Czytelnictwa w ramach programu: <i>Narodowy Program Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025</i>	54.375,00	43.500,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji
20.	„Posiłek w każdej szkole” <i>(program rządowy)</i>	103.730,00	82.984,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany (w 2025 r.), co opisano częściowo powyżej (nad tabelką)
21.	„Cyfrowy uczeń” <i>(program rządowy)</i>	278.619,00	278.619,00 (100%)	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i jest w trakcie realizacji
22.	„Olimpiada Przedszkolaka – zabawa, sport, zdrowie” <i>Fundacja ING Dzieciom</i>	6.000,00	6.000,00 (100%)	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i został zrealizowany (w 2025 r.), co opisano częściowo powyżej (nad tabelką)
23.	Refundacja kosztów związanych ze zrealizowanym (w latach 2022-2023) zadaniem „Przebudowa i remont instalacji hydrantowej dla budynku bramnego i budynku stajni na zamku w Toszku” <i>- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>	127.920,00	45.000,00	Wniosek o refundację został rozpatrzone pozytywnie we wnioskowanej wysokości
24.	Nowoczesne Przestrzenie pełne Możliwości – modernizacja i doposażenie sal Centrum Kultury Zamek w Toszku (etap I - rok 2026) <i>- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>	177.300,00	136.000,00	Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i będzie realizowany (w 2026 r.)





L.p.	Nazwa projektu (programu/zadania)	Całkowita kwota (wartość) projektu (w zł)	Wnioskowana kwota dofinansowania (w zł)	Stan realizacji, dodatkowe informacje, uwagi
1	2.	3.	4	5
25.	<p><i>Nowoczesne Przestrzenie pełne Możliwości – modernizacja i doposażenie sal Centrum Kultury Zamek w Toszku (etap II - rok 2027)</i></p> <p><i>- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i></p>	156.970,00	120.000,00	<p>Wniosek otrzymał dofinansowanie we wnioskowanej kwocie i będzie realizowany (w 2027 r.)</p>
RAZEM:		3.630.153,50	3.163.781,85	-----
		(wartość projektów (z)realizowanych, na które pozyskano dofinansowanie ²⁶)	wartość otrzymanego dofinansowania (suma pogrubionych wartości)	

źródło: opracowanie własne

Łączna wartość wskazanych powyżej (25) projektów, na których realizację składano wnioski w roku sprawozdawczym wyniosła 7.029.047,82 zł. Ze względu na brak wystarczających środków własnych projekty, które nie otrzymały dofinansowania nie były realizowane.

Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, na które zostało przyznane dofinansowanie w roku 2025 wyniosła (tj. wartość całkowita 18 projektów) wyniosła 3.630.153,50 zł, w tym **wysokość pozyskanego dofinansowania: 3.163.781,85 zł, tj. 87,15 % ogólnej wartości tych projektów/programów.**

²⁶ Wskazano wartość projektów zrealizowanych, będących w trakcie realizacji lub zaplanowanych do realizacji, na które pozyskano dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych. W tabeli tej NIE uwzględniono kosztów zadań, które nie były zrealizowane (przykładowo Inicjatywa sołecka), które nie otrzymały dofinansowania lub które są w trakcie oceny





Rozdział III

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Toszku

Zgodnie z art. 30 ust. 1 u.s.g. Burmistrz Toszka jest organem wykonawczym gminy, do którego zadań należy w szczególności wykonywanie uchwał rady gminy.

W 2025 r. Rada Miejska w Toszku obradowała łącznie na 11 sesjach (wszystkie o charakterze zwyczajnym).

Poniżej zestawienie tabelaryczne przedstawiające liczbę sesji organu stanowiącego Gminy Toszek w latach 2020-2025.

Tabela 24

Liczba zwołanych sesji zwyczajnych i nadzwyczajnych, które odbyły się w latach 2020-2025 wraz z liczbą podjętych uchwał

L.p.	ROK	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Liczba sesji (ogółem)	9	12	14	13	11	11
	– w tym liczba sesji zwyczajnych	9	10	10	11	10	11
	– w tym liczba sesji nadzwyczajnych	0	2	4	2	1	0
2.	Liczba podjętych uchwał	92	121	131	119	120	93

źródło: opracowanie własne

Liczba uchwał podjętych w 2025 r. wyniosła 93 (wszystkie podjęte z inicjatywy Burmistrza Toszka). Z kolei liczba uchwał w stosunku, do których wydano rozstrzygnięcia nadzorcze wyniosła 2 (dwa) – oba w odniesieniu do części aktu.

Poniżej w formie tabelarycznej wskazano uchwały podjęte w poszczególnych latach z rozbiciem na kategorie uchwał:





Tabela 25

Zestawienie uchwał podjętych w latach 2020-2025 w podziale na przedmiot (kategorie) aktu
(zaliczono uchwały, których podjęto w danym roku najwięcej)

Przedmiot uchwały (kategorie uchwał)	ROK					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uchwały budżetowe (budżet, zmiany budżetu, WPF, sprawozdania finansowe, absolutorium, pożyczki, pomoc finansowa)	23	32	32	27	22	23
Uchwały podatkowe	10	5	12	5	8	5
Zagospodarowanie przestrzenne	2	1	4	3	7	3
Gospodarowanie nieruchomościami (gospodarka lokalowa, komunalna, gospodarka nieruchomościami)	23	24	36	33	40	26
Sprawy społeczne (polityka senioralna, programy profilaktyczne i organizacje pozarządowe)	9	16	15	14	11	10
Oświata	0	1	5	9	2	0
Skargi, wnioski i petycje	7	15	13	8	5	11
Organizacyjne (dotyczące organizacji pracy Rady, przyjęcia planu pracy, przyjęcia sprawozdań, ogłoszenia tekstów jednolitych itp.)	18	27	14	20	25	15

źródło: opracowanie własne





Tabela 26

Sposób realizacji uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w 2025 r. z inicjatywy Burmistrza

Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
styczeń 2025 r. – 3 uchwały			
1.	Uchwała IX/80/2025 z dnia 16 stycznia 2025 r.	w sprawie planu pracy Rady Miejskiej w Toszku na rok 2025	– wykonana – plan pracy został zatwierdzony
2.	Uchwała IX/81/2025 z dnia 16 stycznia 2025 r.	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
3.	Uchwała IX/82/2025 z dnia 16 stycznia 2025 r.	w sprawie zmiany w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
luty 2025 r. – 21 uchwał			
4.	Uchwała X/83/2025 z dnia 20 lutego 2025 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Osiedla Oracze	– wykonana – Statut Osiedla Oracze został zmieniony
5.	Uchwała X/84/2025 z dnia 20 lutego 2025 r.	w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku za rok 2024 oraz planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Toszku na rok 2025	– wykonana – sprawozdania zostały przyjęte, prace zostały zrealizowane
6.	Uchwała X/85/2025 z dnia 20 lutego 2025 r.	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych dla Gminy Toszek na rok 2025	– wykonana – plan został przyjęty
7.	Uchwała X/86/2025 z dnia 20 lutego 2025 r.	w sprawie zatwierdzenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2025-2027	– wykonana – wieloletni plan został zatwierdzony
8.	Uchwała X/87/2025 z dnia 20 lutego 2025 r.	w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Toszek w 2025 roku”	– wykonana – wieloletni plan został zatwierdzony





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
9.	Uchwała X/88/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/190/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie: określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana w części - uchwała pierwotna została zmieniona, niektóre zmiany zostały wdrożone - stwierdzono nieważność uchwały w części określonej w § 1 pkt 4, pkt 9, pkt 12, pkt 13 i pkt 15 uchwały (na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego)
10.	Uchwała X/89/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Gminy Toszek, położonych w Toszku przy ul. Wielowiejskiej 13, oznaczonych ewidencyjnie numerem 1398/31 i 1396/30	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - zgoda została wyrażona
11.	Uchwała X/90/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 85 obręb Kotliszowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
12.	Uchwała X/91/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 311/196 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
13.	Uchwała X/92/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 375/158 obręb Proboszczowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
14.	Uchwała X/93/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 916/191 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
15.	Uchwała X/94/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 939/200 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
16.	Uchwała X/95/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 1032/209 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
17.	Uchwała X/96/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 1053/210 obręb Toszek, stanowiącej własność Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana - umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony





<i>Lp.</i>	<i>Numer i data uchwały</i>	<i>Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)</i>	<i>Sposób wykonania uchwały</i>
18.	Uchwała X/97/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 1192/99 obręb Pniów, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
19.	Uchwała X/98/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, część nieruchomości oznaczonej numerami działek: 205, 206 i 207 obręb Kotliszowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
20.	Uchwała X/99/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 83/45 obręb Płużniczka, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
21.	Uchwała X/100/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 1474/62, o powierzchni 0,0150ha, km.1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 3, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
22.	Uchwała X/101/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Toszek osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym, na cele związane z realizacją "Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Toszek w roku 2025"	– wykonana – zasady zostały określone
23.	Uchwała X/102/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
24.	Uchwała X/103/2025 z dnia 20 lutego 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
marzec 2025 r. – 10 uchwał			
25.	Uchwała XI/104/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie udzielenia w 2025 r. z budżetu Gminy Toszek dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie gminy Toszek	– wykonana – dotacje zostały udzielone 3 podmiotom, szczegóły dotyczące zrealizowanych zadań zostały opisane w rozdziale 2 ppkt 10 raportu





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
26.	Uchwała XI/105/2025 z dnia 27 marca 2025	ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr XVI/263/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Toszek	– wykonana – tekst jednolity został ogłoszony,
27.	Uchwała XI/106/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie podjęcia stosownych działań administracyjnych w celu podpisania porozumienia z Gminą Strzelce Opolskie w przedmiocie powierzenia jej realizacji zadania publicznego w zakresie objęcia mieszkańców Gminy Toszek opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzelcach Opolskich	– wykonana – wniosek został rozpatrzony
28.	Uchwała XI/107/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w przedmiocie powierzenia Gminie Strzelce Opolskie realizacji zadania publicznego w zakresie objęcia mieszkańców Gminy Toszek opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonujący na terenie Gminy Strzelce Opolskie	– wykonane – zgoda została udzielona, w wyniku której porozumienie zostało zawarte
29.	Uchwała XI/108/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/500/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2025	– wykonane – uchwała została zmieniona – program obowiązywał w 2025 r.
30.	Uchwała XI/109/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania za 2024 rok z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Toszek na lata 2022-2024 wraz ze wskazaniem potrzeb	– wykonane – sprawozdanie zostało przyjęte
31.	Uchwała XI/110/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 16 obręb Wilkowiczki, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
32.	Uchwała XI/111/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki nr 53 obręb Kotliszowice, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
33.	Uchwała XI/112/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości oznaczonej numerem działki 135/15 obręb Wilkowiczki, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony





<i>Lp.</i>	<i>Numer i data uchwały</i>	<i>Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)</i>	<i>Sposób wykonania uchwały</i>
34.	Uchwała XI/113/2025 z dnia 27 marca 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
kwiecień 2025 r. – 12 uchwał			
35.	Uchwała XII/114/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Toszka z realizacji "Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2024 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie"	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
36.	Uchwała XII/115/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie przekazania petycji z dnia 27 marca 2025 r. według właściwości	– wykonana – petycja została przekazana według właściwości
37.	Uchwała XII/116/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie przekazania petycji z dnia 15 kwietnia 2025 r. według właściwości	– wykonana – petycja została przekazana według właściwości
38.	Uchwała XII/117/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie przyjęcia do wiadomości sprawozdania merytoryczno-finansowego z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku za 2024 rok wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej	– wykonane – sprawozdanie zostało przyjęte
39.	Uchwała XII/118/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej za 2024 rok dla gminy Toszek	– wykonane – ocena została przyjęta
40.	Uchwała XII/119/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych i rozwojowych w Toszku i Boguszycach oraz Kotulinie	– wykonana
41.	Uchwała XII/120/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmiany uchwały nr X/101/2025 z dnia 20 lutego 2025 r. w sprawie zasad i trybu udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Toszek osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym, na cele związane z realizacją "Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Toszek w roku 2025	– wykonana – uchwała została zmieniona





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
42.	Uchwała XII/121/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/190/2012 z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie: określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy	<ul style="list-style-type: none"> - wykonana w części - zasady zostały zmienione - stwierdzono nieważność uchwały w części określonej w § 1 pkt 1, pkt 5 uchwały (na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego)
43.	Uchwała XII/122/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/203/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Toszek oraz zasad wynagrodzenia za inkaso na terenie sołectw, zmienionej uchwałą nr VII/88/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/203/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> - w trakcie realizacji
44.	Uchwała XII/123/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/204/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz zasad wynagrodzenia za inkaso na terenie sołectw, zmienionej uchwałą nr VII/87/2019 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/204/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> - w trakcie realizacji
45.	Uchwała XII/124/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	<ul style="list-style-type: none"> - sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
46.	Uchwała XII/125/2025 z dnia 24 kwietnia 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	<ul style="list-style-type: none"> - sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
maj 2025 r. - 6 uchwał			
47.	Uchwała XIII/126/2025 z dnia 22 maja 2025	zmieniająca Uchwałę nr XLIX/410/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Toszek oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Toszek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	– zmiana została przyjęta, uchwała w trakcie realizacji
48.	Uchwała XIII/127/2025 z dnia 22 maja 2025	w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia skargi z dnia 21 maja 2025 r. na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Kotulinie	– wykonana: termin rozpatrzenia skargi został przedłużony
49.	Uchwała XIII/128/2025 z dnia 22 maja 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będących częścią działek nr: 1473/62 o powierzchni 0,0075 ha i 1476/62 o powierzchni 0,0088 ha, km. 1, dla których Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033853/1 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczone numerem 2, stanowiących własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
50.	Uchwała XIII/129/2025 z dnia 22 maja 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 281/45, o powierzchni 0,0164 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033861/0 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 11, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
51.	Uchwała XIII/130/2025 z dnia 22 maja 2025	w sprawie odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy, nieruchomości będącej częścią działki nr 281/45, o powierzchni 0,0319 ha, km. 1, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr GL1G/00033861/0 z przeznaczeniem pod ogródek warzywny, oznaczony numerem 14, stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – umowa dzierżawy zawarta z dzierżawcą na czas nieoznaczony
52.	Uchwała XIII/131/2025 z dnia 22 maja 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025





<i>Lp.</i>	<i>Numer i data uchwały</i>	<i>Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)</i>	<i>Sposób wykonania uchwały</i>
czerwiec 2025 r. – 8 uchwał			
53.	Uchwała XIV/132/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka wotum zaufania	– wykonana – wotum zaufania zostało udzielone
54.	Uchwała XIV/133/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2024	– wykonane – sprawozdanie zostało zatwierdzone
55.	Uchwała XIV/134/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Toszka absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2024	– wykonana – absolutorium zostało udzielone
56.	Uchwała XIV/135/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości obiektów sportowych	– w trakcie realizacji
57.	Uchwała XIV/136/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
58.	Uchwała XIV/137/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
59.	Uchwała XIV/138/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 21 maja 2025 r. na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Kotulinie	– wykonana: skarga została rozpatrzona (uznana za bezzasadną z przyczyn określonych w załączniku do uchwały)
60.	Uchwała XIV/139/2025 z dnia 26 czerwca 2025	w sprawie upamiętnienia ks. prałata Mariana Piotrowskiego - proboszcza toszeckiego w latach 1995-2015	– wykonana
sierpień 2025 r. – 6 uchwał			
61.	Uchwała XV/140/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia wniosku z dnia 19 sierpnia 2025 r. o sprawdzenie działalności sołtysa sołectwa Pawłowice za okres minionych 5 lat przez Komisję Rewizyjną, w tym zwołanie jej posiedzenia z udziałem wnioskodawcy	– wykonana: termin rozpatrzenia wniosku został przedłużony





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
62.	Uchwała XV/141/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej pn.: "Budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych" przy ul. Wiejskiej w Paczynie	– wykonana – lokalizacja została ustalona
63.	Uchwała XV/142/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie utworzenia i przystąpienia przez Gminę Toszek do Spółdzielni Energetycznej	– wykonana
64.	Uchwała XV/143/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej na nieruchomościach położonych w Toszku, obejmujących działki oznaczone numerami: 287/95, 311/196 i 312/94	– wykonana – zgoda została udzielona
65.	Uchwała XV/144/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
66.	Uchwała XV/145/2025 z dnia 28 sierpnia 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
wrzesień 2025 r. – 4 uchwały			
67.	Uchwała XVI/146/2025 z dnia 25 września 2025	w sprawie wystąpienia Gminy Toszek ze spółki „Przyjazna Energia” Sp. z o.o. w Przyszowicach	– wykonana – gmina wystąpiła ze spółki
68.	Uchwała XVI/147/2025 z dnia 25 września 2025	w sprawie przekazania petycji z dnia 18 września 2025 r. według właściwości	– wykonana – petycja została przekazana według właściwości
69.	Uchwała XVI/148/2025 z dnia 25 września 2025	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej na nieruchomościach położonych w Toszku, obejmujących działki oznaczone numerami 1500/217 i 1498/216	– wykonana – zgoda została udzielona
70.	Uchwała XVI/149/2025 z dnia 25 września 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025





<i>Lp.</i>	<i>Numer i data uchwały</i>	<i>Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)</i>	<i>Sposób wykonania uchwały</i>
październik 2025 r. - 11 uchwał			
71.	Uchwała XVII/150/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie przyjęcia sprawozdania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Toszku z przeprowadzenia czynności kontrolnych wydatków związanych z realizacją budowy Centrum Przesiadkowego „Parkuj i Jedź” w Gminie Toszek	– wykonana – sprawozdanie zostało przyjęte
72.	Uchwała XVII/151/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w formie darowizny na rzecz Województwa Śląskiego nieruchomości stanowiącej własność Gminy Toszek	– wykonana – zgoda została udzielona
73.	Uchwała XVII/152/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie aktualizacji stanu prawnego pomników przyrody na terenie Gminy Toszek	– wykonana – aktualizacja została przeprowadzona
74.	Uchwała XVII/153/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie zniesienia form ochrony przyrody pomników przyrody na terenie Gminy Toszek	– wykonana – zniesiono formy ochrony pomników przyrody
75.	Uchwała XVII/154/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 7 sierpnia 2025 r. dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody oraz sporządzania cyklicznego raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody	– wykonana – petycja została rozpatrzona
76.	Uchwała XVII/155/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 19 sierpnia 2025 r. o sprawdzenie działalności sołectwa Pawłowice za okres minionych 5 lat przez Komisję Rewizyjną, w tym zwołanie posiedzenia z udziałem wnioskodawcy	– wykonana – wniosek został rozpatrzony
77.	Uchwała XVII/156/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od 2026 r.)
78.	Uchwała XVII/157/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie opłaty targowej pobieranej na terenie miasta i gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od 2026 r.)
79.	Uchwała XVII/158/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie dopłaty do spółki "Przyjazna Energia" sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Przyszowicach	– wykonana – zgoda została udzielona





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
80.	Uchwała XVII/159/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
81.	Uchwała XVII/160/2025 z dnia 30 października 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
listopad 2025 r. – 7 uchwał			
82.	Uchwała XVIII/161/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Toszek w roku 2026 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	– w trakcie realizacji – Program został przyjęty i jest w trakcie realizacji (obejmuje rok 2026)
83.	Uchwała XVIII/162/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia wniosku z dnia 6 listopada 2025 r. o przeprowadzenie przez Komisję Rewizyjną kontroli dotyczącej przekazania oraz wykorzystania środków publicznych w roku 2023 na rzecz "Przyjazna Energia" Sp. z o.o. z siedzibą w Przyszowicach, a także o zbadanie zasadności dodatkowego finansowania przeznaczonego na jej likwidację	– wykonana – termin na rozpatrzenie wniosku został przedłużony
84.	Uchwała XVIII/163/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2026-2029	– wykonana – przyjęto Program
85.	Uchwała XVIII/164/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	– w trakcie realizacji (od 2026 r.)
86.	Uchwała XVIII/165/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Toszka	– wykonana – wynagrodzenie zostało ustalone
87.	Uchwała XVIII/166/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Toszek	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025





Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały (uchwała w sprawie)	Sposób wykonania uchwały
88.	Uchwała XVIII/167/2025 z dnia 27 listopada 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
grudzień 2025 r. - 5 uchwał			
89.	Uchwała XIX/168/2025 z dnia 18 grudnia 2025	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Toszek obejmującej obszar w sołectwie Paczynka w rejonie DK 94	– wykonana – plan został uchwalony
90.	Uchwała XIX/169/2025 z dnia 18 grudnia 2025	w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 6 listopada 2025 r. o przeprowadzenie przez Komisję Rewizyjną kontroli dotyczącej przekazania oraz wykorzystania środków publicznych w roku 2023 na rzecz "Przyjazna Energia" Sp. z o.o. z siedzibą w Przyszowicach, a także o zbadanie zasadności dodatkowego finansowania przeznaczonego na jej likwidację	– wykonana- wniosek został rozpatrzony – uznany za bezzasadny
91.	Uchwała XIX/170/2025 z dnia 18 grudnia 2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Toszek na rok 2025	– sposób realizacji został opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Toszek za rok 2025
92.	Uchwała XIX/171/2025 z dnia 18 grudnia 2025	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Toszek	– w trakcie realizacji (od stycznia 2026 r.)
93.	Uchwała XIX/172/2025 z dnia 18 grudnia 2025	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Toszek na rok 2026	– w trakcie realizacji (od stycznia 2026 r.)

źródło: opracowanie własne

Sposób realizacji w 2025 r. niektórych (wybranych) uchwał podjętych w latach poprzednich

Uchwała nr XXX/210/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia stawek opłaty za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek:

- liczba przewoźników obsługujących Gminę Toszek w roku 2025: 5 (tj. o 1 mniej niż w roku 2024 i o 3 mniej niż w roku 2023);
- wysokość dochodów do budżetu Gminy Toszek z tytułu opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Toszek w roku 2025 wyniosła 17.828,88 zł (dla porównania w roku 2024 wyniosła 10.998,78 zł, w roku 2023 - 8.477,32 zł, w roku 2022 - 8.020,51 zł, w 2021 r. - 6.886,12 zł, w 2020 r. wysokość dochodów z tego tytułu wyniosła 7.012,39 zł);
- uchwała obowiązująca/w trakcie realizacji.





Uchwała nr XVIII/190/2012 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy – realizowana w roku 2025:

- na jej podstawie dokonano następujących sprzedaży nieruchomości:
 - sprzedaż 1 (jednego) garażu w trybie bezprzetargowy na rzecz najemcy – wpływ do budżetu wyniósł łącznie 37.740,00 zł (kwota uwzględnia podatek VAT);
 - sprzedaż 7 (siedmiu) działek w trybie przetargów ustnych nieograniczonych, łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w roku 2025 wyniósł: 709.742,00 zł netto (872.982,67 zł brutto);
 - sprzedaż 2 (dwóch) działek w trybie przetargów ustnych ograniczonych, łączny dochód z tytułu sprzedaży działek w roku 2025 wyniósł: 15.046,66 zł netto (18.507,40 zł brutto);
 - sprzedaż 2 (dwóch) działek w trybie bezprzetargowym – art. 231 § 1 k.c. dochód z tytułu sprzedaży działek w roku 2025 wyniósł: 11.900,00 zł netto (14.637,00 zł brutto).

Uchwała nr XXXI/503/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- zmieniona Uchwałą nr XXXIX/517/2022 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 kwietnia 2022 r.;
- realizowana w roku 2025 - odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców gminy;
 - w roku 2025 odebrano z terenu gminy Toszek 2.499,740 Mg (ton) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów, ilość bioodpadów (tzw. „odpadów zielonych”) odebranych z terenu gminy wyniosła 308,04 Mg (ton);
 - masa pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów przekazanych do składowania w 2025 r. wyniosła 935,6590 Mg;
 - na podstawie rocznych analiz gospodarki odpadami komunalnymi można wnioskować, iż z każdym rokiem wzrasta liczba wytwarzanych (a tym samym i odbieranych) odpadów komunalnych, jak również zwiększa się masa tych odpadów (tonaż, który wskazywany jest w Mg).
 - koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w roku 2025 wyniosły: 4.040.036,67 zł.

Szczegółowa analiza odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców Gminy Toszek i odbieranych przez PSZOK znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka „Gospodarka odpadami”).

Uchwała nr XIV/156/2008 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 29 stycznia 2008 r. w sprawie: ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości:

- zmieniona została Uchwałą nr XLVIII/568/2022 z dnia 26 października 2022 r.;
- realizowana w roku 2025 – w roku sprawozdawczym nie dokonano jednak opłaty z tego tytułu.

Uchwała nr XVI/263/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Toszek:

- została zmieniona Uchwałą nr VI/57/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 października 2024 r. – na jej podstawie określono wysokość dotacji na 50,00 zł miesięcznie względem każdego;
- realizowana w roku 2025 – na jej podstawie dokonywano wypłat miesięcznych transz dotacji celowej dla podmiotu prowadzącego żłobek w Toszku. Suma tych wpłat w 2025 r. wyniosła 27.050,00 zł.





Uchwała nr XLIX/410/2018 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Toszek oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Toszek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- na jej podstawie udzielano w 2025 r. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym wydano:
 - 28 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - dochód do budżetu Gminy Toszek z tego tytułu w roku 2025 wyniósł 1.137,50;
 - 14 stałych decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 4 przeznaczone do spożycia poza punktem sprzedaży (sklep) oraz 2 w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny).
- Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych niezmiennie wynosi 26.

➔ Uchwały „podatkowe”

Zgodnie z Uchwałą nr VI/58/2024 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 24 października 2024 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy Toszek, stawki na rok 2025 kształtowały się następująco:

- od gruntów:
 - związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - **1,31 zł** za m² (dla porównania w roku 2024 stawka wynosiła 1,27 zł za m²);
 - pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - **6,67 zł** od 1 ha powierzchni (w 2024 r. było to 6,49 zł od 1 ha powierzchni);
 - pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - **0,61 zł** od 1 m² powierzchni (dla porównania w 2024 r. stawka wynosiła 0,59 zł od 1 m² powierzchni);
 - niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 278) i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów wpłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego - **4,38 zł** od 1 m² powierzchni (w 2024 r. - 4,26 zł od 1 m² powierzchni);
- od budynków lub ich części:
 - mieszkalnych - **1,10 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2024 r. stawka wynosiła 1,07 zł);
 - związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - **31,87 zł** od 1 m² (w 2024 r. stawka wynosiła 31,03 zł);
 - zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - **15,55 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2024 r. stawka wynosiła 15,14 zł od 1 m² powierzchni użytkowej);
 - związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - **6,77 zł** od 1 m² (w 2024 r. stawka wynosiła **6,59 zł** od 1 m²);
 - pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej, statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - **10,44 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej (w 2024 r. stawka wynosiła 10,16 zł od 1 m²).



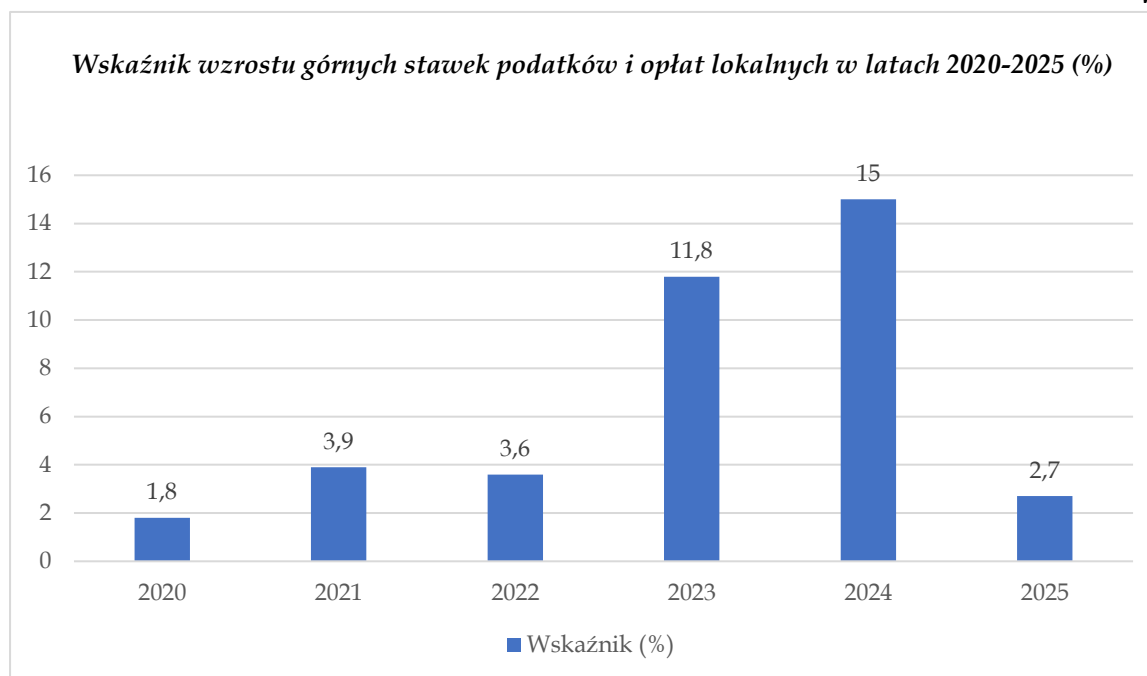


Stawki podatku od nieruchomości są corocznie aktualizowane w oparciu o obwieszczenie Ministra Finansów dotyczące górnych granic stawek, które ustalane są zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, na podstawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W Gminie Toszek przyjmuje się zasadę umiarkowanego wzrostu stawek, zbliżonego do poziomu inflacji, przy jednoczesnym utrzymaniu ich na poziomie niższym niż maksymalne dopuszczalne wartości. Prowadzona polityka podatkowa umożliwia stopniowe zwiększanie dochodów własnych gminy, przy jednoczesnym ograniczaniu nadmiernego wzrostu obciążeń podatkowych dla mieszkańców oraz przedsiębiorców.

Zmiany wskaźnika w ostatnich latach przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 14



źródło: opracowanie własne

W analizowanym okresie zauważalny był wyraźny wzrost dynamiki tego wskaźnika w latach 2023–2024, wynikający z wysokiej inflacji w gospodarce, a następnie jego istotne obniżenie w roku 2025.

Stawki podatku od nieruchomości obowiązujące w Gminie Toszek w 2025 r. kształtowały się na poziomie niższym od stawek maksymalnych określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów od ok. 2% do ok. 19% w zależności od kategorii nieruchomości, przy czym w większości przypadków różnice te wynosiły kilka procent.





Zwolnienie z podatku od nieruchomości obiektów sportowych

Podczas sesji, która miała miejsce 26 czerwca 2025 r., Rada Miejska w Toszku podjęła uchwałę w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości obiektów sportowych, mających charakter ogólnodostępny. Głównym celem uchwały było wspieranie lokalnej działalności sportowej oraz kulturalnej poprzez zmniejszenie obciążeń podatkowych dla podmiotów prowadzących hale widowiskowo sportowe oraz inne obiekty służące organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych.

Najważniejsze założenia uchwały:

- ✓ zwolnienie z podatku od nieruchomości obejmuje grunty, budynki i budowle wykorzystywane do prowadzenia zadań z zakresu kultury fizycznej oraz organizacji koncertów, widowisk i innych wydarzeń kulturalnych, z wyłączeniem części przeznaczonych pod działalność handlową i gastronomiczną;
- ✓ zwolnienie obejmuje także hale widowiskowo sportowe wyposażone w odpowiednią infrastrukturę do organizacji zawodów sportowych, imprez kulturalnych i masowych;
- ✓ w przypadku przedsiębiorców zwolnienie stanowi pomoc *de minimis*, której udzielenie wymaga przedłożenia stosownych dokumentów, w tym formularzy i zaświadczeń o wcześniejszej pomocy *de minimis*;
- ✓ prawo do zwolnienia powstaje od pierwszego dnia, w którym powstał obowiązek podatkowy, pod warunkiem złożenia wymaganych dokumentów;
- ✓ podatnik korzystający ze zwolnienia zobowiązany jest do przedkładania dokumentów potwierdzających wielkość udzielonej pomocy w terminach określonych w uchwale;
- ✓ podatnik jest zobowiązany poinformować organ podatkowy o utracie prawa do zwolnienia lub zmianach mających wpływ na udzieloną pomoc w terminie 14 dni;
- ✓ w przypadku nienależnego korzystania ze zwolnienia podatnik zobowiązany jest do zwrotu nadpłaconego podatku wraz z odsetkami.

W roku 2025 nie wpłynął żaden wniosek o skorzystanie z przedmiotowego zwolnienia, co oznacza, że w tym okresie ulga nie była wykorzystywana przez właścicieli obiektów sportowych na terenie gminy.

Stawki podatków – od środków transportowych, rolnego i leśnego

Stawki podatku od środków transportowych w Gminie Toszek zostały określone Uchwałą nr XXII/334/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 28 października 2020 r. i **pozostają niezmiennione do dnia dzisiejszego**. Oznacza to, że mimo corocznych zmian minimalnych i maksymalnych stawek kwotowych ustalanych przez państwo, Gmina Toszek **utrzymuje stawki na tym samym poziomie od roku 2021** a co za tym idzie utrzymuje stabilność stawek, co zapewnia mieszkańcom i przedsiębiorcom przewidywalność kosztów. Należy podkreślić, że stawki te były ustalone w oparciu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2020 r. (wzrost o 3,9% w stosunku do roku 2020), a od tego czasu nie wprowadzono żadnych zmian w wysokości podatku.

Wysokość podatku rolnego ustalana jest indywidualnie, bowiem podstawę opodatkowania podatkiem rolnym stanowi:

- dla gruntów gospodarstw rolnych - liczba hektarów przeliczeniowych ustalana na podstawie powierzchni, rodzajów i klas użytków rolnych wynikających z ewidencji gruntów i budynków oraz zaliczenia do okręgu podatkowego;
- dla pozostałych gruntów - liczba hektarów wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

Kwestie tę reguluje ustawa z dnia z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1344) .





Stawka podatku rolnego w roku 2025 dla gospodarstw rolnych wynosiła 215,85 zł od ha gruntu rolnego (równowartość pieniężna 2,5 q żyta), (dla porównania w 2024 r. stawka ta wynosiła 224,075 zł, w 2023 r. - 188,125 zł od ha gruntu rolnego). Jest to stawka niższa o 8,23 zł w porównaniu do roku 2024. Wynika to jednak z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2024 r.

Stawki podatku leśnego są zmienne i uzależnione od ceny sprzedaży drewna z danego roku, średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2024 r, wyniosła 277,35 zł za 1 m³ (dla porównania w roku 2024 stawka ta wynosiła - 327,43 zł za 1 m³, w 2023 - 323,18 za 1 m³, w 2022 wynosiła ona 212,26 zł). Na tej podstawie można obliczyć, że wysokość podatku leśnego od 1 hektara (będącego równoważnikiem 0,220 m³ drewna) w 2025 roku to 61,017 zł (dla porównania w roku 2024 stawka wynosiła 72,0346 zł, w 2023 - 71,0996 zł, a w roku 2022 - 46,6972 zł), a w przypadku lasów położonych na terenach rezerwatów i parków narodowych 50% tej stawki. Podatek leśny naliczany jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 176) a wysokości stawek są ustalane w drodze komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z Uchwałą nr XXVII/388/2021 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 15 kwietnia 2021 r. wysokości opłat (od 1 czerwca 2021 r.) kształtuje się następująco:

- odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny: 34,00 zł miesięcznie;
- odpady komunalne w kompostowniku przydomowym: 33,00 zł miesięcznie;
- odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny: 136,00 zł miesięcznie.

Tabela 27

Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w powiecie gliwickim (ujęcie porównawcze według wysokości kosztów)

Określenie rodzaju opłaty za odpady komunalne	Wysokość stawki w gminach powiatu gliwickiego (w zł)							
	Gierałtowiec	Sośnicowice	Rudziniec	Pyskowice	Pilchowice	Knurów	Toszek	Wielowieś
zbierane i odbierane w sposób selektywny	41,24	41,24	40,00	38,00	36,00	36,00	34,00	32,00
które NIE są zbierane i odbierane w sposób selektywny	- wszyscy zostali zobligowani do segregowania śmieci							
w kompostowniku przydomowym	40,24	40,24	35,00	33,00	35,00	32,00	33,00	29,00

źródło: opracowanie własne





Zaległości podatkowe

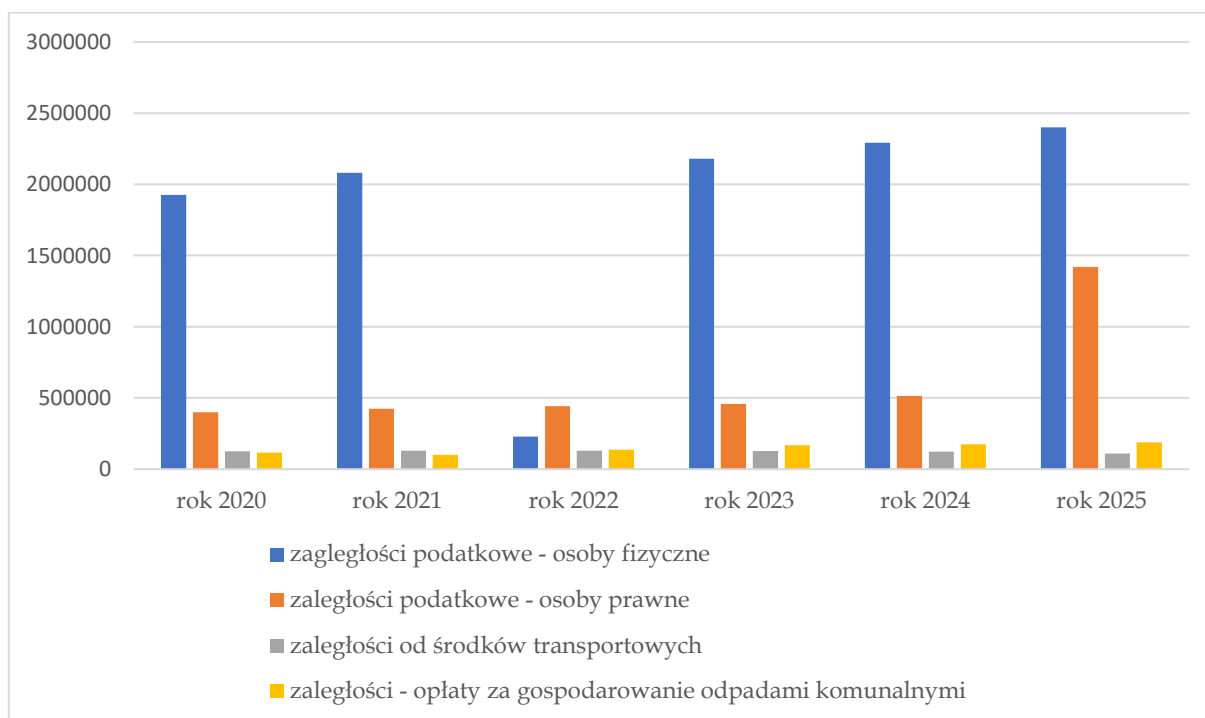
Zaległości podatkowe według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosły łącznie 4.006.467,35 zł (dla porównania w 2024 r. - 2.930.114,11 zł, w 2023 r. - 2.764.599,49 zł, w 2022 r. - 2.801.570,73 zł, w 2021 r. - 2.633.056,14 zł). Na powyższą kwotę składają się:

- 1) zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych, podatku rolnego oraz podatku leśnego w wysokości 2.401.225,34 zł (dla porównania w 2024 r. - 2.293.124,95 zł, w 2023 r. - 2.179.785,59 zł, w 2022 r. - 2.228.460,77 zł);
- 2) zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych, podatku rolnego od osób prawnych i podatku leśnego od osób prawnych w wysokości 1.495.238,38 zł (dla porównania w 2024 r. - 514.835,97 zł, w 2023 r. - 457.755,86 zł, w 2022 r. - 443.507,71 zł).
Znaczny wzrost tych zaległości wynika głównie z postępowań prowadzonych wobec jednej spółki, każde dotyczące odrębnego roku podatkowego. Na dzień 31 grudnia 2025 r. łącznie 797.085,00 zł należności jest przedmiotem odwołań w Samorządowym Kolegium Odwoławczym oraz postępowania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym. Wobec tych należności nie jest prowadzona egzekucja do czasu rozstrzygnięcia spraw;
- 3) zaległości w podatku od środków transportowych w wysokości 110.003,63 zł (dla porównania w 2024 r. - 122.153,19 zł, w 2023 r. - 127.058,04 zł, w 2022 r. - 129.602,25 zł; w tej kategorii odnotowano spadek zaległości).

Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w 2025 r. wyniosły 187.555,79 zł (w 2025 r. odnotowano wzrost wysokości zaległości, bowiem w roku 2024 kształtowały się one na poziomie 174.181,94, w 2023 r. - 167.629,47 zł, a w 2022 r. - 137.720,98 zł).

Wykres 15

Zaległości podatkowe mieszkańców Gminy Toszek w latach 2020-2025 (ujęcie porównawcze)



źródło: opracowanie własne





Stan zaległości jest na bieżąco monitorowany, podejmowane są też działania zmierzające do wyegzekwowania należności poprzez wystawianie upomnień i sporządzanie tytułów wykonawczych.

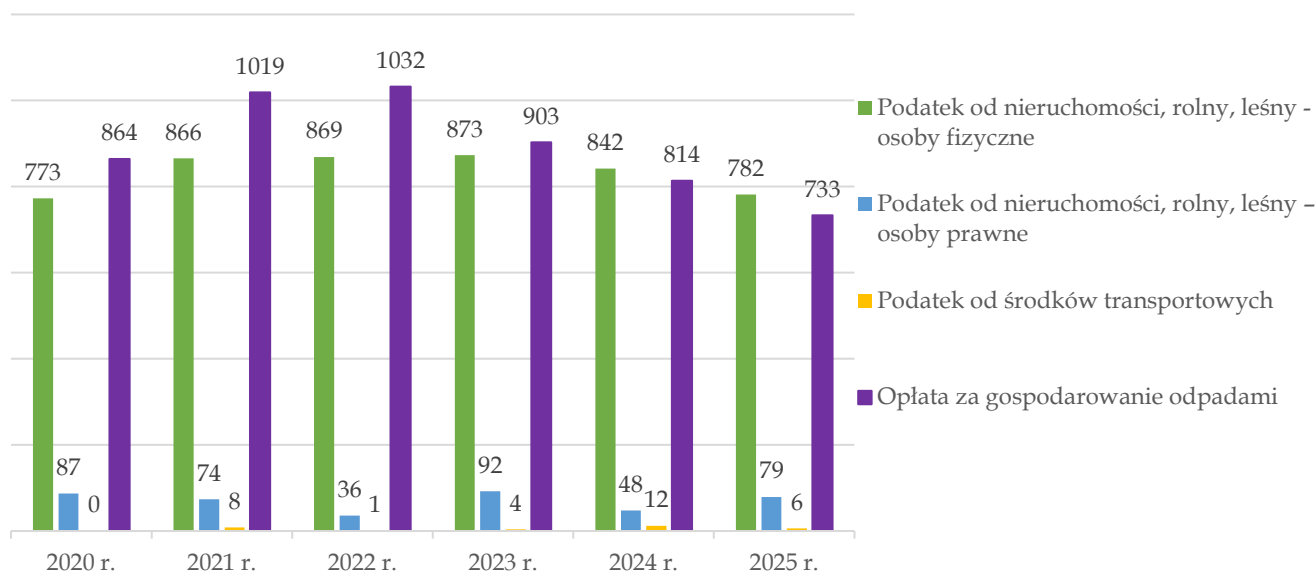
W 2025 r. Burmistrz Toszka wystawił/wydał:

- 733 upomnienia dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 867 upomnień dotyczących opłat podatkowych;
- 415 tytułów wykonawczych;
- 38 zaświadczeń podatkowych;
- 303 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Poniżej wykres obrazujący liczbę wysłanych upomnień w latach 2020-2025 w rozróżnieniu na poszczególne rodzaje podatków.

Wykres 16

Upomnienia wystawione w latach 2020-2025 (ujęcie porównawcze)



źródło: opracowanie własne

Warto zaznaczyć, iż w wyniku podejmowanych działań egzekucyjnych w 2025 r. z tytułu zaległych podatków uzyskano łącznie kwotę 212.542,35 zł (dla porównania w roku 2024 była to kwota 222.051,52 zł, a w roku 2023 była to kwota 219.920,60 zł), na którą składają się: wpłaty zaległych podatków oraz wpłaty na należności objęte tytułami wykonawczymi.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę ogół zaległości w podatku od nieruchomości, podatku rolnym i podatku leśnym od osób fizycznych, należy wskazać, że w kwocie zaległości podatkowych kwotę 984.315,27 zł (tj. ok. 41%) stanowi suma zaległości 4 (czterech) zobowiązanych, w stosunku do których odpowiednio na mocy postanowień Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział XII Gospodarczy ogłoszona została upadłość, a co za tym idzie kwota ta nie może być dochodzona w toku egzekucji administracyjnej, gdyż postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości, natomiast postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

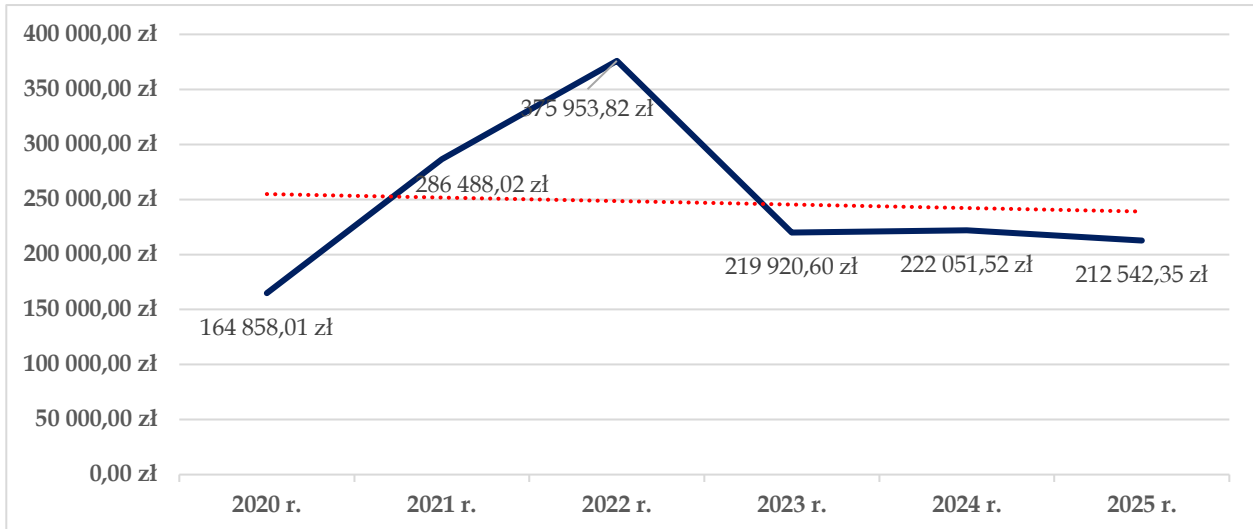
Zaś po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości.





Wykres 17

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu zaległych należności z tytułu podatków (ogółem – wszystkich) w latach 2020-2025 (ujęcie porównawcze) z zaznaczoną linią trendu (kropkowana linia)

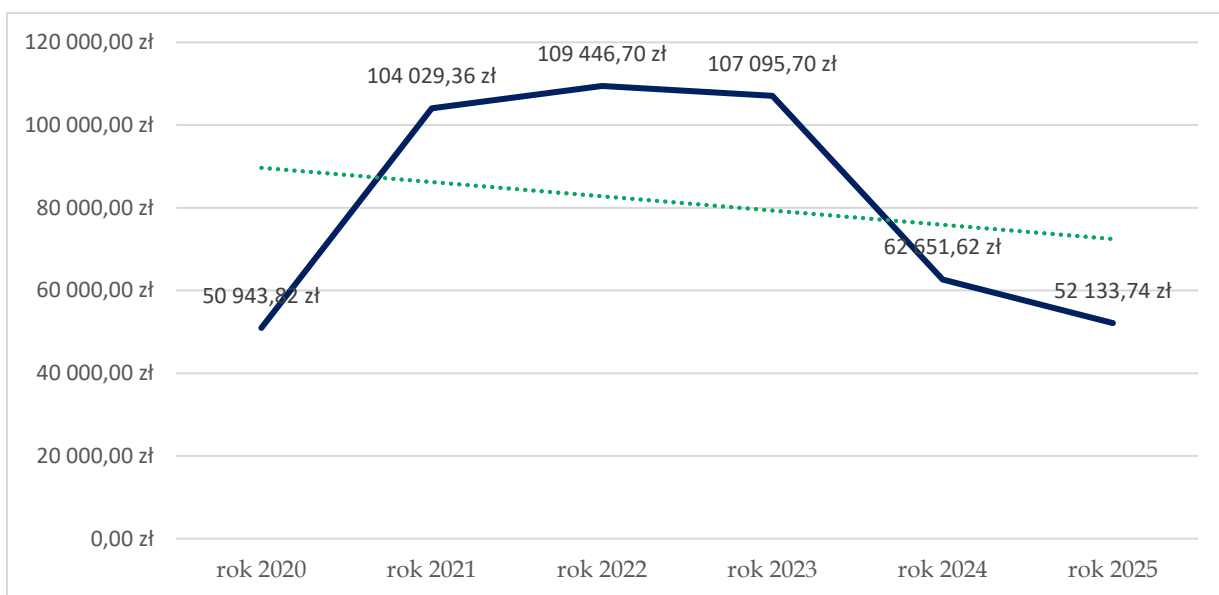


źródło: opracowanie własne

Dodatkowo w 2025 r. z tytułu zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzyskano łącznie kwotę 52.133,74 zł (dla porównania w roku 2024 - 62.651,62 zł).

Wykres 18

Skuteczność Gminy Toszek w egzekwowaniu zaległych należności za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w zł) w latach 2020-2025 z zaznaczoną linią trendu (kropkowana)



źródło: opracowanie własne





Rozdział IV Toszecki Budżet Obywatelski i Fundusz Sołecki

1. Toszecki Budżet Obywatelski

W 2025 roku miała miejsce realizacja projektów zgłoszonych podczas VI. edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, dalej: „TBO” (co zostało opisane w raporcie o stanie Gminy Toszek za rok 2024) oraz głosowanie nad projektami, których realizacja nastąpi w roku 2026 (VII edycja TBO).

VI edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

W wyniku przeprowadzonego w 2024 r. głosowania (VI edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego) mieszkańcy Gminy Toszek wybrali 11 projektów²⁷, których realizacja miała miejsce w roku sprawozdawczym, tj. 2025, tj.:

- 1) *Wymiana ogrodzenia i bramy wjazdowej przy Szkole Podstawowej w Kotulinie* – 22,67 % głosów. Koszt projektu oszacowano na kwotę 25.000,00 zł. Kwota faktycznie wydatkowana na ten cel wyniosła 24.999,75 zł. Zadanie obejmowało wykonanie nowego ogrodzenia panelowego, bramy wjazdowej oraz czterech furtek, w miejsce dotychczas użytkowanego płotu. Grupą docelową projektu była społeczność szkolna oraz mieszkańcy Kotulina i okolicznych miejscowości. Zadanie miało istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa uczniów oraz zabezpieczenia terenu szkoły przed dostępem osób nieuprawnionych. Dodatkowo przedsięwzięcie przyczyniło się do poprawy estetyki przestrzeni publicznej. Wymiana ogrodzenia poprawi również walory estetyczne przestrzeni publicznej.;

Rysunek 99

*Wymiana ogrodzenia i bramy wjazdowej przy Szkole Podstawowej w Kotulinie
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego
(stan „przed” i „po” realizacji zadania)*



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

²⁷ w głosowaniu wzięło udział 847 osób, z czego 55% stanowiły kobiety





- 2) *Wymiana okien i drzwi w budynku klubu sportowego LKS Orzeł Paczyna* – 15,7% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł, faktycznie wydatkowano 22.247,16 zł. Projekt zakładał modernizację budynku klubu sportowego znajdującego się na boisku sportowym przy ul. Wiejskiej w Paczynie poprzez wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, co w perspektywie czasu przyczyni się do obniżenia kosztów eksploatacji budynku szczególnie w okresie zimowym oraz podniesie komfort korzystania z obiektu przez mieszkańców;
- 3) *Brukowanie wjazdów na plac rekreacyjno-sportowy w Ciochowicach* – 9,56% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł. Faktycznie wydatkowano 21.252,00 zł. Głównym celem zadania była poprawa dostępności mieszkańców Gminy Toszek w tym przyjeżdżających gości, turystów do infrastruktury spędzania wolnego czasu oraz stworzenia estetycznego miejsca integracji rodzinnej poprzez rozbudowę placu rekreacyjnego w sołectwie Ciochowice. Cel udało się osiągnąć;

Rysunek 100

***Brukowanie wjazdów na plac rekreacyjno-sportowy w Ciochowicach
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego***



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 4) *"60 lat minęło jak jeden dzień"* - Organizacja festynu z okazji 60-lecia Orkiestry Dętej Toszek wraz z wydaniem okazjonalnej płyty CD – 9,45% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł, wydatkowano: 24.995,17 zł. Celem zadania było zorganizowanie festynu dla lokalnej społeczności Gminy Toszek, stanowiąc niezwykłą okazję do integracji mieszkańców i kultywowania muzyki orkiestrowej poprzez wydanie jubileuszowej płyty CD. Zadanie zrealizowano zgodnie z założeniami;





Rysunek 101

**"60 lat minęło jak jeden dzień" - Organizacja festynu z okazji 60-lecia Orkiestry Dętej Toszek wraz z wydaniem okazjonalnej płyty CD
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego**



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 5) „Doposażenie placu zabaw przy Świetlicy w Pniowie (m.in. w Tyrolkę)”- 8,74% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł – tyle też rzeczywiście wydatkowano. Głównym celem zadania było uatrakcyjnienie obiektu jakim jest plac zabaw przy świetlicy i unowocześnienie tego miejsca, a co za tym idzie zachęcenie dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów do częstszego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Cel udało się zrealizować poprzez zakup i montaż tyrolki oraz bujaka na placu zabaw;



Rysunek 102

**Doposażenie placu zabaw przy Świetlicy w Pniowie (m.in. w Tyrolkę)
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego**

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- 6) Domek gospodarczy przy świetlicy wiejskiej w Kotulinie – 8,02% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł – tyle też rzeczywiście wydatkowano. Projekt zakładał zakup domku gospodarczego ocieplanego, który będzie służył wszystkim mieszkańcom sołectwa Kotulin, a tym samym stworzenie warunków do organizowania całorocznych spotkań, imprez kulturalnych, szkoleń i zebrań wiejskich. Dzięki realizacji projektu stworzone zostały warunki do integracji, działalności edukacyjnej i odnowienia więzi;

Rysunek 103



*Domek gospodarczy przy świetlicy wiejskiej
w Kotulinie
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach
Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego*

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 7) Na STRAŻY bezpieczeństwa Gminy Toszek – 7,79 % głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł. Rzeczywisty koszt wyniósł: 24.913,52 zł. Zgodnie z założeniami w ramach zadania zakupiono specjalistyczny sprzęt, tj. zestaw łańcuchów do rozpieracza ramieniowego, węże ssawne, maszt oświetleniowy, drabina przystawna, zestawu poduszek powietrznych oraz podkrzesywarki do gałęzi na wyciągniku – cały zakupiony w ramach TBO sprzęt będzie wykorzystywany podczas akcji ratowniczo-gaśniczych. Celem projektu było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Toszek poprzez uzupełnienie wyposażenia toszeckiej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w sprzęt niezbędny do ratowania ludzkiego życia i zdrowia, mienia i środowiska przed skutkami pożarów oraz innych zdarzeń jak: gwałtowne zjawiska pogodowe, klęski żywiołowe, wypadki komunikacyjne;

Rysunek 104

*Na STRAŻY bezpieczeństwa Gminy Toszek
- zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego*



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





- 8) *Modernizacja placu zabaw dla dzieci w Niepublicznym Żłobku Pikabu w Toszku* – 5,9% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł – tyle też rzeczywiście wydatkowano. Projekt zakładał modernizację istniejącego już miejsca zabawy najmłodszych – tak, aby było bezpieczne i bardziej funkcjonalne. W ramach zadani zdemontowano wszystkie urządzenia zabawowe oraz dotychczasową nawierzchnię bezpieczną a w ich miejsce usadowiono nowe – plac zabaw został wyposażony w wielofunkcyjne urządzenie zabawowe typu „domek” ze zjeżdżalnią i licznymi tablicami edukacyjnymi, piaskownicę oraz bujak. W ramach projektu wymieniono całą nawierzchnię na trawę w rollkach oraz dokonano nasadzeń bezpiecznych dla dzieci roślin pnących wzdłuż płotu. Odnowiony plac zabaw zachęci do większej aktywności fizycznej i zabawy na świeżym powietrzu, co pozwoli na zaspakajanie naturalnej potrzeby ruchu małych dzieci, a także wpłynie pozytywnie na ich dobre samopoczucie. To pierwszy etap modernizacji tego obiektu;

Rysunek 105



Modernizacja placu zabaw dla dzieci w Niepublicznym Żłobku Pikabu w Toszku – zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 9) *Ligota Toszecka atrakcyjna dla najmłodszych* – 5,3% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 z, kwota wydatkowana: 23.000,00 zł. W ramach zadania zakupiono atrakcję dla najmłodszych mieszkańców sołectwa Ligota Toszecka - dużego dmuchańca, który zgodnie z przyjętym zwyczajem będzie udostępniany dla najmłodszych mieszkańców wszystkich miejscowości w gminie;

Rysunek 106



Ligota Toszecka atrakcyjna dla najmłodszych – zadanie zrealizowane w 2025 r. w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

źródło:

archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

- 10) *Budowa systemu dogrzewania świetlicy wiejskiej w Płużniczce za pomocą nadmuchu ciepłego powietrza* – 3,77% głosów. Koszt projektu oszacowano na 25.000,00 zł, a wydatkowano 24.983,00 zł. Projekt miał na celu modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej z już istniejącego kominka, który w minimalnym stopniu ogrzewał tylko jedną salę. Przewidywał nadmuch na 2 sale, kuchnię i sanitariat. Wykonanie zadania umożliwi mieszkańcom korzystanie ze świetlicy wiejskiej we wszystkich porach roku, a dogrzanie pomieszczeń nadmuchem ograniczyłoby ogrzewanie elektrycznymi grzejnikami, które chronią przed zamrażaniem rur w kuchni i toaletach. Zadanie zrealizowano zgodnie z planem;





- 11) Budowa przyłącza wodno-kanalizacyjnego do świetlicy na osiedlu Oracze - 3,07% głosów. Koszt projektu oszacowano na 17.000,00 zł. Zadanie miało na celu poprawienie funkcjonalności obiektu, który jest użytkowany nieodpłatnie przez zainteresowane osoby. Zadania nie udało się w pełni zrealizować - w roku sprawozdawczym poniesiono wydatek związany z opracowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej przyłącza wodno-kanalizacyjnego. Koszt tej dokumentacji wyniósł 6.150,00 zł.

Łącznie w roku 2025 na realizację zadań w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego wydatkowano kwotę 247.813,60 zł. Tendencja (długookresowa) jest jednak wzrostowa - zwiększa się wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy Toszek na realizację projektów w ramach TBO. Liczba zadań wybranych przez mieszkańców do realizacji z funduszu partycypacyjnego utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Szczegółowe dane statystyczne zawierające porównanie wszystkich ogłoszonych dotychczas edycji TBO zostały zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 28

Porównanie poprzednich edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego

Oznaczenie edycji TBO	Zgłoszonych projektów	Liczba projektów poddanych pod głosowanie mieszkańców	Liczba projektów wybranych przez mieszkańców do realizacji	Liczba projektów faktycznie zrealizowanych	Wysokość środków zaplanowanych do wydatkowania w ramach TBO (w zł)	Faktycznie wydatkowane środki finansowe (w zł)
I. edycja TBO	14	8	4	4 (100%)	100.000,00	91.600,00
II. edycja TBO	13	13	8	6 (75%)	181.000,00	138.170,75
III. edycja TBO	20	18	9	8 (88%)	216.200,00	178.468,12
IV. edycja TBO	15	15	10	10 (100%)	249.353,00	242.028,13
V. edycja TBO	15	13	11	10 (90%)	272.000,00	242.390,90
VI. edycja TBO - realizowana w roku 2025	11	11	11	11 (100%)	267.000,00	247.813,60

źródło: opracowanie własne





VII edycja Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego:

Przeprowadzone w roku sprawozdawczym głosowanie w ramach TBO charakteryzowało się wysokim poziomem zaangażowania mieszkańców, co należy wiązać zarówno ze zwiększoną pulą środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, jak i większą liczbą zgłoszonych oraz zakwalifikowanych do głosowania inicjatyw. Łączna kwota wszystkich złożonych w 2025 r. projektów wynosi 733.652,55 zł – w roku sprawozdawczym złożono bowiem rekordowe 33 wnioski.

W wyniku przeprowadzonego w 2025 r. głosowania (w którym wzięło udział aż 4.590 osób, tj. blisko połowa mieszkańców z czego 54% stanowiły kobiety) mieszkańcy Gminy Toszek wybrali 18 projektów, których realizacja ma/będzie miała miejsce w 2026 r. Listę wybranych do realizacji projektów przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 29

Zadania wybrane do realizacji w 2026 r. w ramach zrealizowanego w 2025 r. głosowania - TBO

L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis planowanych działań w ramach zadania	Szacunkowa kwota projektu (w zł)
1.	<i>Scena z podestów</i>	zakup mobilnej sceny z podestów scenicznych umożliwi organizację koncertów, przedstawień oraz wydarzeń kulturalnych w szkole, parku i innych przestrzeniach publicznych Kotulina	25.000,00
2.	<i>Doposażenie OSP Ciochowice w sprzęt ratowniczy i umundurowanie specjalistyczne - Działamy dla Was!</i>	doposażenie OSP Ciochowice w nowoczesny sprzęt i umundurowanie,	25.000,00
3.	<i>Bezpieczny strażak – bezpieczny Kotulin</i>	zakup 10 hełmów strażackich, 2 kompletów ubrań specjalnych, 10 par rękawic pożarniczych, 10 laterek nahełmowych oraz 10 uchwyty do latek do hełmów. Sprzęt zgodny z posiadanym przez OSP	25.000,00
4.	<i>Dla Ciebie, Dla Nas – inwestujemy w OSP</i>	doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Toszku w sygnalizatory bezruchu i temperatury oraz zestaw elektronicznych akumulatorowych, co zwiększy bezpieczeństwo ratowników i skuteczność akcji ratowniczo-gaśniczych	25.000,00





L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis planowanych działań w ramach zadania	Szacunkowa kwota projektu (w zł)
5.	<i>Wyposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej w Paczynie poprzez zakup mebli</i>	zakup mebli i wyposażenia	25.000,00
6.	<i>Oświetlenie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kotulinie</i>	zakup i montaż lampy solarnej do oświetlenia terenu przy świetlicy wiejskiej w Kotulinie	25.000,00
7.	<i>Nowoczesna pracownia matematyczna</i>	wyposażenie sali dydaktycznej w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku	25.000,00
8.	<i>Szkolny chillout miejsce odpoczynku i wytchnienia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku</i>	zorganizowanie strefy odpoczynku dla uczniów poprzez zakup wygodnego i estetycznego zestawu kolorowych siedzisk szkolnych, z przeznaczeniem do stworzenia kącików relaksu dla uczniów i innych osób korzystających z korytarzy placówki	25.000,00
9.	<i>"Szatnia dla dzieci" - remont pomieszczenia z przeznaczeniem na szatnię dla dzieci</i>	zagospodarowanie istniejącego pomieszczenia na urządzenie szatni dla dzieci (uczniów) na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku	25.000,00
10.	<i>Oświetlone Ciochowice - Zakup ekologicznych lamp hybrydowych</i>	zakup 2 ekologicznych lamp hybrydowych, które przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa osób korzystających z miejsc oświetlonych przy ulicy Leśniczówka, a także będą wykorzystywać źródła OZE	24.715,62
11.	<i>Bezpieczny plac zabaw w Sarnowie</i>	doposażenie placu zabaw w Sarnowie w dwa urządzenia dla dzieci - karuzelę tarczową i huśtawkę równoważną	25.000,00
12.	<i>Modernizacja pomieszczeń socjalnych w budynku remizy strażackiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Pniowie</i>	poprawa zaplecza socjalnego - planowane jest zamontowanie prysznica, ułożenie płytek na ścianach i podłodze, dostosowanie instalacji wodnokanalizacyjnej, wymianę drzwi oraz odmalowanie ścian	25.000,00





L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis planowanych działań w ramach zadania	Szacunkowa kwota projektu (w zł)
13.	Wiatra rowerowa dla uczniów SP w Pniowie	zakup i montaż wiatry dla rowerów chroniącej przed opadami atmosferycznymi, wiatrem oraz słońcem	25.000,00
14.	Wyburzenie budynku gospodarczego przy placu biesiadnym w celu poprawy bezpieczeństwa i przygotowania terenu pod nowe zagospodarowanie	wyburzenie zniszczonego i nieużytkowanego budynku gospodarczego przy placu biesiadnym przy ul. Wiejskiej w Kotliszowicach	25.000,00
15.	Budowa parkingu przed świetlicą w Ligocie Toszeckiej	budowa miejsc postojowych	25.000,00
16.	Budowa sieci wodociągowej na terenie ROD Barbara w Toszku ul. Boguszycka	Budowa instalacji wodnej	24.640,00
17.	Gmina Toszek dla SENIORÓW	zajęcia, wyjazdy i integracja seniorów	25.000,00
18.	Na ratunek - ogólnodostępny defibrylator AED + zestaw szkoleniowy pierwszej pomocy wraz ze szkoleniem	zakup defibrylatora AED, montaż w specjalnej kapsule, oznakowanie oraz szkolenie mieszkańców	25.000,00
Łączna wartość projektów wybranych do realizacji w 2026 r.:			449.335,62 zł

źródło: opracowanie własne

Sposób realizacji zostanie wskazany w raporcie za rok 2026.

2. Fundusz Sołecki

Fundusz Sołecki to wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe zabezpieczone na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (sołectw). Podstawą prawną jego funkcjonowania jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.), zgodnie z którą, aby sołectwo otrzymało pieniądze, rada gminy musi podjąć uchwałę o wyodrębnieniu Funduszu Sołeckiego do 31 marca poprzedzającego rok, w którym wydatkowane zostaną środki.

Mając na uwadze powyższe, z inicjatywy Burmistrza podjęto Uchwałę nr LIII/465/2014 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015.





W/w uchwała została zmieniona Uchwałą nr VII/29/2015 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 31 marca 2015 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Toszku w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy na rok 2015 – akt ten ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta, do czasu podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego, która ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta. Powyższe uregulowanie stanowi zapewnienie funkcjonowania Funduszu Sołeckiego na terenie gminy w sposób ciągły.

Fundusz Sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego, to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane w/w środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny.

Kwoty dla poszczególnych sołectw przedstawia Burmistrz do 31 lipca poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki. Warto zaznaczyć, iż wyodrębnienie funduszu nie jest obligatoryjne. Liczba gmin, w których stworzono fundusz wyniosła 55% w latach 2009-2013, 60% w 2016 r., 62% - 2017 r. i 64% w latach 2018-2019 r., 69,4% w roku 2020 oraz 68% w roku 2021, w roku 2022 – 69%^{28,29}, w roku 2023 - 62%³⁰, z kolei w roku 2024 – 65,4%⁶⁵, a w roku 2025 – 70% .

Tabela 30

Wykonanie Funduszu Sołeckiego w 2025 r. według kategorii zadań

	Sołectwo	Plan	Wykonanie
Utrzymanie terenów zielonych	Boguszyce	900,00	794,28
	Ciochowice	1 700,00	1482,88
	Kotulin	4 150,00	4 149,12
	Ligota Toszecka	1 300,00	674,66
	Paczyna	6 000,00	6 000,00
	Pawłowice	355,56	277,01
	Pisarzowice	1 000,00	121,03
	Płużniczka	1 000,00	999,95
	Pniów	5 000,00	5 000,00
	Proboszczowice	1 600,00	1 572,03
	Sarnów	1 600,00	1 597,84
	Wilkowiczki	1 500,00	1 216,09
		Razem	26 105,56

²⁸ Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pobrane ze strony internetowej Serwis Rzeczypospolitej, <https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-solecki> [dostęp: 21 maja 2025 r.]

²⁹ Zgodnie z danymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji liczba gmin, w których został wyodrębniony Fundusz Sołecki w roku 2022 w stosunku do roku 2021 zwiększyła się, jest to jednak niewielki wzrost – o 3 gminy. Największy spadek odnotowano w latach 2020-2021 ze względu na panującą sytuację związaną z koronawirusem celem stworzenia „oszczędności” 29 gmin zdecydowało się zrezygnować z tej formy wsparcia i finansowania przedsięwzięć

³⁰ <https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-solecki> [dostęp: 21 maja 2025 r.]





	Sołectwo	Plan	Wykonanie
Utrzymanie świetlic wiejskich	Boguszyce	2 300,00	1 826,13
	Ciochowice	500,00	243,00
	Kotliszowice	4 600,00	3 598,25
	Kotulin	12 994,76	12 989,93
	Ligota Toszecka	2 456,98	1 718,36
	Paczyna	9 216,00	7 675,85
	Pisarzowice	2 130,00	1 010,87
	Płużniczka	7 485,33	7 241,08
	Pniów	16 400,00	15 165,41
	Proboszczowice	1 700,00	1 637,32
	Sarnów	11 479,91	11 284,70
	Wilkowiczki	8 000,00	6 559,41
		Razem	79 262,98
Wynajem sali (na potrzeby świetlicy wiejskiej)	Pawłowice	1 200,00	1 200,00
	Razem	1 200,00	1 200,00
Doposażenie i remonty w świetlicach wiejskich	Kotulin	24 019,50	24 019,09
	Ligota Toszecka	5 980,00	5 980,00
	Pisarzowice	570,00	524,30
	Płużniczka	8 000,00	8 000,00
	Razem	32 019,50	32 019,50
Imprezy sołeckie	Boguszyce	5 000,00	5 005,73
	Ciochowice	7 600,00	7 572,76
	Kotliszowice	6 500,00	6 479,97
	Kotulin	5 175,04	5 175,04
	Ligota Toszecka	5 374,29	5 347,06
	Paczyna	8 000,00	7 808,10
	Pawłowice	1 430,00	1 258,87
	Pisarzowice	5 850,00	3 730,79
	Płużniczka	8 000,00	8 000,00
	Pniów	7 000,00	6 770,00
	Proboszczowice	1 037,46	1 000,00
	Sarnów	5 800,00	5 744,52
	Wilkowiczki	2 000,00	1 990,82
		Razem	68 766,79





	Sołectwo	Plan	Wykonanie
Zakup dwóch tablic informacyjnych	Sarnów	6 000,00	5 999,94
	Razem	6 000,00	5 999,94
Doposażenie i utrzymanie placów zabaw/siłowni zewnętrznych oraz placów rekreacyjno-sportowych	Boguszyce	8 559,69	8 500,00
	Ciochowice	2 569,66	2 510,67
	Kotliszowice	10 493,30	10 474,55
	Kotulin	562,50	562,50
	Ligota Toszecka	7 679,88	7 671,23
	Paczyna	700,00	562,50
	Pisarzowice	4 000,00	3 280,43
	Płużniczka	800,00	799,81
	Pniów	700,00	562,50
	Proboszczowice	500,00	281,25
	Sarnów	10 400,00	10 281,25
	Razem	46 965,03	45 486,69
Dokumentacja projektowa placu zabaw	Proboszczowice	11 800,00	11 800,00
	Razem	11 800,00	11 800,00
Odwodnienie/drenaż/czyszczenie rowów	Ciochowice	16 000,00	16 000,00
	Pniów	16 463,39	16 463,39
	Razem	32 463,39	32 463,39
Zakup kosi spalinowej z wyposażeniem	Kotulin	3 499,00	3 498,99
	Razem	3 499,00	3 498,99
Zabudowa rury pod drogą	Paczynka	12 945,87	12 915,00
	Razem	12 945,87	12 915,00
Przycinka drzew/konarów	Pawłowice	3 000,00	2 400,00
	Razem	3 000,00	2 400,00
Wykonanie dokumentacji projektowej pod posadowienie lampy	Pawłowice	3 400,00	3 400,00
	Razem	3 400,00	3 400,00
Zakup ławek	Pawłowice	4 400,00	4 124,84
	Razem	4 400,00	4 124,84
Ogrodzenie	Pisarzowice	13 300,00	13 300,00
	Paczyna	26 653,80	25 950,00
	Razem	29 953,00	28 250,00
Wymiana okien	Wilkowiczki	11 155,27	10 497,14
	Razem	11 155,27	10 497,14

źródło: opracowanie własne





Analizując dane wskazane w powyższej tabeli można wnioskować, iż najwięcej środków finansowych z Funduszu Sołeckiego przeznaczono na:

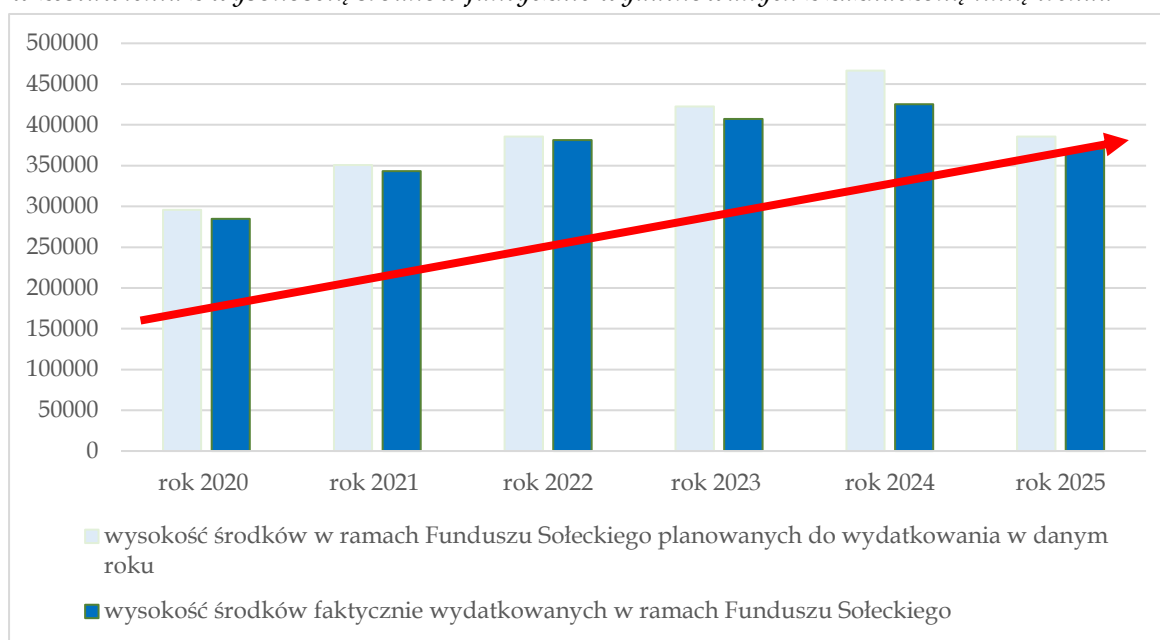
- 1) utrzymanie świetlic wiejskich - 19,16% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty;
- 2) imprezy sołeckie - 16,99% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty;
- 3) doposażenie i utrzymanie placów zabaw oraz placów rekreacyjno-sportowych - 12% wysokości całkowicie wydatkowanych środków;
- 4) doposażenie i remonty w świetlicach wiejskich - 8,65% wysokości całkowicie wydatkowanej kwoty.

Suma środków wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w roku 2025 wyniosła 370.163,58, tj. o blisko 55 tys. mniej niż w roku 2024, kiedy to suma wydatkowanych środków wyniosła 425.278,80 zł.

Na przestrzeni ostatnich 6 lat (od 2020 do 2025) wysokość środków budżetowych wydatkowanych w ramach Funduszu Sołeckiego zwiększa się - wzrost ten został zobrazowany na poniższym wykresie.

Wykres 19

Wysokość środków planowanych w ramach Funduszu Sołeckiego w latach 2020-2025 w zestawieniu z wysokością środków faktycznie wydatkowanych z zaznaczoną linią trendu



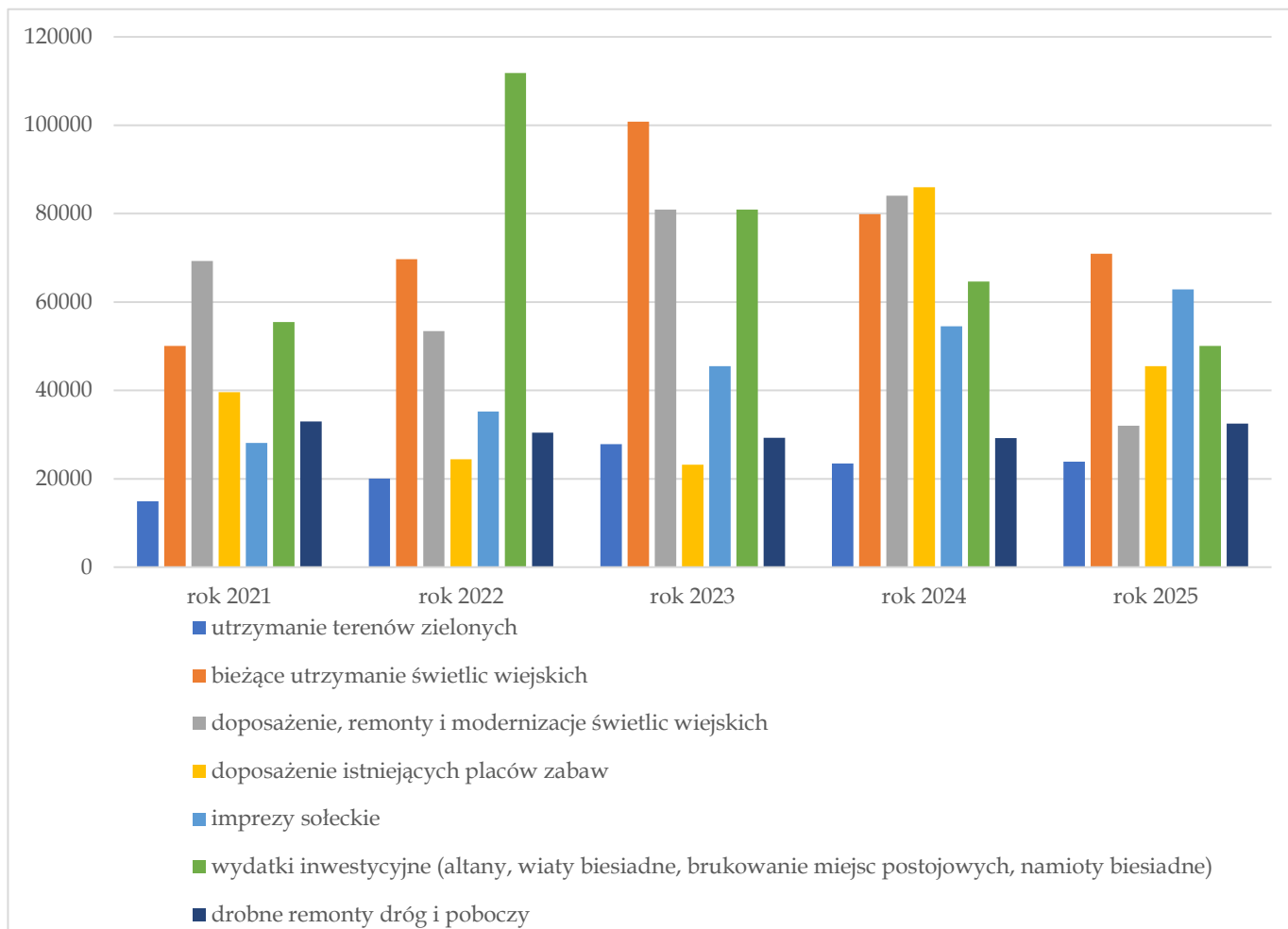
źródło: opracowanie własne





Wykres 20

Wysokość środków faktycznie wydatkowanych w latach 2021-2025 w ramach Funduszu Sołeckiego w wybranych kategoriach kosztów



źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższego wykresu:

- ↑ w roku sprawozdawczym wzrosły koszty związane z organizacją imprez sołeckich oraz drobnymi naprawami dróg, poboczy i rowów;
- ↑ nieznacznie wzrosły koszty ujęte w kategorii „utrzymanie terenów zielonych”;
- ↓ pozostałe koszty nieznacznie zmalały.





Wybrane zadania zrealizowane w 2025 roku ze środków Funduszu Sołeckiego



Rysunek 107

Modernizacja podłoża (nawierzchni bezpiecznej) na placu zabaw w Boguszycach – finansowane ze środków Funduszu Sołeckiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Rysunek 108

Zakup dwóch tablic informacyjnych na potrzeby sołectwa Boguszycy w 2025 r. ze środków Funduszu Sołeckiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Rysunek 109

Wykonanie projektu placu zabaw w Proboszczowicach, zakup części urządzeń oraz przegląd siłowni zewnętrznej - finansowane ze środków Funduszu Sołeckiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku



Rysunek 110

Remont dachu świetlicy wiejskiej w Płużniczce 2025 r. finansowany ze środków Funduszu Sołeckiego

źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku





Rysunek 111

Dożynki w Gminie Toszek 2025 – częściowo dofinansowane ze środków Funduszu Sołeckiego



źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Toszku

Realizacja w/w zadań była możliwa wyłącznie dzięki zaangażowaniu naszych sołtysów, którzy pełnią funkcję kluczowego ogniwa między mieszkańcami, a Urzędem w procesie wykorzystania środków z funduszu sołeckiego.

Choć formalnie za realizację budżetu (w tym funduszu sołeckiego) odpowiada burmistrz, to zaangażowanie przewodniczących organów wykonawczych przyczyniło się do realizacji wielu przedsięwzięć na terenie sołectw, za co należą się im podziękowania.

Mając na celu docenienie pracy sołtysów oraz ich zaangażowania w rozwój lokalnych społeczności 11 marca obchodzony jest „Dzień sołtysa”.

Rysunek 112

*Dzień sołtysa 2025
w Gminie Toszek*

*źródło:
archiwum Urzędu Miejskiego
w Toszku*





Tabela 31

**Zestawienie wydatkowania środków finansowych w ramach Funduszu Sołeckiego
przez poszczególne sołectwa w 2025 r.**

L.p.	Nazwa sołectwa (ułożenie alfabetycznie)	Wysokość środków przypadających na sołectwo (zł) PLAN	Wysokość środków wykorzystanych przez sołectwo (zł)	Wysokość środków niewykorzystanych przez sołectwo (zł)	Wartość procentowa wydatkowanych środków (stosunek planowanych kosztów do faktycznie poniesionych wydatków)
1	Boguszyce	22.958,69 zł	22.126,08 zł	832,61 zł	96,37% planu
2	Ciochowice	28.369,66 zł	27.809,31 zł	560,35 zł	98,02% planu
3	Kotliszowice	21.593,30 zł	20.552,77 zł	1.040,53 zł	95,04% planu
4	Kotulin	50.569,80 zł	50.394,33 zł	175,47 zł	99,65% planu
5	Ligota Toszecka	22.806,98 zł	21.359,54 zł	1.447,44 zł	93,65% planu
6	Paczyna	50.569,80 zł	47.996,45 zł	2.573,35 zł	94,91% planu
7	Paczynka	12.945,87 zł	12.915,00 zł	30,87 zł	99,76% planu
8	Pawłowice	13.805,56 zł	12.661,06 zł	1.144,50 zł	91,71% planu
9	Pisarzowice	27.100,00 zł	24.288,62 zł	2.811,38 zł	89,62% planu
10	Płużniczka	20.885,33 zł	20.640,75 zł	244,58 zł	98,83% planu
11	Pniów	45.563,39 zł	43.961,30 zł	1.602,09 zł	96,48% planu
12	Proboszczowice	16.637,46 zł	16.290,60 zł	346,86 zł	97,91% planu
13	Sarnów	29.279,91 zł	28.904,31 zł	375,60 zł	98,71% planu
14	Wilkowiczki	22.655,27 zł	20.263,46 zł	2.391,81 zł	89,44% planu
Razem		385.741,02 zł	370.163,58 zł	15.577,44 zł	95,96% planu

źródło: opracowanie własne

Ogółem wydatkowano 95,96% środków przewidzianych na realizację przedsięwzięć w ramach Funduszu Sołeckiego, tj. porównywalnie do lat poprzednich (wydatkowanie na poziomie 90-95%).





PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy za rok 2025 odzwierciedla przebieg najważniejszych działań realizowanych przez Burmistrza Toszka w 2025 r. przy pomocy Urzędu Miejskiego w Toszku oraz jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, w tym przede wszystkim zawiera informację o sposobie realizacji: programów, polityk i strategii, uchwał organu stanowiącego oraz Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołeckiego.

W roku 2025 kontynuowano znaczące przedsięwzięcia inwestycyjne, których efekty dadzą wymierne skutki w przyszłości, w tym przykładowo:

- remonty dróg gminnych;
- zakończenie prac związanych z realizacją wieloletnich projektów inwestycyjnych dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, takich jak: „Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku” - obecnie hala im. dr Ludwiga Guttmanna (inwestycje zostały opisane w rozdziale I pkt 2 raportu),
- realizację przedsięwzięć w ramach Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołeckiego (vide: rozdział IV raportu).

Celem przygotowania niniejszego opracowania było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy. W tym celu zostały zgromadzone podstawowe informacje o najistotniejszych aspektach jej funkcjonowania według dostępnych danych.

Dokument odzwierciedla sytuację ekonomiczną jednostki samorządu terytorialnego

- w pierwszym rozdziale wskazano podstawowe dane finansowe, w tym:
 - zestawiono wysokość dochodów z wysokością wydatków;
 - zestawiono kategorie głównych źródeł dochodów budżetu Gminy Toszek;
 - zestawiono ze sobą strumienie wydatków z budżetu Gminy Toszek w latach 2024-2025
- tak jak w latach poprzednich najwięcej środków przeznaczonych było na oświatę i wychowanie oraz edukację i opiekę wychowawczą;
- w roku 2025 Gmina mimo ogólnie ciężkiej sytuacji ekonomicznej samorządów wypracowała nadwyżkę operacyjną w kwocie 4.935.556,20 zł (różnica między dochodami bieżącymi tj. 65.532.429,53 zł, a wydatkami bieżącymi tj. 60.596.873,33 zł).

W roku poprzednim realizowano wiele programów, planów, polityk i strategii (wieloletnich i jednorocznych), zarówno tych finansowanych ze środków własnych, jak i ze źródeł zewnętrznych (w szczególności rządowych i unijnych), co zostało opisane w rozdziale II raportu.

W celu zapewnienia ciągłości podejmowanych działań oraz dalszego rozwoju podjęto nowe programy oraz złożono kolejne wnioski o dofinansowanie projektów. Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów, na które zostało przyznane dofinansowanie w roku 2025 wyniosła 3.630.153,50 zł, w tym wysokość pozyskanego dofinansowania: 3.163.781,85 zł, tj. 87,15 % ogólnej wartości tych projektów/programów.





Warto również zwrócić uwagę na skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych – w roku sprawozdawczym 18 projektów na 25 składane uzyskało wnioskowane dofinansowanie.

W formie tabelarycznej przedstawiono także sposób realizacji przez Burmistrza Toszka uchwał Rady Miejskiej w Toszku podjętych w roku 2025 (rozdział III raportu). Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że w zestawieniu wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w powiecie gliwickim (*vide*: tabela 26) Gmina Toszek uplasowała się na przedostatnim miejscu (tańsze opłaty za gospodarowanie odpadami odnotowano jedynie w sąsiedniej Gminie Wielowieś – w pozostałych jednostkach samorządu terytorialnego powiatu gliwickiego pobierane opłaty są wyższe) – opłata w Gminie Toszek obowiązuje od czerwca 2021 r.

Rozdział IV raportu poświęcony został realizacji inicjatyw o charakterze partycypacyjnym. W 2025 r. zrealizowano 11 projektów w ramach VI edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego. Na realizację w/w projektów w 2025 r. wydatkowano kwotę w wysokości 247.813,60 zł. Dodatkowo oceniono i wyłoniono do realizacji 18 projektów w ramach VII edycji Toszeckiego Budżetu Obywatelskiego, których realizacja ma miejsce w roku 2026. Promocja funduszu partycypacyjnego stanowi zachętę mieszkańców do włączenia się w życie publiczne i kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na współpracy, partnerstwie oraz dialogu. Liczba realizowanych projektów w ramach TBO z każdym rokiem wzrasta adekwatnie do wysokości budżetu na realizację zadań w tym trybie.

Wzorem lat ubiegłych w 2025 r. realizowano również liczne przedsięwzięcia sołectw Gminy Toszek w ramach Funduszu Sołectkiego. Wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach tej formy sięgnęła 96% kwoty zaplanowanej na ten cel, co świadczy o skuteczności podejmowanych przez jednostki pomocnicze we współpracy z samorządem działań.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju samorządu. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii długofalowych, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.



Wydawca:

Gmina Toszek
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-180 Toszek

Opracowanie merytoryczne, skład, korekta:

mgr Sandra Drewniak - Starszy Inspektor (*Referat Organizacyjny*), PIN, Z-ca IOD

na podstawie danych udostępnionych przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Toszku oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy



Projekt okładki:

mgr Lorin Hatlapa - Inspektor
(*Referat Urzędu Stanu Cywilnego, Spraw Obywatelskich i Bezpieczeństwa Publicznego*), IOD, Z-ca PIN



Toszek, maj 2026